

MADONAS NOVADA PAŠVALDĪBA

MADONAS NOVADA BIBLIOTĒKA

MADONAS NOVADA BIBLIOTĒKAS DARBA

PĀRSKATS

PAR

2014. GADU

MADONA 2015

Saturs

1. Reģiona, novada un bibliotēkas darbības vispārīgskaturojums.....	3
2. Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika.....	7
3. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	13
3.1. Abonementa piedāvājums.....	16
3.2. Jaunākās periodikas lasītavas piedāvājums.....	26
3.3. Eiropas Savienības informācijas un uzziņu lasītavas piedāvājums.....	28
4. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	41
5. Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums.....	50
6. Novadpētniecības darbs.....	52
7. Projektizstrāde.....	71
8. Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums.....	74
9. Bibliotēkas materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	82
10. Bibliotēkas personāls.....	84
11. Finansiālais nodrošinājums.....	89
12. Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte.....	91
13. Veiksmes stāsti.....	95

1. Reģiona, novada un bibliotēkas darbības vispārīgs raksturojums

---

Madonas novada bibliotēka – ir Madonas novada pašvaldības izglītojoša, informatīva un kultūras iestāde, kas Bibliotēku likumā noteiktā kārtībā reģistrēta Latvijas Republikas Kultūras ministrijā un veic pasaules kultūras mantojuma – iespaiddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un tās izmantošanu.

Madonas novada bibliotēka (akreditācijas rezultātā- reģiona galvenā bibliotēka, akreditācijas termiņš- 2015. gada 22. decembris) Madonas novada pašvaldības iestāde, koordinē un metodiski vada reģiona 5 pašvaldību publisko bibliotēku darbu, sniedz tām nepieciešamo konsultatīvo palīdzību, veido reģiona kopkatalogu un datu bāzes.

Ir noslēgti līgumi uz nenoteiktu laiku ar Cesvaines, Ērgļu, Lubānas un Varakļānu pašvaldībām par reģiona galvenās bibliotēkas funkciju veikšanu Cesvaines novadā – 2 bibliotēkām, Ērgļu novadā 4 bibliotēkām, Lubānas novadā 2 bibliotēkām un Varakļānu novadā- 3 bibliotēkām.

Madonas novadā ir 22 pagastu bibliotēkas- vietējās nozīmes bibliotēkas – pagastu pārvalžu struktūrvienības. Izpildvaras hierarhijā pakļautas pagastu pārvalžu vadītājiem. 7 no 14 pagastiem (Arona, Barkava, Dzelzava, Liezēre, Ļaudona, Prauliena, Sarkaņi) ir otrās bibliotēkas, Aronas pagastā 3 vietējās nozīmes bibliotēkas. Bibliotēku izvietojums- kādreizējie teritoriālo vienību centri, kuri laika gaitā pārvērtušies par mazapdzīvotām vietām, bet tur bibliotēkas ir vienīgās iestādes.

Notiek sadarbība ar 25 Madonas reģiona skolu bibliotēkām, tajā skaitā 19 Madonas novada skolu bibliotēkām.

Misija: Iekļauties tālākajā sabiedrības informatizācijas procesā, veicināt uz zināšanām balstītas sabiedrības attīstību, piedāvāt un nodrošināt to informāciju, ko vēlas saņemt lietotāji, nodrošināt kulturālu, saturīgu laika pavadīšanu

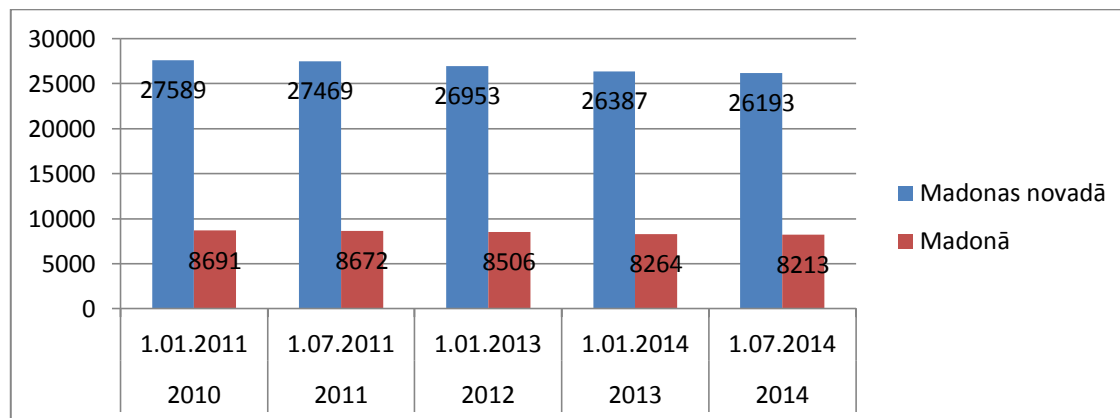
Mērķis: Klientorientēta demokrātiska bibliotēka, kas nodrošina brīvu plašas informācijas pieejamību, sekmē mūžizglītības iespējas, sekmē kultūras mantojuma apzināšanu un popularizēšanu.

Novada vizītkarte

Novietojums: Latvijas austrumu daļā, Vidzemes reģionā, vēsturisko Latvijas novadu -Vidzemes, Sēlijas, Zemgales un Latgales krustpunktā.

Novada teritorijas platība: 2160 km².

Iedzīvotāju skaits:

Iedzīvotāju blīvums: 12 cilvēki/km².

Novada struktūra: Madonas novadu viedo Madonas pilsēta un 14 pagasti: Aronas, Barkavas, Bērzaunes, Dzelzavas, Kalsnavas, Lazdonas, Liezēres, Ļaudonas, Mārcienas, Mētrienas, Ošupes, Praulienas, Sarkaņu, Vestienas pagasti.

Attālums no Madonas līdz Rīgai: 148 km.

Attālums no pagastu centriem līdz novada centram Madonas pilsētai: Kusa (Aronas pag.) –8 km, Barkava (Barkavas pag.) -30 km, Sauleskalns (Bērzaunes pag.) -14 km, Dzelzava (Dzelzavas pag.) -22 km, Jaunkalsnava (Kalsnavas pag.) -25 km, Lazdona (Lazdonas pag.) -3 km, Liezēre (Liezēres pag.) -26 km, Ļaudona (Ļaudonas pag.) -18 km, Mārciena (Mārcienas pag.) –13 km, Mētriens (Mētrienas pag.) –23 km, Degumnieki (Ošupes pag.) –43 km; Praulienas (Praulienas pag.) –7 km, Biksēre (Sarkaņu pag.) -10 km, Vestiena (Vestienas pag.) -25 km.

Kaimiņu pašvaldības: 11 novadi -Cesvaines, Gulbenes, Balvu, Lubānas, Rēzeknes, Varakļānu, Madonas, Pļaviņu, Ērgļu, Vecpiebalgas, Jaunpiebalgas novadi.

Nodarbinātība: bezdarba līmenis novadā ir 11,3%. [01.01.2012., NVA].

Izglītība: 13 pamatskolas, 5 vidusskolas (Madonas valsts ģimnāzijas, Ļaudonas vsk., Madonas 1.vsk., Madonas 2.vsk., Madonas vakarskola), 1 speciālā internātpamatskola (Dzelzavas), 1 arodvidusskola (Barkavas), 10 pirmsskolas izglītības iestādes (3 no tām Madonas pilsētā) un 7 pirmsskolas izglītības grupas pie pamatskolām, 3 profesionālās ievirzes izglītības iestādes (J.Norviļa Madonas mūzikas skola, Madonas mākslas skola, Madonas bērnu un jaunatnes sporta skola), kā arī darbojas Madonas Bērnu un jauniešu centrs.

Sports un aktīvā atpūta: Sporta bāze “Smeceres sils” ar starptautiska līmeņa biatlona un slēpošanas trasi, multifunkcionāla sporta halle, skvoša zāle, tenisa korti, futbola stadions (Madonā), hokeja laukumi, slēpošanas trases, snovborda un slaloma kalni (Gaiziņkalns, Viešūra kalns, Rēķu kalns, Smecere), ūdenssporta infrastruktūra (Kāla ezers, Salu ezers), makšķerēšanas un medību piedāvājums, 4 šautuves, u.c.

Kultūra: 23 bibliotēkas, 2 muzeji (Madonas novadpētniecības muzejs ar izstāžu zālēm; Doku Ata muzejs Dzelzavā), H.Medņa memoriālā māja, 14 kultūras un tautas nami, 1 kinoteātris (“Vidzeme” Madonā). Ar Madonas novadu saistīta literātu –Doku Ata, A.Liventāla, J.Sārta, J.Alunāna, S.Vieses, J.Ezeriņa, A.Eglīša, I.Indrānes, A.Līces, A.Ķirškalnes, kultūras darbinieku un mākslinieku –H.Medņa, J.Norviņa, V.Mālnieces, J.Simsons, G.Ruņģa, H.Sīmaņa, J.Seiksta un daudzu, daudzu citu ievērojamu cilvēku dzīve un radošā darbība. Novada teritorijā ir radītas latviešu spēlfilmas vai to epizodes, piemēram, “Pūt vējiņi”, “Likteņa līdumnieki” u.c.

Sociālā un veselības aprūpe: 4 pansionāti (Madonas, Barkavas, Ļaudonas, Dzelzavas), bērnu un jauniešu ārpusģimenes aprūpes un atbalsta centrs „Ozoli” (Liezēres pag.), 2 Mobilās aprūpes brigādes (Madonā, Jaunkalsnavā), nakts patversme un Zupas virtuve (Madonā), 1 dienas aprūpes centrs (Dzelzavā), 1 daudzprofilu (lokālā) slimnīca (SIA “Madonas slimnīca”), neatliekamās medicīniskās palīdzības atbalsta punkts un 2 brigādes, 19 ģimenes ārstu prakses un 5 feldšeru vecmāšu punkti, 15 zobārstniecības pakalpojumu sniedzēji.

Uzņēmējdarbība: galvenās uzņēmējdarbības nozares ir lauksaimniecība, mežizstrāde, kokapstrāde, tūrisms, pakalpojumi, mazumtirdzniecība, derīgo izrakteņu ieguve. Zemes izmantošanas veidi: 38,5 % lauksaimniecībā izmantojamā zeme (LIZ), 45,7% meža zemes.

Aizsargājamās dabas teritorijas: Teiču un Krustkalnu dabas rezervāti, 8 dabasliegumi un 4 dabas parki, 1 aizsargājamo ainavu apvidus (“Vestiena”), kā arī 3 dabas pieminekļi, 2 aizsargājamās alejas, 2 aizsargājamie dendroloģiskie stādījumi un 62 dižkoki. No tiem Teiču rezervāts un Lubāna mitrājs ir Pasaules nozīmes (RAMSAR konvencija) īpaši aizsargājamās dabas teritorijas.

Valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi: 162 valsts nozīmes, 65 vietējas nozīmes kultūras pieminekļi.

Transporta infrastruktūra: novada teritoriju šķērso 7 valsts reģionālie autoceļi P37 Pļaviņas-Madona-Gulbene, P30 Cēsis-Vecpiebalga-Madona, P84 Madona-Varakļāni, P62 Madona-Preiļi-Krāslava, P81 Bērzaune-Vestiena-Ērgļi, P83 Lubāna-Dzelzava, P82 Jaunkalsnava-Lubāna, valsts vietējie autoceļi, kā arī pašvaldības ceļi un ielas. Novada teritoriju dienvidrietumu -ziemeļaustrumu virzienā šķērso dzelzceļa līnija Pļaviņas-Gulbene ar 5 stacijām (no tām 1 stacija “Dzelzava” ir slēgta). Pa dzelzceļu notiek gan pasažieru (no 01.01.2013. līdz Madonai), gan kravu pārvadājumi.

Novada vērtības: Ekoloģiski tīra vide, Gaiziņkalns, Lubāna un Kāla ezeri, Aiviekstes upe ar palienēm, Teiču un Krustkalnu dabas rezervāti, ainaviskas teritorijas, ziemas sporta veidu attīstībai labvēlīgi klimatiskie apstākļi un reljefs, bagātas kultūras tradīcijas, nacionālas nozīmes kultūras vērtības, visaptveroša un augstas kvalitātes izglītības sistēma, tūrisma industrijas attīstībai labvēlīgi pamatnosacījumi, transporta infrastruktūra, lauksaimniecībā izmantojamo zemju plašās teritorijas un mežu platības, visa veida derīgie izrakteņi.

Bibliotēkas darba prioritātes 2014. gadā: Darbs vienotajā bibliotēku informācijas sistēmā, reģiona galvenās bibliotēkas funkciju nodrošināšana. Tradicionālo bibliotēkas pakalpojumu, e- pakalpojumu attīstīšana.

2014. gads ir bijis raksturīgs ar to, ka starp Madonas bibliotēkas plānotajām aktivitātēm spilgti iezīmējās sadarbības attīstība ar Latvijas Nacionālo bibliotēku. LNB jaunās ēkas kā gaismas tīkla spožākā punkta atvēršanas gaidas un ar to saistītās unikālās aktivitātes- Grāmatu draugu ķēde, Novadu dienas, Karnevāla gājiena "Gribu iet uz bibliotēku!". Tāpat LNB administrētie literārie projekti- literārās tikšanās novados, sarunas par kultūras kanonu, augstvērtīgās tulkotās un oriģinālliteratūras iegādes projekts.

Reģiona kontekstā akcentēta ar novadiem saistīto literāro aktivitāšu organizēšana, kultūrvēsturisko vērtību apzināšana un popularizēšana- B. Martuževas gads, L. Brieža gads.

Lokāli Madonā strādāts attīstot ģimenes bibliotēkas modeli.

Saskaņā ar BIS Alise datiem 2014. gadā Madonas novada bibliotēkā reģistrēti 2818 lietotāji jeb 34,3 % no pilsētas iedzīvotājiem. Tas ir, par 84 mazāk salīdzinoši ar 2013. gadu, t.sk. 1076 bērni un jaunieši līdz 18 gadiem. Lietotāju reģistrācija notiek katrā struktūrvienībā, tas ļauj analizēt struktūrvienību darbu; summējot reģistrētos lietotājus, Madonas bibliotēkas struktūrvienību pakalpojumus izmanto 3043 lietotāji.

Fiziskais apmeklējums – 2014. gadā 48993 (2013. gadā- 53727), tajā skaitā- 14662 bērni un jaunieši līdz 18 gadiem - par 1581 mazāk nekā 2013. gadā. Palielinājies virtuālo apmeklējumu skaits -53694 ir palielinājies par 33996 (2013. gadā 19698, tas ir par 63%. Dienas vidējais apmeklējums- 197. Apmeklējumu skaits uz vienu lasītāju 17,4.

Izsniegums 110586, salīdzinoši ar 2013. gadu samazinājies par 8333 vienībām. Izsniegumu skaits uz vienu lasītāju- 39. Krājuma apgrozība – 1,7. Dokumentu skaits uz vienu lasītāju – 23. Sniegtas 7551 uzziņas, konsultācijas un individuālas apmācības, par 291 mazāk salīdzinoši ar 2013. gadu.

2. Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika

2014. gadā komplektēšanas darbs Madonas novada bibliotēkā tika veikts saskaņā ar 2010. gadā izstrādāto "Madonas novada bibliotēkas iespieddarbu un citu dokumentu krājuma attīstības koncepcija" turpmākajiem 5 gadiem.

Bibliotēkas krājumu pamats ir dokumenti ar nepārejošu zinātnisku un kultūrvēsturisku vērtību. Kā arī krājumi tiek komplektēti universāli, tajos tiek aptvertas visas zinātņu nozares un cilvēka darbības jomas.

Madonas novada bibliotēkas krājuma komplektēšanas un organizācijas prioritātes 2014. gadā :

abonements – jaunākā latviešu un cittautu daiļliteratūra, autoru - novadnieku grāmatas, izdevumi brīvā laika organizēšanai, literatūra psiholoģijā, pedagoģijā, ekonomikā, vēsturē.

uzziņu lasītava – jaunākā uzziņu literatūra dažādās zinātņu nozarēs, aktuālākais vadībā, būvniecībā, ekonomikā, lietvedībā, grāmatvedībā, sociālā darba jautājumos, sabiedriskās attiecības, valodniecībā, svešvalodu apguve pašmācību ceļā. Izdevumi, kas saistīti ar novada kultūru un vēsturi, kā arī citi materiāli dažādos informācija nesējos.

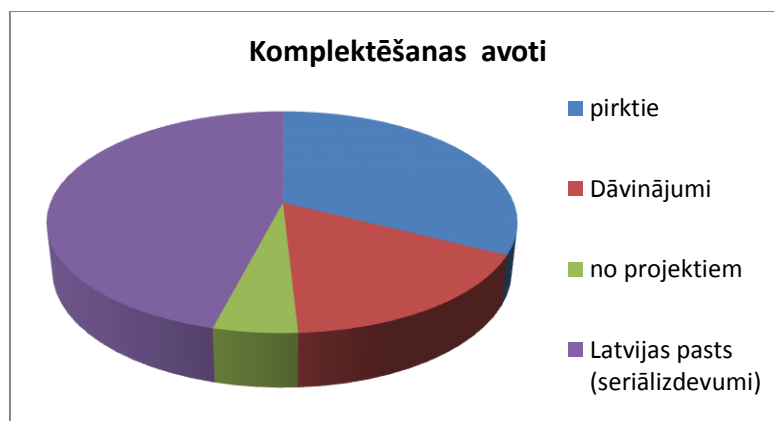
bērnu un jauniešu literatūras nodaļa – jaunākā oriģinālliteratūra un tulkotā literatūra bērniem un jauniešiem, audiovizuālie materiāli (animācijas filmas, labākās latviešu un pasaules kinofilmas ģimenei, latviešu autoru literāro darbu ekranizējumi). Latvijas fauna un flora, Latvijas vēsture.

2014. gada sākums Latvijas valstī nāca ar lielām pārmaiņām finanšu jomā. Janvāra mēnesī tika ieviesta jauna naudas vienība eiro (€). Grāmatu u.c. dokumentu krājuma komplektēšanai (bez periodikas, kuras pasūtīšanai izlietoti 2618.37 EUR (1840.20 Ls)) no pašvaldības budžeta līdzekļiem tika piešķirti 10865.50 EUR (7658.50 Ls), par kuriem iegādāti 1266 dokumenti.

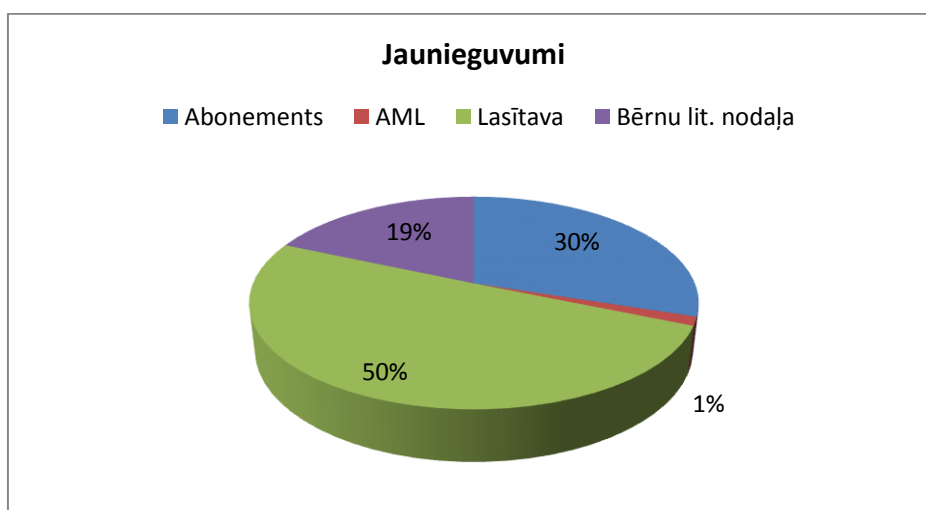
Maijā un septembrī Madonas novada dome iedalīja 48 eksemplārus bezatlīdzībā visām Madonas novada publiskajām bibliotēkām grāmatas. Katalogs "Valerijs Baida" (24 eks.) un Anda Līce "Lielais lakats" (24 eks.) Kopējā summa 426.92 EUR. No tā MNB guva 4 eksemplārus par summu 31.56 EUR.

Vēl no Vestienas pagasta pārvaldes Madonas novada pagasta bibliotēkas marta mēnesī saņēma bezatlīdzībā Aivara Pēterona grāmatu "Tāds bija laiks" 17 eksemplāri par kopējo summu 105.74 EUR. Madonas novada bibliotēka saņēma 2 eksemplārus par summu 12.44 EUR.

2014. gadā kopējais pašvaldības finansējums Madonas novada bibliotēkai sastādīja 10897.06 EUR (7658.50 Ls), kas ir par 558.42 EUR (392.46 Ls) vairāk nekā iepriekšējā gadā.

Iespieddarbus un citus dokumentus par pašvaldības budžeta līdzekļiem iegādājāties Madonas grāmatu veikalos „Zvaigzne ABC”, „Globuss”, „Sola”. Tāpat arī no ilggadējiem sadarbības partneriem – izplatītājfirmas “AK, IK Virja” un grāmatu bāzes “Latvijas grāmata”. Izmantojām jaunu pasūtīšanas veidu - iepirkšanos interneta veikalā „Info Tilts”, SIA.

Jaunieguvumi struktūrvienībās

Komplektēšanas avoti	Abonements (eks.)	Lasītava (eks.)	AML	Bērnu lit. nod. (eks.)	Kopā (eks.)
Pašvaldības finansējums	724	195	10	337	1266
Dāvinājumi	209	112	34	77	432
VKKF mērķprogrammas	46	2	-	20	68

Nozaudēto vietā	23	-	-	-	23
Seriālizdevumi	-	1372	-	184	1556
Kopā	1002	1681	44	618	3345

Tāpat kā iepriekš, iespieddarbu un citu dokumentu krājuma veidošanai tika piesaistīts papildus finansējums.

Papildus piesaistītie līdzekļi krājumam

	2014	
	Skaitis	Summa €
Projekti	68	528.41
Grāmatu svētki	36	294.74
Dāvinājumi	396	1917.85
Nozaudēto vietā	23	62.00
Kopā	523	2803.00

Trīspadsmitajos novadu Grāmatu svētkos 4. aprīlī piedalījās 14 reģiona pašvaldību publiskās bibliotēkas. Madonas novada bibliotēka ieguva dāvanu kartes, kuru kopējā summa bija € 294,74. Grāmatu svētku atbalstītāji: Latvijas Valsts prezidents Andris Bērziņš, Lietuvas vēstniecība, Zemkopības ministrija, Aizsardzības ministrija, Jelgavas tipogrāfija, Latvijas Bērnu fonds, VAS "Latvijas Dzelzceļš", SIA "Balta Eko", SIA Drukātava, SIA VESTA-LK, politiskā partija „Vienotība”, Latvijas attīstībai, Inese Vaidere, Krišjānis Kariņš, Alfrēds Rubiks, Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā, Madonas novada pašvaldība. Kopējais ieguvums šajā akcijā: 76 grāmatas.

Svētkos tika saņemti dāvinājumi no Latvijas Valsts prezidenta Andra Bērziņa, LR Prezidenta kancelejas, u.c.

Izdevniecību un apgādu, kuri pasākuma grāmatu komercizstādē piedāvāja savu iespiedprodukciju, bija salīdzinoši mazāk kā 2013. gadā.

Piedalījās: „Zvaigzne ABC”, „Lauku Avīze”, „Jumava”, „Nordik”, „Avots”, „Divpadsmit”. Iespēja uzreiz realizēt dāvanu kartes bija izdevniecībā „Divpadsmit”. Pārējās dāvanu kartes tika realizētas gada laikā Rīgas izdevniecībās - SIA „Jumava”, AS „Lauku Avīze” Madonā „Zvaigzne ABC”, „Mansards”.

Oktobrī no „Lauku bibliotēku atbalsta biedrības” saņēmām dāvinājumu Madonas novada bibliotēkai - 212 grāmatas par summu 1484.76 EUR, piešķiršanai visām metodiskā vadībā esošajām bibliotēkām. No tām Madonas novada bibliotēka savā uzskaitē uzņēma 15 eksemplārus par summu 119.38 EUR

Gada laikā MNB saņēmusi dāvinājumus - grāmatas, seriālizdevumus, audiovizuālos un informatīvos materiālus no „LNB Bibliotēku attīstības institūta”, „Lauku bibliotēku atbalsta biedrības”, RPIVA Madonas filiāles, Latvijas Bankas, Gunāra Rozentāla (jau mūžībā aizgājušā Kanādas latvieša), LU profesora Andra Vilka, bibliotēkas lietotājiem.

Madonas novada bibliotēka izmantoja iespēju piedalīties Valsts Kultūrkapitāla fonda izsludinātajā projektā „Augstvērtīga tulkotā un oriģinālliteratūra bibliotēkās”. Gūstot atbalstu projektam, Madonas novada pašvaldību publiskās bibliotēkas krājumu papildināšanai saņēma 104 eksemplārus izdevumu par summu 887.10 EUR. No tā Madonas novada bibliotēka ieguva 52 vienības par summu 443.55 EUR. Projekta īstenošana ļāva izveidot 1 grāmatu kolekciju, kura paliks Madonas novada bibliotēkas krājumā un to varēs izmantot jebkura reģiona bibliotēka.

No LBB un LNB tika saņemtas 11 grāmatas saskaņā ar „Lasīšanas veicināšanas programmu „Bērnu un jauniešu žūrija” Latvijas pašvaldības publiskajās bibliotēkās par kopējo summu 84.86 EUR.

Madonas novada bibliotēkas iespeidradbu un citu dokumentu krājuma raksturojošie rādītāji triju gadu laika dinamikā

Krājuma apjoms	2012. gads			2013. gads			2014. gads			
	Ienācis	Izslēgts	Kopā	Ienācis	Izslēgts	Kopā	Ienācis	Izslēgts	Kopā	
Grāmatas	1686	1374	54152	2067	1190	55029	1739	1488	55280	-
Seriālizd.	1546	1409	8548	1539	1124	8963	1556	1469	9050	+
Audioviz.	130		485	81	4	562	46	31	577	-
Elektr.dok.			85			85	4	2	87	+
Attēlizd.			1			1			1	
Kartogr.			2	1		3			3	
Kopā:	3362	2783	63273	3688	2318	64643	3345	2990	64998	-

2014. gadā kopējais krājuma skaitliskais apjoms ir samazinājies par 355 vienībām. Pirms trim gadiem (2011.-2013.) jaunieguvumu skaits bija mainīgs, tendence svārstīga. Salīdzinājumā ar 2013. gadu, grāmatu saņemts par 328 eks. mazāk. Tas izskaidrojams ar dāvinājumu samazinājumu un otra projekta "Publisko bibliotēku kapacitātes stiprināšana grāmatu un citu izdevumu iegāde nacionālās identitātes un sabiedrības saliedēšanas veicināšanai" saņemšanu jaunajā, 2015. gadā. Turpretī seriālizdevumi par 17 eks. vairāk. Samazinājies audiovizuālo materiālu skaits par 35 vienībām. Pieaudzis elektronisko dokumentu skaits – par 4 eks. Latviešu valodā saņemti 3087 eks., krievu valodā 211 un pārējās valodās 47 eks.

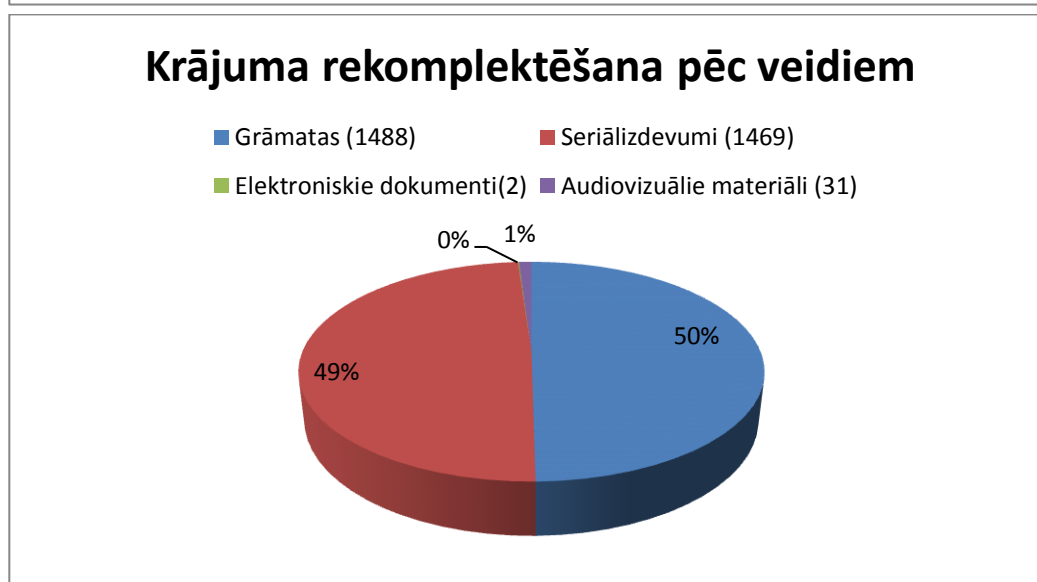
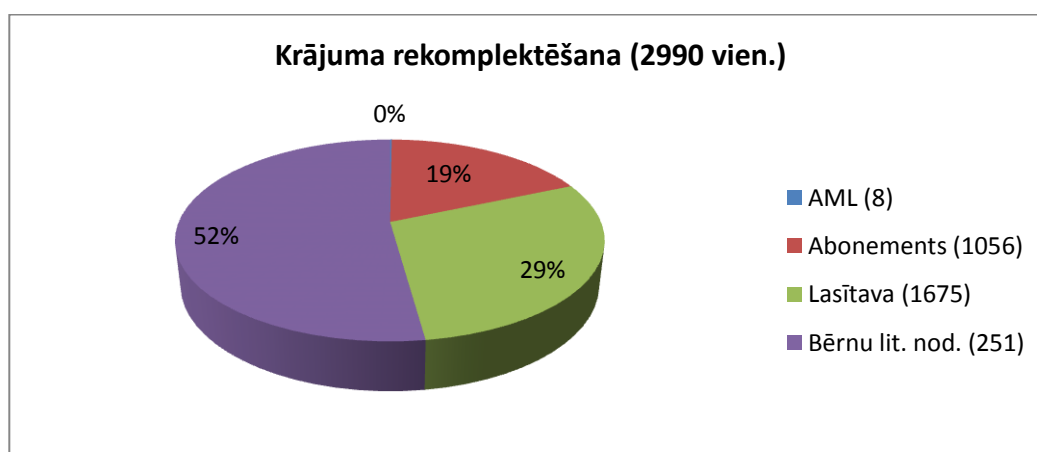
Jauniegūto informācijas vienību skaits uz katru no 2818 Madonas novada bibliotēkas lietotāju samazinājies – 1,1.

MNB dokumentu krājuma attiecība pret lietotāju kopskaitu pieaudzis – 23,0 (2013. gadā – 22.2).

Krājuma rekonplektēšana

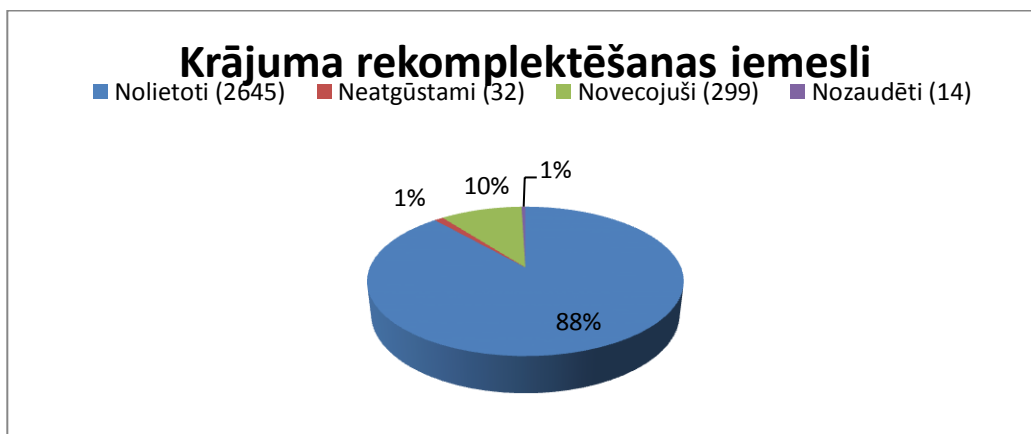
Nodrošinot bibliotēkas lietotājiem pieejamā iespieddarbu un citu dokumentu krājuma kvalitāti, tika izslēgtas 2990 fiziskās vienības dokumentu: 1488 (50%) grāmatu, 1469 (49%) seriālizdevumu, 31 (1%) audiovizuālie materiāli, 2 (0%) elektroniskie dokumenti.

AML	8
Abonements	1056
Lasītava	1675
Bērnu literatūras nodaļa	251
Kopā	2990

No tiem - 88 % nolietotu, 10 % novecojušu pēc satura, 1 % eksemplāri nozaudēti, 1% neatgūstamo bibliotēkas lietotāju vainas dēļ. Salīdzinot ar 2013. gadu, norakstīts par 672 eks. vairāk.

Grāmatas un citi dokumenti latviešu valodā – 1593 eks. (89%), krievu valodā 155 (9%), pārējās valodās 41 (2 %) iespieddarbu. Taču seriālizdevumi latviešu valodā 3087 (92%), krievu valodā 211 (6%) un pārējās valodās 47 (2%).

Madonas novada bibliotēkas iespieddarbu un citu dokumentu krājums tiek sistemātiski un mērķtiecīgi atjaunots. Joprojām ir interese par audiovizuālajiem materiāliem (mūzikas skaņu ieraksti, klausāmgrāmatas, DVD filmas). Nozaru literatūra – politika, pedagogija, psiholoģija, ekonomika, ergonomika, juridiskā literatūra, būvniecība, fizika un ķīmija, menedžments un mārketingi, lietvedība,

grāmatvedība, sociālais darbs, darba drošība, medicīna (slimību diagnozes). Ģeogrāfija, ceļveži pa valstīm. Svešvalodu ātrā apguve pašmācības ceļā. Vairāk lasītājus saista grāmatas par dizainu, interjeru, mēbeļu stiliem. Latviskās dzīvesziņas, senās Latvju rakstu zīmes. Rokdarbi – adīšana, tamborēšana, zīda apgleznošana. Joprojām jāpievērš uzmanība literatūras komplektēšanai tehniskajās zinātnēs, trūkst literatūras auto uzbūvē un ekspluatācijā, metināšanas, ceļu tehnikas un būvniecības jautājumos. Jāturpina komplektēt ceļvežus pa valstīm - studenti, ceļojošie un emigranti darba meklējumos, interesējas par uzziņu izdevumiem angļu, zviedru, norvēģu, franču valodās. Nepieciešama uzziņu literatūra dabas zinātņu nozarē bērniem, uzziņu izdevumi pusaudžiem, klausāmgrāmatas jaunākā skolas vecuma bērniem, literāro darbu ekranizējumi, kas palīdz apgūt skolu mācību programmas.

Nākamajā, 2015. gadā Madonas novada bibliotēkā tiks veikta inventarizācija. Priekšdarbi jau tika veikti šajā, 2014. gadā, katra bibliotēkas struktūrvienība salīdzināja savas nodaļas krājumu ar inventāra grāmatu un sistēmu „ALISE”. Pārskatot inventāra grāmatu tradicionālā formā, tika fiksētas dažādas kļūdas, kas radušās laika gaitā. Tika novērstas neprecizitātes „ALISE” bibliogrāfisko ierakstu veidošanā. Izveidots sekmīgs pamats inventarizācijas veikšanai.

3. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Bibliotēka apmeklētājiem atvērta 6 dienas nedēļā- no pirmdienas līdz piektdienai no 10.00-18.00, sestdien- 9.00-15.00, kopā- 46 stundas nedēļā.

Bibliotēkas izkārtojums 2014. gadā nav mainīts, no funkcionālā viedokļa orientēts apmeklētāju ērtībām:

1. stāvs- abonements, Jaunākās periodikas lasītava (šī struktūrvienība pilda informācijas punkta funkcijas- sniedz uzziņas, konsultē un palīdz orientēties),
2. stāvs- Eiropas Savienības informācijas punkts, uzziņu lasītava, novadpētniecības krājums, konferenču zāle,
3. stāvs- Bērnu literatūras nodaļa.

Darbs organizēts atbilstoši klientu pieprasījumam. Bibliotēka piedāvā abonementu, 3 lasītavas un Bērnu literatūras nodaļu. Katrai no struktūrvienībām ir izstrādāts savs Nolikums, kurš nosaka brīvu darbības formu izvēli un noteiktu patstāvību.

Bibliotēkas pirmais stāvs ir pilnībā pieejams cilvēkiem ar kustību traucējumiem, bet lasītavu piedāvājums šiem cilvēkiem tiek sniegts un pienests pirmajā stāvā.

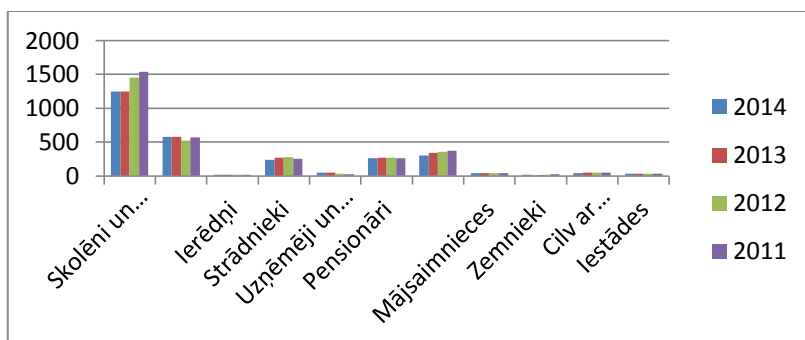
Bibliotēka ir kļuvusi par atpazīstamu komunālo maksājumu vietu, par transporta biļešu rezervācijas, pasūtīšanas un printēšanas vietu, par vietu, kur var uzturēties, mācīties, saņemt nepieciešamo informāciju un bez maksas piedalīties bibliotēkas rīkotajās aktivitātēs un pasākumos. Paplašinājies bibliotēkas piedāvājuma saturiskais diapazons un sarežģītība.

Pārskata periodā bibliotēkas snieguma rādītāju dinamika norāda, ka bibliotēkas lietotāju skaitam ir tendence samazināties, iedzīvotāju skaita samazināšanās dēļ, iedzīvotāju sastāva izmaiņu dēļ. Apmeklējumu skaits palielinājies, bibliotēkas pakalpojumus izmantojot attālināti. Izsniegumam tendence samazināties, priecē uzrāviens izsniegumā bērniem un jauniešiem.

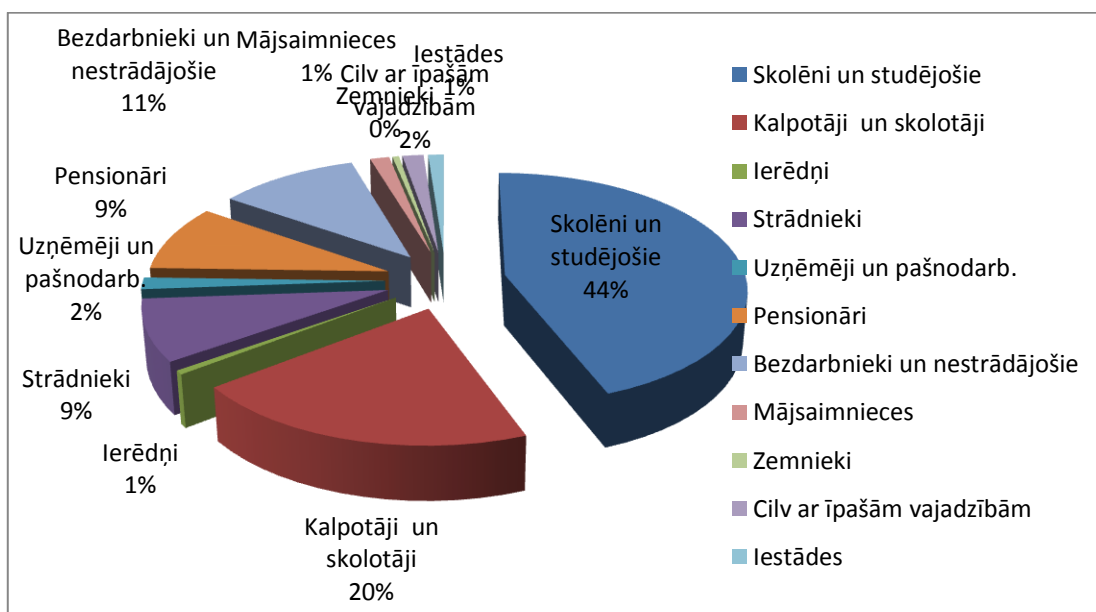
	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Reģistrētie lietotāji	3070	2853	2787	3070	3200	3173	3080	2902	2818
<i>t.sk. līdz 18 gadiem</i>	1410	1275	1104	1378	970	1061	813	921	882
Apmeklējums	55031	51029	52101	60573	68818	69604	70186	73425	102687
<i>t.sk. līdz 18 gadiem</i>	19557	19415	17224	20535	18894	17944	14246	16243	14662
Izsniegums	152970	151952	156360	162972	150821	124432	117881	118919	110586
<i>t.sk. līdz 18 gadiem</i>	35791	37058	27568	40953	31753	34336	33068	23351	40656

Lai racionāli izmantotu bibliotēkai piešķirtos finanšu resursus, veidotu aktīvu krājumu un atbilstīgus pakalpojumus veikta klientu sastāva kategoriju analīze.

Bibliotēkas lietotāju sastāvs	2014	2013	2012	2011
Skolēni un studējošie	1245	1248	1451	1541
Kalpotāji un skolotāji	578	577	522	567
Ierēdņi	16	17	16	15
Strādnieki	242	270	281	254
Uzņēmēji un pašnodarb.	46	51	35	26
Pensionāri	258	269	272	258
Bezdarbnieki un nestrādājošie	300	342	356	369
Mājsaimnieces	41	40	45	42
Zemnieki	14	10	16	24
Cilv ar īpašām vajadzībām	45	46	49	46
Iestādes	33	32	37	31
Kopā	2818	2902	3080	3173

Lietotāju sastāvs 2014. gadā

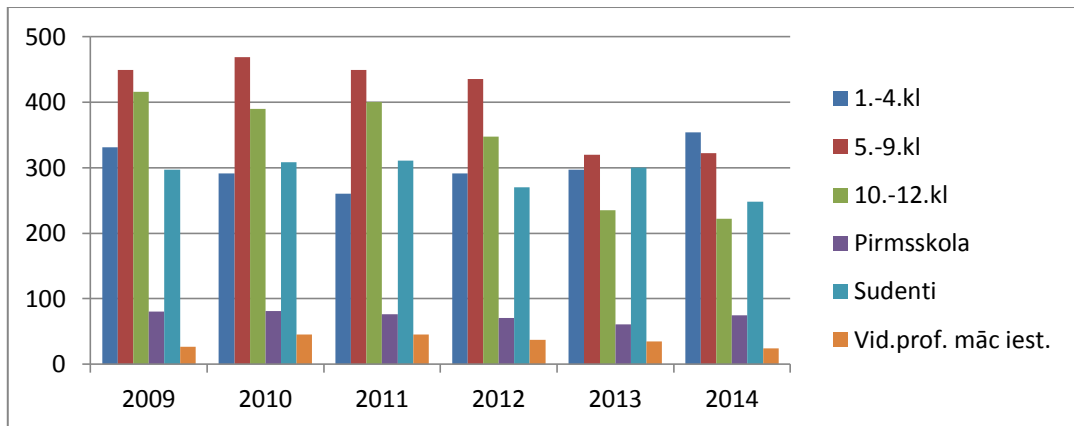

Lietotāju sastāvs būtiski nav mainījies. Vairāk bibliotēkas pakalpojumus 2014. gadā ir izmantojuši kalpotāji, tajā skaitā, skolotāji - 20%, bezdarbnieki un nestrādājošie- 11%, pensionāri- 9%, strādnieki- 9%.

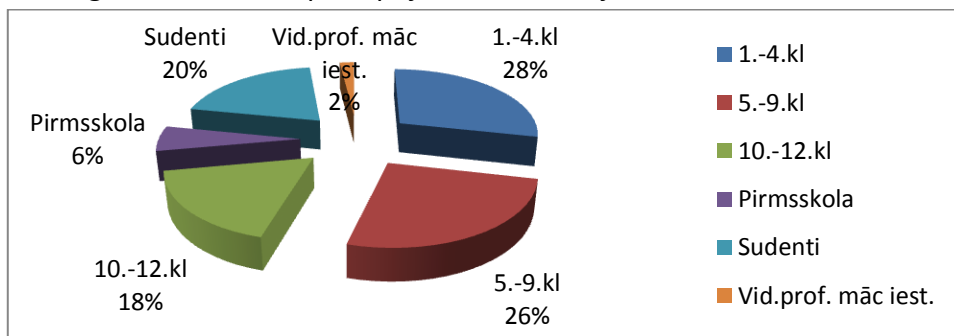
Visvairāk bibliotēku apmeklējuši ir skolēni, studenti un mācību iestāžu audzēkņi- 44%.

Skolēni, studenti un c. māc. iestāžu audzēkņi

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1.-4.kl	331	291	260	291	297	354
5.-9.kl	449	469	449	435	320	322
10.-12.kl	416	390	400	347	235	222
Pirmsskola	80	81	76	71	61	75
Sudenti	297	308	311	270	300	248
Vid.prof. māc. iest.	27	45	45	37	35	24
Kopā	1600	1584	1541	1451	1248	1245

2014. gadā bibliotēkas pakalpojumus izmantojuši:

Starp lasītājiem no pirmsskolas vecuma līdz studiju laikam visaktīvākie ir 1.-4. klašu skolēni (28%); 26% ir 5.-9. klašu skolēni; studenti- 20% un 10.-12. klašu skolēni- 18%.

Abonementa vadītāja Rasma Krievāne

3.1. Abonementa piedāvājums

Latvijas Nacionālās bibliotēkas jaunās ēkas atklāšana, Grāmatu draugu ķēde, Lielā lasīšana - aizvadītā gada biežāk dzirdētie un ar tiem saistītie notikumi tieši vai netieši ir skāruši arī Madonas novada bibliotēkas un arī abonementa darbu. Šajā laikā daudz runāja, diskutēja par grāmatu, tās vērtību mūsdienu sabiedrībā. Jo vairāk lasīsim, domāsim, analizēsim, redzēsim un ieraudzīsim lietu kopsakarības, par tām spriedīsim, diskutēsim un mudināsim arī apkārtējos uz to, jo zinošāki, gudrāki būs mūsu bibliotēkas lietotāji, sabiedrība kopumā.

Abonementa krājums ir komplektēts tā, lai nodrošinātu lasītāju pieprasījumus, vajadzības un intereses. Tā saturiskā kvalitāte ir laba. Krājums nodrošina lasītāju pieprasījumus mācībām, uzziņu literatūru, nozaru literatūru, daiļliteratūru.

Pieprasīta ir bijusi literatūra ekonomikas zinātnēs, psiholoģijā, pedagoģijā, medicīnā, vēsturē, juridiskajās zinībās, arī lauksaimniecībā. Lasītāju pieprasījumiem atbilstošs ir oriģinālliteratūras krājums. 2014. gadā vidēji no visiem saņemtajiem daiļliteratūras iespieddarbiem, viena trešdaļa bija latviešu oriģinālliteratūra. Un arī kopumā no abonementa daiļliteratūras krājuma vienu trešo daļu sastāda latviešu oriģinālliteratūra. Tas ir labs krājuma kvalitātes rādītājs. Nenoliedzami daudz iznāk arī tulkotā daiļliteratūra, ko arī iegādājamies. Brīvā laika pavadīšanai, atslodzei no ikdienas lasītājs izvēlās grāmatu apgādu Kontinents, Zvaigzne ABC, Lauku Avīze, Atēna, Mansards u.c. iespieddarbus. Pieprasīti un lasīti ir dažādu nozaru, tematu izdevumi. Ekonomika, juridiskā literatūra, pedagoģija, psiholoģija, mārketinga, uzņēmumu vadība, medicīna, vēsture, praktiska satura grāmatas, kā dārzkopība, kulinārijā, rokdarbi, ir tās nozares, kur ir lielākais pieprasījums. Lasītāji ir informēti, ka pieprasītākās, lasītākās grāmatas ir iespējams rezervēt, kas arī tiek izmantots. Tie, kuri ir autorizējušies, paši var rezervēt un pagarināt grāmatu lasīšanas termiņu.

Tabulā Nr. 1 redzama krājuma dinamika, salīdzināti trīs gadi.

Tabula Nr. 1

Krājums	2012. gads	2013. gads	2014. gads
Ienākuši eksemplāri	978	1064	1046
Summa	4881.71 Ls	5921.04 Ls	8345.72 EUR
Izslēgti eksemplāri	1061	824	1064
Summa	1136.23 Ls	960.37 Ls	2246.70 EUR
Kopā eksemplāri	33668	33913	33895
Summa	49874.83 Ls	54835.24 Ls	84122.54 EUR

Pēc tabulas redzams, ka vairākus gadus krājums ir nepilni 34000 eksemplāru. Tas arī ir optimāli, lai nodrošinātu lasītājiem kvalitatīvu, daudzpusīgu, lietotāju pieprasījumam atbilstošu abonementa krājumu. Darbs pie krājuma attīstības, tā satura un kvalitātes izvērtēšanas notiek regulāri. Krājuma komplektēšanu veicam ņemot vērā lasītāju pieprasījumus, sadarbībā ar Komplektēšanas un katalogizācijas nodaļu un citām nodaļām bibliotēkā. Nolietotās, saturā novecojušās grāmatas, liekos dubletus, u.c. norakstam.

2014. gadā augstskolu mācību literatūras krājumu papildinājām ar 44 jauniem izdevumiem. Tagad krājumā ir tādi lasītāju pieprasīti temati, kā mūzikas pedagoģija un dejas pedagoģija. 2009. gadā izveidotais AML krājums joprojām ir studentu un citu lasītāju pieprasīts. Atšķirīgais marķējums tumši sarkanā krāsā ir pamanāms, viegli ieraugāms.

Depozitārija krājums pilda apmaiņas fonda funkcijas, kur tiek uzkrāti liekie eksemplāri, dubleti, dāvinājumi no iedzīvotājiem.

Abonementa krājums pēc summārās uzskaites grāmatām (Abonements un AML).

Tabula Nr. 2

Kopskaits	Grāmatas	Citi materiāli	Summa EUR	Sabiedriskās zinātnes	Vispārīgā nod.	Dabaszinātn.	Medicīna	Ģeogrāfija
33895	33862	33	84122.54	5510	787	752	916	307

Tehnika	Lauksaimniecība	Māksla	Sports	Literatūrzin.	Dailliteratūra	Latviešu val.	Krievu val.	Citas val.
1367	790	1790	351	1346	19979	28214	5332	349

Jaunu grāmatu un citu iespaidarbu iegādi pamatā nodrošina Madonas novada pašvaldība. Otrā lielākā iespēja papildināt krājumu ir projekti. Paldies bibliotēkas direktorei, kura raksta projektus un saņemam arī atbalstu. Kultūras projekta ietvaros „Augstvērtīga tulkotā un oriģinālliteratūra bibliotēkās” esam saņēmuši 46 eksemplārus. Vērtīgs krājuma papildinājums ir Līgas Blauas Jānis Stradiņš: ceļš cauri laikiem, Ingas Ābeles Klūgu mūks, Elvitas Rukas Izdzīvo. Piedzīvo. Lido, Andas Līces Lielais lakats, Dainas Avotiņas Jūlija un citi.

Trešais krājuma papildināšanas veids ir dāvinājumi no iedzīvotājiem. Labākos, vērtīgākos izdevumus uzņemam krājumā vai izmantojam krājuma nolietoto grāmatu nomaiņai. Vecas, saplēstas, saturā novecojušas grāmatas, žurnālus nododam makulatūrā. Salīdzinoši mazāk, bet joprojām saņemam arī tautiešu ārzemēs dāvinājumus.

Aizvadītajā pārskata gadā liels darbs tika ieguldīts krājuma salīdzināšanā. Salīdzinājām ierakstus BIS ALISE un inventāra grāmatas. Secinājām, ka rekatalogizācijas darba veikšanas laikā ir bijušas cilvēciska faktora neprecizitātes,

nepareizi ierakstīts kāds cipars vai burts. Ieraksts izdarīts nekorekti. Neprecīzi uzrakstīts autors vai grāmatas nosaukums. Atrastās kļūdas labojām. Tika izskatīti un salīdzināti apmēram 23000 ierakstu. Darbs tika veikts, lai 2015. gadā varētu veikt krājuma pilnu inventarizāciju.

Gada nogalē vērtējam lasītākās grāmatas, bija jāvērtē 2011., 2012., 2013. gadā izdotās grāmatas. Piedalījāmies konkursā Lielā lasītāju balva. Abonementā lasītākās bija: *Oriģinālproza* Judina D. Tase melnas kafijas, Svīre M. Audums kāzu kleitai, Avotiņa D. Kad lausks cērt, Gailīte S. Neredzamo važu gūstā, Bauere I. Līdz septītajai paaudzei. *Oriģināldzeja* Avotiņa D. Tikšanās, Ogrīņš A. Zem pulksteņa pulkstenis, Līce A. Šovakar, Laukmane M. Nošalko gaiss, Ozols H. Dzīve sākas. *Tulkotā daiļliteratūra* Nikolss D. Viena diena, Mariņina A. Personīgie motīvi un Tīgeru cīņa ielejā, Linka Š. Otrs bērns, Valdena L. Pēdējā mao noslēpums. Dokumentālā un zinātniski populārā oriģinālliteratūra Lagzdiņa I. Izslāpums, Āboliņa Singajevska V. Mans mūžs, Kumsārs A. Stipruma grāmata, Klimovičs A. Personiskā Latvija, Blaua L. Dzīves stāsti. *Tulkotā dokumentālā literatūra* Suvorovs V. Atbrīvotājs, Estesa K.P. Sievietes, kuras skrien ar vilkiem, Berne L. Eņģeļi manos matos, Bērpo T. Debesis ir, Kampuša N. 3096.

Abonementa krājumu popularizējām. Reizi ceturksnī izvietojām informāciju par lasītākajām grāmatām informācijas statīva lapās. Par to lasītājiem bija liela interese, bieži no šī saraksta tad arī izvēlējās grāmatas. Lasītākās grāmatas patiešām ir lasītākās, ne vienmēr tās bija plauktā. Grāmatas tika rezervētas, liktas rindā, lai pēc tam saņemtu lasīšanai. Sagatavots un nolasīts jauno grāmatu apskats Bērnu un jauniešu centrā senioru auditorijai.

Informācija par jaunieguvumiem un lasītākajām grāmatām atspoguļojās arī Madonas mājas lapā www.madona.lv/biblioteka/. Abonementa grāmatas izstādēs bija izliktas arī uzziņu lasītavā un bērnu un jauniešu literatūras nodaļā.

LASĪTĀKĀS GRĀMATAS 2014

Brukfīlda, Amanda. Mīlestības tilti

Zālīte, Māra. Pieci pirksti

Linka, Šarlote. **Mantinieki**
 Linka, Šarlote. **Vētru laiks**
 Linka, Šarlote. **Savvaļas lupīnas**
 Robertsas, Nora. **Ēnu līcis**
 Sī, Lisa. **Šanhajas meitenes**
 Ikstena, Nora. **Dievmātes draudzene**
 Devero, Džūda. **Meitene, kas iemācīja man smieties**
 Svīre, Māra. **...un neuzzinās neviens**

Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība. Abonementā piedāvājam kvalitatīvu, daudzpusīgu pakalpojumu klāstu gan lokālajiem, gan attālinātajiem bibliotēkas lietotājiem. Brīvpieejas krājums – nozaru literatūra, daiļliteratūra, CD. Lasītājs var autorizēties, lai pats varētu elektroniski rezervēt, pagarināt grāmatu lietošanas termiņu. Pieprasījumu meklēšana elektroniskajās datu bāzēs BIS ALISE, LNB kopkatalogā un citās elektroniskajās datu bāzēs. Elektroniskā kataloga izmantošana (Madonas, Cēsaines, Ērgļu, Lubānas, Varakļānu novadu bibliotēku katalogs). Uzziņu, konsultāciju, apmācību sniegšana telefoniski, tradicionālā un elektroniskā formātā. Grāmatu un citu materiālu izsniegšana, saņemšana, rezervēšana, nodošanas termiņa pagarināšana, attālinātu lietotāju apkalpošana. Jauno grāmatu apskati. Grāmatu kopu sagatavošana un izsniegšana pašvaldību bibliotēkām. Iespieddarbu pasūtīšana un saņemšana, izmantojot SBA pakalpojumu. Grāmatu izstādes – jaunieguvumi, tematiskas, novadniekiem, aktualitātes. Izgatavojam bibliotēkas lasītāja vienoto karti. Lasītāju apkalpošana Madonas pansionātā un dzīves vietā. Piedāvājam četras lasītāju vietas pie galda, kur var izskatīt un izvēlēties sev vēlamo literatūru vai īslaicīgi strādāt uz vietas. Viena vieta pie elektroniskā kataloga. Divas vietas pie apkalpošanas letes. Viena vieta lietotājiem ar redzes traucējumiem. Čeku printeris. Brilles. Kopēšana.

Abonementa statistikas dati no dienas lapām.

Tabula Nr. 3

	2012. gads	2013. gads	2014. gads	Salīdz. ar iepriekš. gadu + vai -
Lasītāji (pēc BIS Alise)	1755	1711	1629	- 82
Apmeklējums	13445	13206	12867	- 339
Vidējais apmeklēj.gadā	7,6	7,7	9,1	+ 1,4
Izsniegums	34118	33945	33711	- 234
Uzziņas	2491	2482	2381	- 101

Analizējot statistikas rādītājus, redzams, ka lasītāji, apmeklējums, izsniegums, uzziņas skaitļos ir samazinājušies. To skaidroju ar to, ka iedzīvotāju skaits Madonas pilsētā, novadā, reģionā joprojām samazinās. Ekonomiskā situācija gan valstī kopumā, gan reģionā būtiski nav mainījusies. Joprojām nav precīzu datu, cik cilvēku ir izbraukuši uz ārzemēm, bet deklarēti viņi ir Latvijā.

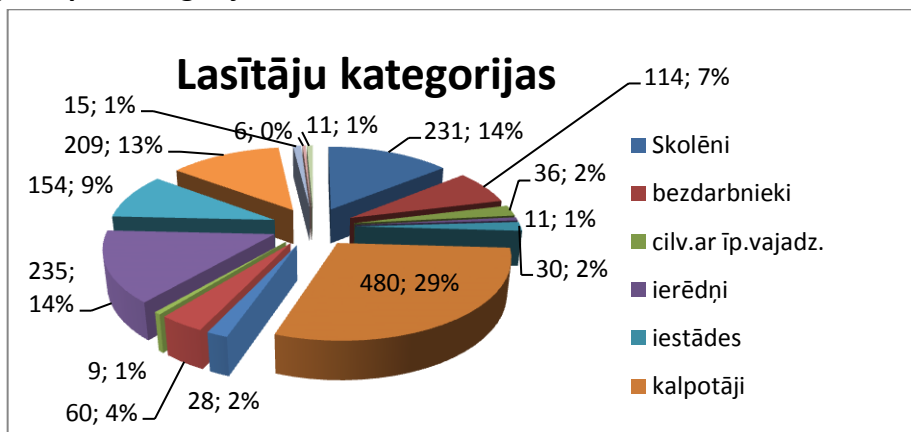
Otrs iemesls ir, ka daudz strādājām pie krājuma salīdzināšanas (Skatīt sadaļā Krājuma komplektēšana, raksturojums un izmantošana). Mazāk laika tika veltīts darbam ar parādniekiem. Ja parasti to darījām reizi ceturksnī, kad izdrukājām parādnieku sarakstus, zvanījām, sūtījām gan elektroniskus atgādinājumus, gan pa pastu, tad pagājušajā gadā to darījām tikai divas reizes. Diemžēl bieži ir tā, ka ar vienu atgādināšanas reizi nepietiek, ir jāzvina vēl un vēl vai jāraksta atkārtoti. Pie darba ar parādniekiem palīdz arī reģiona bibliotekāri. Informācija par bibliotēkas pakalpojumiem netika sniegta, ieliekot informatīvas lapas pastkastītēs dzīvojamo māju kvartālos.

Uzziņu skaita samazinājums liecina, ka lasītāji kļuvuši zinošāki, patstāvīgāki, paši orientējās, kur un kā atrast nepieciešamo informāciju.

Palielinājies vidējais gada apmeklējums. Abonementu lietotājs vidēji apmeklēja 9,1 reizi.

No visiem BIS ALISE 2014. gadā reģistrētajiem Madonas novada bibliotēkas lietotājiem, abonementā lasīja 1629 lietotāji, jeb 58%. Vidēji viens lasītājs gadā ir izlasījis 21 grāmatu.

Sadalījums pēc kategorijām.

Analizējot skaitļus pēc kategorijām, redzams, ka lielākais ir kalpotāju skaits 480, seko studentu, vidējo profesionāli tehnisko audzēkņu un skolēnu skaits 446, pensionāri 235, pārējās kategorijas skaitliski mazākas. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, jauniešu skaits ir nedaudz mazāks, bet lielāks ir kalpotāju skaits. Taču tas nenozīmē, ka kalpotāju vidū nav jaunu cilvēku, ir, viņi ir beiguši studijas, tagad strādā.

Jaunieši pārsvarā lasa studijām nepieciešamo, kā sabiedriskās zinātnes, juridisko literatūru, darbus pedagogijā, vēsturē, psiholoģijā, filozofijā. Skolēni mācību stundās

ieteikto, tā saukto ieteicamo literatūru, un arī sava brīvā laika pavadīšanai izvēlēto literatūru. Tendence jauniešu vidū lasīt maz, saglabājas. Joprojām viņi labāk izvēlās vajadzīgo sameklēt internetā, nevis lasīt grāmatas. Taču apgalvot, ka jaunieši vispār vairāk nelasa, nevar. Studenti, kuri studē Rīgā un citās pilsētās ir apmierināti ar bibliotēkas piedāvājumu. Lielu daļu šo pieprasījumu nodrošina AML krājums. Kāda studente ar gandarījumu mums stāstīja, ka augstskola, kur viņa mācās, ir izbrīnīta par plašo studentiem vajadzīgo literatūru Madonas bibliotēkā.

Vairāk kā puse bibliotēkas lietotāju lasa grāmatas. Tātad grāmata kā tradicionāla vērtība ir joprojām un ceram, ka tāda būs arī turpmāk. Par to liecina arī pagājušā gada Latvijas televīzijas raidījums Lielā lasīšana. Arī Madonas novada bibliotēka tajā iesaistījās, piedāvājām lasītājiem aizpildīt anketas, apkopojām rezultātus, pārrunājām, diskutējām ar lasītājiem par rezultātiem, par redzēto un dzirdēto LTV un lasīto presē. Par labāko, vērtīgāko grāmatu balsojām paši un aicinājām to darīt citiem. Varam diskutēt, piekrist vai nepiekrist šī raidījuma fināla rezultātiem, taču zināmu tendenci lasīšanā, latviešu literatūrā tas parādīja. Latvijas iedzīvotāju mīļākā grāmata ir Kārļa Skalbes Kaķīša dzirnavas. Arī pārējās trīs vietas ir latviešu autoru grāmatām. Madonas novada bibliotēkas mājas lapā savu vērtējumu, komentārus par rezultātiem izteica bibliotekāres.

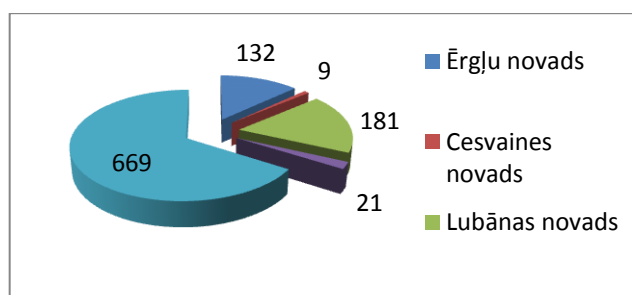
Turpinās lasītāju apkalpošana Madonas pansionātā. Rūpējamies par lasītājiem, kuri vecuma nespēka dēļ, invaliditātes vai kāda cita iemesla dēļ paši nevar atnākt uz bibliotēku. Pie viņiem gājām uz dzīves vietas. Tie bija 3.

Abonements iekārtots tā, lai apmeklētāji te justos ērti. Normatīviem atbilstoša pieeja pie plauktiem, iespēja iekļūt ar ratiņkrēslu un bērnu ratiņiem. Cilvēkiem ar redzes problēmām ir pieejama tekstu palielinoša lupa. Ja brilles aizmirsušās mājās, piedāvājam brilles. Gada beigās vecais izstāžu un jauno grāmatu plaukts nomainīts pret jaunu.

Uzziņu un informācijas darba uzdevums ir nodrošināt bibliotēkas lietotājiem informācijas pieejamību. Orientēties plašajā informācijas klāstā palīdz bibliotekāri. Uzziņu, informācijas darbs balstās uz dažādu datubāzu, interneta resursu un iespiesto informācijas avotu izmantošanu. BIS „Alise” elektroniskās datu bāzes, Latvijas Nacionālās bibliotēkas valsts nozīmes kopkatalogs, datu bāzes „Letonika”, „Lursoft”, „Google” u.c. ir biežāk izmantotās datu bāzes. Lai arī skolēni, studenti, citi lietotāji labi orientējās elektroniskajā vidē, taču BIS „Alise” reģiona kopkatalogu izmanto salīdzinoši maz. Biežāk kā iegūt ziņas par vēlamās grāmatas pieejamību, ir vēršanās pie bibliotekāra. Palīdzam, konsultējam, sniedzam uzziņas arī reģiona pašvaldību un skolu bibliotekāriem. Aizvadītajā gadā sniegtas 2381 uzziņas un konsultācijas.

Bibliotēkas uzdevums ne tikai vākt, uzkrāt, bet arī nodrošināt visas uzkrātās informācijas pieejamību un izmantošanu. Izmantojot **starpbibliotēku abonementa** pakalpojumu mēs piedāvājam bibliotēku krājumu pieejamību ikvienam bibliotēkas

lietotājam. SBA bieži vien kalpo kā glābējzvans. Ņemot vērā lietotāju lielo interesi par jaunieguvumiem, izmantojam citu bibliotēku krājumus, kur lietotāju skaits nav tik liels un līdz ar to arī jauniegumi nav tik pieprasīti. Tā izmantojot šo situāciju un Saikavas bibliotēkas vadītājas atsaucību mūsu cien. rakstniecei I. Indrānei bija iespēja izlasīt M.Zālītes "Pieci pirksti". Arī mūsu krājuma cirkulācijā aktīvi iesaistījās reģiona bibliotēkas, piedāvājot saviem lietotājiem iespieddarbus, kopskaitā 1012 iespieddarbi, t. sk. no bērnu un jauniešu literatūras nodaļas 49, lasītavas 72, abonementa 893 vienības. Aizvadītajā gadā savu lasītāju pieprasījumus SBA kārtā nodrošināja 29 reģiona bibliotēkas - Staļīdzānu 184, Lubānas 173, Vestienas 124, Ērgļu 127, Mēdzulas 52, Praulienas 41, Biksēres 40, Ļaudonas 37, Liezēres 36, Dzelzavas 1. - 30. Esam gandarīti, kad ar bibliotēkas starpniecību, izmantojot LNB krājumu, lasītājs I.Z. savas radu saknes sameklēja grāmatā Pirro, U. Ar zobenu, uguni un sarkano karogu : (Mana melnā grāmata) : 2 d. / U.Pirro..1926. Lasītājs I.D. interesējās par čigānu valodu un pasūtīja ābeci Mānuš, Leksa Romani čhib ābeca, lai šo valodu pašmācības ceļā apgūtu pats un iemācītu citam. Katru gadu studenti mācībām izmanto Lieģeniece, Daina" Kopveseluma pieeja 5 - 7 gadus veca bērna audzināšanā" un arī pagājušais gads nebija izņēmums. Ja grāmatu izdotu atkārtoti, mūsu bibliotēka komplektējot krājumu, to noteikti iegādātos. 2014.gadā SBA kārtā sadarbojoties ar LNB, RTU, LU, 14 novada, 5 pārnovada un Stirnienes pamatskolas bibliotēkām, saņemti 89 iespieddarbi 64 lietotājiem.

Izstādes un citas aktivitātes.

Neaizmirstamā akcija 18. janvārī „Gaismas ceļā – Grāmatu draugu ķēde” paliks atmiņā kā unikāls notikums Latvijas sabiedriskajā un katra dalībnieka dzīvē. Tūkstoši, kuri stāvēja šajā ķēdē no rokas rokā nodeva, simboliski sakot, tautas gara bagātību – grāmatu. Var tikai apbrīnot, ko maza, garīgi stipra tauta spēj izdomāt un to veiksmīgi, bez lieliem finansiāliem ieguldījumiem realizēt.

Tradicionāli pavasaris Madonas novada bibliotēkā saistās ar Grāmatu svētkiem. Apmeklētājiem bija iespēja tikt ar politiķiem un piedalīties politiskajā diskusijā par tēmu „Mežs pret zemi – gadsimta raža pret gada ražu”. Latvijas kultūru, literatūru raksturojošās vērtības interesantā, saistošā sarunā spilgti izgaismoja Gundega Blumberga un Nora Ikstena, runājot par tematu „Latvijas kultūras kanona literatūras

vērtības”. To vadīja LNB Bibliotēku konsultatīvā centra projektu vadītāja Liega Piešiņa. Abonementā bija skatāma izstāde „Latvijas kultūras kanons literatūrā. Madonas pilsētas 2. vidusskolas skolēni iesaistījās sarunā „Veselīga saruna bez moralizēšanas – par īstiem draugiem un draudzenēm” ar žurnāla 36,6 galveno redaktori Zani Zālīti. Galvenā redaktore iepazīstināja ar žurnāla veidošanas norisi, stāstīja par interesantiem un neaizmirstamiem atgadījumiem darba gaitās, atbildēja uz jauniešu interesējošiem jautājumiem, kā arī lūdza skolēnus atbildēt uz jautājumiem: cik gados sākās vecums, ko viņi varēs vai nevarēs kad būs veci, ko zina par spaisu. Atbildes tika iesniegtas rakstiski un ar jauniešu atļauju tās npublicēja 2014. gada Nr. 5. žurnālā.

Skolēni patiesi bija iepriecināti par tikšanos ar grāmatas „Kā es ar opi braucu Latviju lūkoties” autori Gundegu Sēju.

Bibliotēku nedēļā izstādē „No klasikas līdz mūsdienām” parādījām cik dažāda ir grāmata. Saturs, forma, papīrs, iesiešana, noformējums, CD klausāmās grāmatas u.c. Visu gadu abonementā bija skatāma izstāžu cikla „Rīga – Eiropas kultūras galvaspilsēta” tematiska izstāde, ceturksnī parādot kādu tēmu. 1) Vēsture, arhitektūra. 2) Rīga plašajā pasaulē. 3) Dzimis Rīgā. 4) Rīga daiļliteratūrā.

Abonementa grāmatas bija izliktas arī uzziņu lasītavā izstādēs novadniekiem, kuri pagājušajā gadā atzīmēja jubilejas. Pieminēšu dažas no tām - Bronislavai Martuževai 90, Visvaldim Lācim 90, Imantam Lastovskim 70, Leonam Briedim 65.

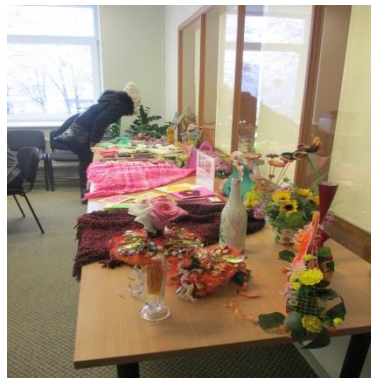
Jau vairākus gadus iesaistāties Muzeju nakts pasākumos. Bibliotēkā šajā vakarā notika dažādas aktivitātes. Tā kā tēma bija sarkanā krāsa, dzintars, abonements bija kļuvis par dzintara istabu, kur varēja apskatīt izstādi Tikai dzintars vien, izspēlēt un iegūt Dzintara kausu, un saliekot puzzles, apceļot Dzintara zemi - Latviju.

Abonementā bija izliktas 43 izstādes.

Dzejas dienas Madonas pensionātā notika īpaši emocionālā gaisotnē. Novadniece, jaunā dzejniece Regīna Paegle lasīja dzeju no savas pirmās dzejoļu grāmatas „Apļa klusumā” un smiltīs izdzīvoja, izstāstīja radīšanas stāstu no Bībeles. Tas bija kaut kas nebijis, jauns un personīgs pieskāriens katram.

Gada nogalē organizējam izstādi „Es varu. Es daru”, kurā cilvēki ar īpašām vajadzībām (redzes invalīdi) rādīja savus darbus, ko paveikuši, īstenojot, piedaloties Eiropas projektā. Rokdarbi, adītas zeķes un cimdiņi, tamborēti lakati; ādas izstrādājumi, naudas maki, pases vāki; konfekšu pušķi; trauku apgleznošana; rotaslietu darināšana; apsveikumu kartīšu izgatavošana, tik daudzveidīgi bija izstādes dalībnieku darbi. Autori bija pateicīgi par to, ka viņu darbus varēja apskatīties plašāks cilvēku loks.

Madonas novada bibliotēkas veiksmes formula ir mūsu lasītāji. Meklēto šeit atrod skolēns un students, strādnieks un uzņēmuma vadītājs, zemnieks un mājsaimniece. Esam priecīgi un lepni, ka mūsu lasītāji ir olimpietis Arvis Liepiņš, rakstnieks Jānis

Lejiņš, publicists, vēsturnieks Visvaldis Lācis, rakstniece Ilze Indrāne, grāmatu autors Artūrs Vaišļa. Bibliotēkas krājuma kvalitāti novērtē lasītāji ne tikai no Madonas reģiona, bet arī no Vecpiebalgas, Gulbenes un citiem novadiem.

Jaunākās periodikas lasītavas vadītāja L. Veckalniņa

3.2. Jaunākās periodikas lasītavas piedāvājums

Jaunākās periodikas lasītava nodrošina iedzīvotājus ar daudzpusīgiem un kvalitatīviem informācijas pakalpojumiem. Jaunākās periodikas lasītavas klienti prot izmantot savas prasmes informācijas meklēšanā. Bibliotekārs ir tikai kā starpnieks informācijas meklēšanā.

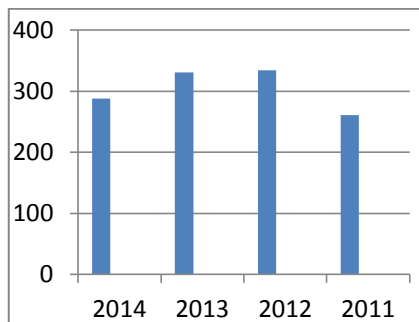
Lasītava atrodas ēkas pirmajā stāvā, ir 8 lasītāju vietas un 2 datorlietotāju daba vietas. Lasītāju rīcībā ir pieejams specializētas datortehnikas komplekts cilvēkiem ar redzes traucējumiem. Lasītavu apmeklē cilvēki ar funkcionāliem traucējumiem, lasītavā var iekļūt ar ratiņkrēslu un pārvietoties pa to, viss nepieciešamais šo klientu ērtībām ir nodrošināts. Arī māmiņām ar bērnu ratiņiem ir iespējams iekļūt lasītavā un pavadīt laiku pieskatot mazuli.

Jaunākās periodikas lasītavā izdevumi atrodas lasītājiem brīvpieejā. Bibliotēka 2014.g. abonēja 72 nosaukumu periodiskos izdevumus. Vēl ir pieejami preses izdevumi, ko saņemam no Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku Attīstības institūta, tāpat ir lasītāju uzdāvinātie žurnāli. Lasītavā atrodas pēdējais iznākušais žurnāla numurs un pēdējā mēneša laikraksti. Jaunākos laikrakstus un žurnālus izsniedz tikai lasīšanai uz vietas. Pasūtot presi, sekojam lasītāju ieteikumiem.

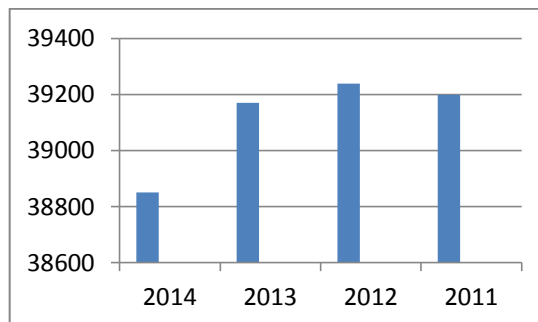
Galvenie rādītāji jaunākās periodikas lasītavā

Gads	Lietotāji	Apmeklējumi	Izsniegums
2014	288	6502	38850
2013	331	6679	39170
2012	334	6970	39240
2011	261	7349	39200

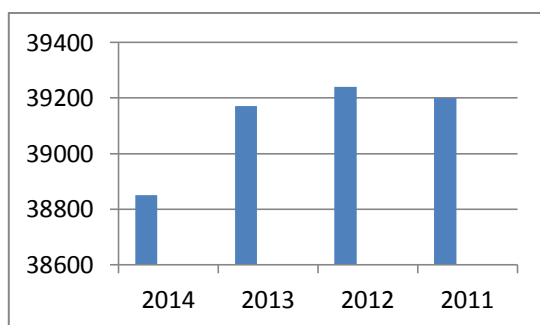
Lietotāju skaits

Apmeklējumi

Izsniegums

Tāpat kā iepriekšējos gados apmeklētāji visvairāk lasa laikrakstus „Stars” un „Latvijas Avīze”. Populārākie žurnāli ir “Ieva”, „Ievas stāsti”, „Praktiskais Latvietis”, „Dārza Pasaule”, „Leģendas”.

Bezvadu internets ir viens no pakalpojumiem, ko bez maksas piedāvā bibliotēka. Klienti labprāt ar saviem datoriem strādā Jaunākās periodikas lasītavā.

Jaunākās periodikas lasītavu galvenokārt apmeklē Madonas iedzīvotāji, bet bieži te iegriežas citu reģionu cilvēki, kuri dažādu iemeslu dēļ pilsētā uzturas vairākas stundas vai dienas.

Izmantojot vienoto lasītāju karti, vairums lasītāju apmeklē visas bibliotēkā pieejamās struktūrvienības un izmanto to sniegtos pakalpojumus. Lietotāju skaits samazinās, jo samazinās iedzīvotāju skaits gan pilsētā, gan reģionā. Lasītāju skaits samazinās arī tāpēc, ka mobilie telefoni ļauj lietotājiem pieslēgties bezvadu internetam jebkurā vietā, neieejot bibliotēkas telpās. Lielu lasītāju skaitu sastāda sociāli vismazāk aizsargātā iedzīvotāju daļa - pensionāri un bezdarbnieki, kā arī mājsaimnieces un tie iedzīvotāji, kuri norādījuši, ka ir nestrādājoši. Apmeklējumu skaits un izsniegums ir stabils, ir lasītāji, kas lasītavu apmeklē regulāri, pat katru dienu jau vairāku gadu garumā.

Tika sniegtas individuālas konsultācijas pamatprasmju apgūšanā darbam ar datoru un internetu. Palīdzība tiek lūgta reģistrēšanai e-pasta izmantošanai, internetbankas lietošanai, rēķinu apmaksai, biļešu iegādei, fotogrāfiju saglabāšanai.

Gados vecāki bibliotēkas apmeklētāji lūdz palīdzību dažādu pieteikumu, sludinājumu rakstīšanai, datu saglabāšanai un izdrukāšanai.

2014.g. sniegtas 542 uzziņas. Regulāri tiek sniegtas uzziņas gan uz vietas lasītavā, gan pa telefonu. Uzziņu sniegšanā tiek izmantoti bibliotēkā uz vietas pieejamie resursi, Latvijas Nacionālās bibliotēkas veidotās datu bāzes, tāpat izmantojam Lursoft datu bāzi "Laikrakstu bibliotēka". Tiek izmantoti arī citi interneta meklētāji, ko bibliotēkas lietotāji prot lietot kā mūsdienīgu un ērtu līdzekli informācijas gūšanai.

Regulāri tiek papildināta informācijas sistēmas ALISE Novadpētniecības datubāze. Tiek veidoti laikraksta „Stars” publikāciju analītiskie apraksti.

2014.g. izveidoti 1522 ieraksti, kuri nosūtīti Nacionālās bibliotēkas Bibliogrāfijas institūta Nacionālās analītikas nodaļai. Regulāri tiek apzināti un kopēti publicētie materiāli no žurnāliem, avīzēm un grāmatām par ievērojamiem cilvēkiem, notikumiem, uzņēmumiem, kultūras un vēstures pieminekļiem u.c., kuri tiek apkopoti tematiskajās novadpētniecības materiālu mapēs, kuras joprojām ir lasītāju pieprasītas. Novadpētniecības uzziņu darbā tiek izmantota Latvijas Nacionālās bibliotēkas katalogi un datubāzes, kā arī Digitālā bibliotēka - www.periodika.lv un www.zudusilatvija.lv.

Katru gadu tiek sagatavots „Novadnieku kalendārs”, kurā atspoguļoti svarīgākie notikumi un jubilejas nākamajā gadā. Darbā tiek izmantots arī Latvijas Nacionālās bibliotēkas sastādītais „Kalendārs bibliotēkām”.

2014.g. sākās ar nozīmīgu notikumu visu Latvijas bibliotekāru dzīvē - akciju "Gaismas ceļš – Grāmatu draugu ķēde", kurā piedalījās arī mūsu bibliotēkas kolektīvs. Tikpat nozīmīgs pasākums bija Novadu diena Gaismas pilī. Paldies par iespēju baudīt dažādo novadu kultūras programmas, noklausīties Liepājas Simfonisko orķestri. Paldies par lieliski noorganizētajiem pasākumiem.

Eiropas Savienības informācijas un uzziņu lasītavas vadītāja D.Lapiņa

3.3. Eiropas Savienības informācijas un uzziņu lasītavas piedāvājums

---

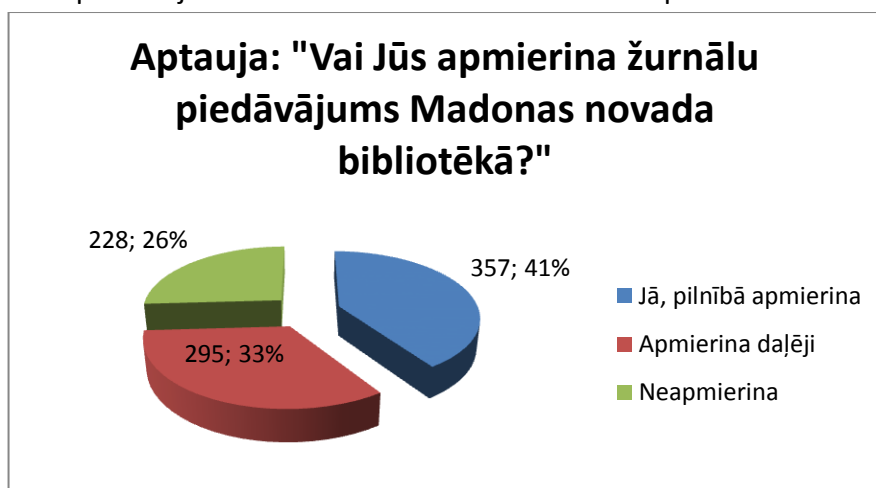
2014.gads Eiropas Savienības informācijas un uzziņu lasītavas darbiniecēm bijis īpaši aktīvs un dažāda veida iniciatīvām piepildīts, uzsākti jauni, līdz šim vēl nebijuši projekti, taču darbs turpināts arī pie jau ierastajām aktivitātēm.

2014.gadam abonēti 83 periodisko izdevumu nosaukumi, Uzziņu lasītavas krājumam – 74 periodiskie izdevumi, t.sk. 2 elektroniskie izdevumi „Pirmsskolas

Izglītība” un „Vecākiem” un 7 laikraksti, 6 abonētie izdevumi krievu valodā, 1 – angļu valodā.

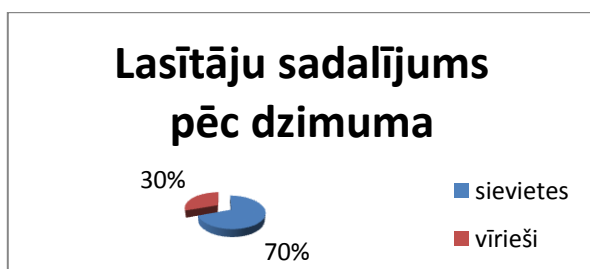
Tāpat periodiskie izdevumi saņemti dāvinājumos no dažādiem avotiem: 14 izdevumu nosaukumi saņemti dāvinājumā no Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības institūta, no Madonas novada pašvaldības dāvinājumos saņemti 3 izdevumu nosaukumi (Logs, DE - angļu un vācu val.), savukārt aktīvākie lasītāji – žurnālu dāvinātāji 2014.gadā bijuši: Taiga Pravarne un Solvita Seržāne (Kas Jauns, Vakara Ziņas).

2014.gadā Madonas novada bibliotēkas mājas lapā tikusi izvietota aptauja par apmierinātību ar žurnālu piedāvājumu Madonas novada bibliotēkā. Rezultāti nav viennozīmīgi: 41% respondentu atbildējuši, ka žurnālu piedāvājums apmierina pilnībā, 33% - apmierina tikai daļēji, savukārt pietiekoši liels respondentu skaits norādījuši, ka žurnālu piedāvājums Madonas novada bibliotēkā neapmierina.

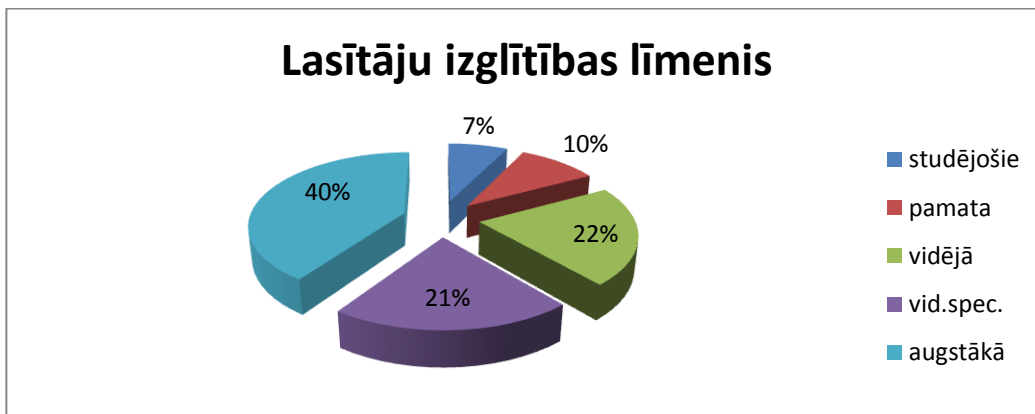
Ņemot vērā to, ka iespēju robežās abonēts visaptverošs žurnālu klāsts – sākot no zinātniskiem izdevumiem (Doctus, Jurista Vārds), nozaru izdevumiem (Kapitāls, Praktiskie Rokdarbi) un beidzot ar izklaidējoša satura periodiskajiem izdevumiem (Privātā Dzīve), tad grūti noteikt, kas izraisījis lasītāju neapmierinātību ar žurnālu piedāvājumu Madonas novada bibliotēkā.

Pēc BIS Alise datiem 2014.gadā lasītavā reģistrēti 907 lasītāji, no visa kopējā lasītāju skaita 47 lasītāji reģistrējušies tikai vienā struktūrvienībā, t.i., lasītavā. Attiecīgi 70% no kopējā lasītāju skaita 2014.gadā bijušas sievietes, atlikušie 30% - vīrieši.

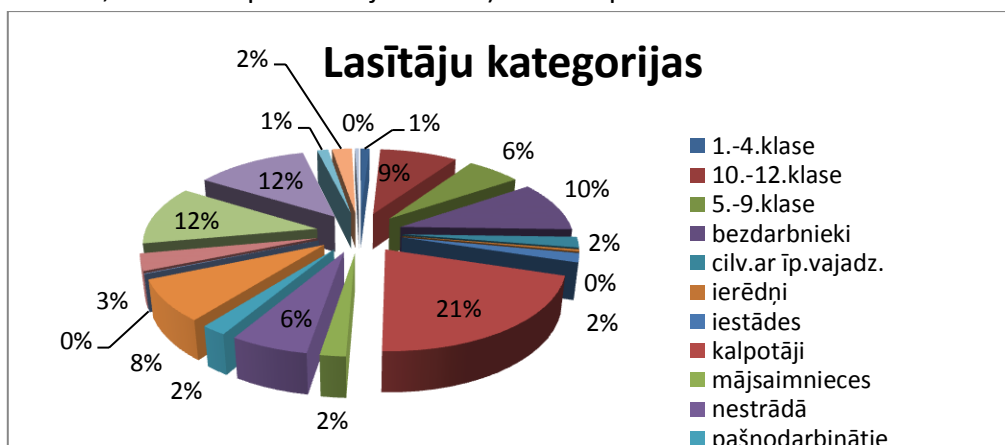

Salīdzinājumā ar 2013.gadu, reģistrēto lasītāju skaits ir par 93 lasītājiem mazāks, kas ir ievērojams kritums. Taču lasītavas darbinieces aktīvi strādājušas pie dažādu lasītāju grupu piesaistes bibliotēkai, organizējot pasākumus, apmācības, rakstot publikācijas gan elektroniskajā vidē, gan iespējamos plašsaziņas līdzekļos.

Atbilstoši krājuma specifikai, lasītavas 2014.gadā apmeklējuši 40% lasītāji ar augstāko izglītību, 43% ar vidējo vai vidējo speciālo izglītību, 7% studējošo, bet pietiekoši lielu īpatsvaru sastāda lasītāji ar pamata izglītību.

Eiropas Savienības informācijas un uzziņu lasītavas apmeklētāji pārstāv visas lasītāju kategorijas, taču visplašāk pārstāvētā kategorija ir strādājošie (41%), dažādu mācību iestāžu audzēkņi (30%), 20% bez nodarbošanās (bezdarbnieki, nestrādā, mājsaimnieces, cilvēki ar īpašām vajadzībām) un 8% - pensionāri.

Salīdzinot 2014. un 2013.gada statistikas rādītājus „apmeklējums un izsniegums”, nākas secināt, ka gandrīz visi rādītāji ir kritušie. 2014.gadā Eiropas Savienības informācijas un uzziņu lasītavu apmeklējums samazinājies par 473, taču pieaudzis bērnu un jauniešu, kuri vēl nav sasnieguši 18 gadu vecumu, apmeklējums.

Galvenais cēlonis – milzīgās iedzīvotāju skaita izmaiņas, pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem - gada laikā Madonā iedzīvotāju skaits sarucis par 195 cilvēkiem. Tāpat uzziņu lasītavas statistikas rādītājus ietekmē dažādu izglītības iestāžu audzēkņu skaita svārstības. Tā kā 30% no lasītavas apmeklētājiem ir skolēni vai studenti, tad negatīvo tendenci rada skolēnu skaita samazinājums vispārizglītojošajās skolās, audzēkņu skaits profesionālajās izglītības iestādēs un jo

īpaši – studentu skaita samazinājums augstskolās un koledžās (Centrālās statistikas pārvaldes dati).

IZG01. IZGLĪTĪBAS IESTĀDES UN IZGLĪTOJAMO SKAITS (mācību gada sākumā)				
	nov.10	dec.11	2012/13	2013/14
Pirmsskolas izglītības iestāžu skaits (1.septembrī)	591	605	605	617
Bērnu skaits visās pirmsskolas izglītības iestādēs	88 226	90 859	93 293	93 533
Vispārizglītojošo skolu skaits	858	839	832	832
Skolēnu skaits	229 039	218 442	212 433	209 130
Profesionālās izglītības iestāžu skaits	83	65	65	66
Audzēkņu skaits	35 767	34 638	32 086	31 055
Augstskolu un koledžu skaits	58	59	61	61
Studentu skaits	103 856	97 041	94 474	89 671

Šobrīd vērojama pozitīva tendence - pieaug bērnu skaits pirmsskolas izglītības iestādēs, kas saistīts ar bērnu dzimstības pieaugumu. Šī tendence tuvāko 10 gadu laikā varētu pozitīvi ietekmēt arī Eiropas Savienības informācijas un uzziņu lasītavas apmeklējumu.

Krietni samazinājies arī datorapmeklējums – 2014.gadā salīdzinoši ar 2013.gadu par 822 datorapmeklējumiem mazāk. Tā kā šobrīd datori un interneta pieslēgums pieejams vairāk kā pusei mājsaimniecību (pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem – 62,9% mājsaimniecību Vidzemes reģionā), savukārt mobilās ierīces ar interneta pieslēgumu pieejamas praktiski katrā mājsaimniecībā, tad datorapmeklējuma skaita samazinājums ir tikai loģisks rezultāts.

Gads	Apmeklējumi	t.sk. B un J	t.sk. datorapmeklēj	Izsniegumu skaits	t.sk. B un J	grāmatas	Žurnāli, laikraksti	Audiovizuālie	Latviešu valodā	Angļu valodā	Krievu valodā	Parējās valodās
2014 (A)	12442	777	4485	17497	127	4284	13112	101	16977	110	274	136

2013 (B)	12915	679	5307	24217	308	6498	17639	80	23224	137	491	365
A-B	-473	98	-822	-6720	- 181	- 2214	-4527	21	-6247	-27	- 217	- 229

Ir sarucis arī izsniegumu skaits. Liela daļa cilvēku, kuri lasa žurnālus ir gados veci, t.sk. ar ierobežotu iespēju pārvietoties, līdz ar to, ierodoties bibliotēkā, šie cilvēki paņem līdzīgu žurnālu skaitu, bet tos atnes pēc ilgāka laika, līdz ar to, liedzot pārējiem lasītājiem piekļuvi šiem žurnāliem.

Grāmatu izsnieguma kritums saistīts ne vien ar studentu skaita samazinājumu, bet arī ar iespēju tādus pašus izdevumus no Abonementa krājuma paņemt līdzīgu uz mājām uz ilgāku laika posmu. Tāpat sarucis krievu valodā lasošo cilvēku skaits – šobrīd skolēni un studenti dod priekšroku izdevumiem angļu valodā.

Vienīgā pozitīvā tendence vērojama audiovizuālo materiālu izsniegumā. Interese par audiovizuālajiem materiāliem (CD, DVD) arvien pieaug, aktuāls kļuvis pieprasījums pēc audio grāmatām, tās tiek izmantotas ne vien mācību vajadzībām, bet arī vājredzīgo cilvēku vajadzībām – ja cilvēkam redzes problēmas liegušas lasīt, audio grāmatas dod iespēju tekstu noklausīties un mazināt šīs cilvēku kategorijas sociālo atstumtību.

Neskatoties uz negatīvo izsnieguma tendenci, ir cilvēki, kuri lasītavā pieejamos žurnālus ņem regulāri. 2014.gadā aktīvāko lasītāju TOP 5 bijis šāds:

1. Aigars Kupcis (414 izsniegumi);
2. Tija Gora (295);
3. Rudīte Sokolova (292);
4. Marita Jakoviča (285);
5. Karmena Kļaviņa (210).

Pēc BIS Alise pieejamās statistikas, 2014.gadā 392 lasītāji pieprasījuši 1049 izdevumu pagarinājumus, kas liecina par nepieciešamību lasītavas izdevumus izmantot ilgstošāk.

2014.gadā 10 pieprasītākie periodiskie izdevumi no lasītavas fonda bijuši:

1. Privātā Dzīve (306 izsniegumi);
2. Zintnieks (267);
3. Kas Jauns (265);
4. Ieva (262);
5. Māja (252);
6. Ilustrētā Zinātne (249);
7. Patiesā Dzīve (230);
8. Ilustrētā Pasaules Vēsture (200);
9. Citādā Pasaule (187);
10. Ievas Stāsti (172)

Aplūkojot pieprasītāko periodisko izdevumu TOP 10 nākas secināt, ka Uzziņu lasītavas apmeklētājiem aktuāls ne vien zinātniskās literatūras krājums, bet lielu popularitāti guvuši arī izklaidējoša satura izdevumi, tas liecina par nepieciešamību arī turpmāk Uzziņu lasītavas krājumu papildināt ar šiem izdevumiem.

Savukārt pieprasītāko grāmatu sarakstā iekļauti šādi izdevumi:

Nr.	Autors, nosaukums
1.	Brice, Baiba. Vingrosim ar dziesmiņu : vispārattīstošie vingrojumi, dziesmas un rotaļas bērniem no 1,5 līdz 3 gadiem / Baiba Brice, Ingrīda Bajarune. - Rīga : RaKa, 2011. - 135 lpp. - ISBN 9789984461595.
2.	Krogzeme, H.(Hilda). Komersantu darbības analīze un kontrole : mācību grāmata / H. Krogzeme ; Rīgas Tehniskā universitāte. Inženierekonomikas un vadības fakultāte. Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūts. - Rīga : RTU Izdevniecība, 2013 (RTU). - 348 lpp. - ISBN 9789934104084 : 350 eks.
3.	Brice, Baiba. Viss sākas ar rotaļu : metodiskie ieteikumi un rotaļas pirmsskolas un sākumskolas bērniem / Baiba Brice ; galvenais redaktors Vilnis Purēns ; literārā redaktore Rita Cimdiņa ; zīmējumi: Rudīte Kravale. - Rīga : RaKa, 2013 (SIA "Izdevniecība RaKa"). - 244 lpp.- ISBN 9789984462820.
4.	Volkova, Vivanta. Latvijas dievnami / Vivanta Volkova ; māksliniece Dina Ābele ; atb. redaktore Evija Veide ; maketētāja Baiba Lūsīte-Teikmane ; fotogrāfi: Ilmārs Birulis, Jānis Podnieks, Valdis Semjonovs, Timurs Subhankulovs, Guntis Ščerbinskis, Vivanta Volkova. - Rīga : Lauku Avīze, 2014. - 249, [2] lpp. - ISBN 9789934150333.
5.	Antiņa, Ināra. Spēles radošiem pedagogiem / Ināra Antiņa, Skarleta Mežale ; lit. red. Indra Liepiņa ; dizains: Baiba Lazdiņa. - Rīga : RaKa, 2008 (SIA "Izdevniecība RaKa" tipogr.). - 172, [1] lpp. - ISBN 9789984159652.
6.	Praude, Valērijs, 1946-. Mārketing : mācību grāmata / Valērijs Praude. - [Rīga] : [B.i.], 2004. - 665 lpp. : sh., tab. - Bibliogr. nodaļu beigās. ISBN 9984725758.
7.	Krauksts, Viesturs. Bērnu un pusaudžu fiziskās aktivitātes un sports / Viesturs Krauksts. - Rīga : Drukātava, 2006. - 201 lpp. - ISBN 9984798054.
8.	Martuževa, Bronislava, 1924-2012. ...un viss kļūst dziesma beigās [skaņu ieraksts] : dzeja, dziesmas, sarunas / Bronislava Martuževa. - Rīga : Lauska, 2004. - 1 CD (66:05) : digitāls, stereo ; 12 cm.
9.	Dzīves jautājumi : zin. rakstu krāj. / Sociālā darba un sociālās pedagoģijas augstskola "Attīstība" ; virsred. Lidija Šiļņeva ; zin. red. Raimonds Inne. - 1.sēj. (1995)-. - Rīga : Sociālā darba un sociālās pedagoģijas augstskola "Attīstība", 2006-. 11. [sēj.]. - ISBN 9984984214.

10.	Medicīniskās aprūpes rokasgrāmata / zin. red.: I.Paudere, I.Vingre, H.Jodzeviča. - Rīga : Jumava, 2001. - 1415 lpp. ISBN 9984053520.
-----	--

Pieprasītāko grāmatu sarakstā lielāko pārsvaru veido izdevumi pedagoģijā un ekonomikā (uzņēmējdarbība, vadības zinātne, menedžments, finanses), pēc darbinieču novērojumiem, tie arī ir visplašāk izplatītie studiju virzieni Uzziņu lasītavas apmeklētāju vidū, kuriem vēl var pieskaitīt tiesību zinātņi (jurisprudenci) un sociālo darbu. 2014.gadā palielinājies pieprasījums arī pēc izdevumiem medicīnā (īpaši zinātniskie raksti). Tāpat šajā gadā aktuāli bijuši izdevumi par adīšanu, šūšanu un Latviešu tautas rakstiem – tos vairāk pieprasījušas sievietes – bezdarbnieces un māsasimnieces.

Eiropas Savienības informācijas un uzziņu lasītavas krājumu veido uzziņu literatūra, nozaru literatūra, periodiskie izdevumi, novadpētniecības materiāli, kartogrāfiskie materiāli, tematiskās mapes, audiovizuālie materiāli, kā arī informatīvie materiāli par Eiropas Savienību.

2014.gadā Eiropas Savienības informācijas un uzziņu lasītavas krājumā ienācis 1681 izdevums, no tiem: 274 grāmatas, 1372 seriālizdevumi un 35 audiovizuālie materiāli.

17988	Pavisam
10495	Grāmatas
7073	Seriālizdevumi
340	Audioviz. materiāli
1	Attēlizdevumi
2	Kartogrāf. mater.
77	Elektron. dokumenti
49966,08	Summa (euro)
4724	Sabiedriski-politiskie
4308	Vispārējie
688	Dabaszinātņu
629	Medicīnas
426	Ģeogrāfija
2591	Tehnika
656	Lauksaimniecība
1775	Māksla
273	Sports
765	Literatūrzinātnes
1153	Daiļliteratūra
13732	Latviešu val.
3437	Krievu val.
819	Pārējās val.

Kopumā uz 2015.gadu Eiropas Savienības informācijas un uzziņu lasītavas krājums sastāv no 17988 izdevumiem, to skaitā: 10495 grāmatas, 7073 seriālizdevumi, 340 audiovizuālie materiāli, 1 attēlizdevums, 2 kartogrāfiskie materiāli un 77 elektroniskie dokumenti. Krājuma sadalījums pa valodām attiecīgi ir: 76% izdevumu latviešu valodā, 19% - krievu valodā, 5% - pārējās valodās.

2014.gadā veikti priekšdarbi, lai sagatavotos 2015.gadā paredzētajai inventarizācijai, salīdzinot bibliotēku informācijas sistēmas (IS) Alise pieejamos ierakstus ar Inventāra grāmatām. Rezultātā veiktas korekcijas IS Alise ierakstos, kā arī atrastas nepilnības Inventāra grāmatās. Izlaboti tie grāmatu ieraksti, kuri IS Alise veikto atjauninājumu rezultātā kļuvuši nesalasāmi, t.i., grāmatām krievu valodā.

Iekšzemes Starpbibliotēku abonementa (SBA) pakalpojumu piedāvājums

2014.gadā no lasītavas krājuma SBA kārtā izsniegtas 20 grāmatas un 52 periodiskie izdevumi, visaktīvāk starpbibliotēku abonementu izmantojušas Mēdzūlas bibliotēka un Lubānas pilsētas bibliotēka.

Bibliotēka	Izsniegto grāmatu skaits	Izsniegto žurnālu skaits
Mēdzūlas bibliotēka		52
Lubānas pilsētas bibliotēka	15	
Dzelzavas pagasta 1.bibliotēka	1	
Praulienas pagasta bibliotēka	2	
Barkavas bibliotēka	2	
Kopā:	20	52

Arī lasītavas apmeklētāju ērtībai izmantots starpbibliotēku abonements, pasūtot grāmatas gan no Latvijas Nacionālās bibliotēkas, gan Lubānas pilsētas bibliotēkas, gan Varakļānu tautas bibliotēkas.

Eiropas Savienības informācijas un uzziņu lasītavas darbs ikdienā ir tieši saistīts ar uzziņu un informācijas sniegšanu. 2014.gadā sniegtas 1156 uzziņas, kas ir par 37 uzziņām mazāk nekā pērn, samazinājies arī attālināto un elektronisko uzziņu skaits.

Gads	Uzziņas	t.sk. attālinātās	t.sk. elektroniskās	Datorapmācības
2014 (A)	1156	76	124	412
2013 (B)	1247	113	177	377
A-B	-91	-37	-53	35

2014.gadā pieaudzis datorapmācību skaits, šī tendence turpmākajos gados varētu palielināties, jo arvien vairāk pakalpojumi pieejami elektronikajā vidē, cilvēkiem piespiedu kārtā nākas uzsākt internetbankas lietošanu, jo pārskaitījumu un rēķinu apmaksai bankās uzlikta milzīga pakalpojuma cena. Tāpat problēmas cilvēkiem sagādā, piemēram, AS „Sadales tīkls” klientu apkalpošanas centra privātpersonām likvidācija Madonā.

Madonas novada bibliotēka iemantojusi uzticamas iestādes titulu, jo jautājumos par līgumu slēgšanu, maksājumiem internetbankā, CV sagatavošana un pat aviobiļešu iegādi un reģistrāciju lidojumiem, cilvēki griežas pēc palīdzības bibliotēkā. Tāpēc ļoti aktuāla ir bibliotēkas darbinieku kompetence ne vien informācijas meklēšanā, informācijas ievadē un izguvē, bet arī konsultēšanā jautājumos, kas saistīti ar informācijas un komunikāciju tehnoloģijām.

Pasākumi (dažādām vecuma grupām; informācijas resursus popularizējošie pasākumi)

2014.gadā Uzziņu lasītavā eksponētas 40 izstādes – veltījumi novada autoriem – jubilāriem, tematiskās izstādes, popularizējot lasītavā pieejamos izdevumus, jauniegūto izdevumu izstādes, „Lasītāji iesaka”, kā arī neplānotās izstādes, kuru tapšanu rosinājuši notikumi valstī un pasaulē, piemēram, Spēlmaņu nakts nominācijas, piemiņas izstāde „Atvadu sveicieni Nikam Matvejevam”, izstāde „7.februārī Sočos atklāj XXII Ziemas olimpiskās spēles”; ārzemju viesu delegāciju vizītes bibliotēkā, tematiskie pasākumi.

Vislielāko interesi izraisījusi Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja ceļojošā izstāde „Atkarības”, akcentējot alkohola un narkotiku ietekmi uz cilvēku. Madonas skolām ticis piedāvāts apmeklēt šo izstādi un iesaistīties bibliotēkārājās stundās, noklausoties A.Bieziņa medicīnas vēstures muzeja vadītājas stāstījumu par atkarībām. Izstādi kopumā apmeklējušas 16 klases no Madonas Valsts ģimnāzijas, Madonas pilsētas 1.vidusskolas un Madonas pilsētas 2.vidusskolas un kopumā notikušas 16 bibliotēkārās stundas (380 skolēni).

Savukārt septembrī Uzziņu lasītavā eksponētas vēl nebijušas izstādes „Dzejolis – rota” : L.Brieža grafiskā dzeja un Lazdonas rokdarbu klubiņa „Rota” darinātās rotas un „Vidusskolēnu grafiskā dzeja, iespaidojoties no L.Brieža „Mariagrammām”.

Konferenču zālē kopumā eksponētas 10 izstādes, no tām 3 izstādes tapušas pēc konferenču zāles īrnieku īpaša pieprasījuma, izmantojot bibliotēkas resursus:

- Aivara Aivieksta foto un dzejas izstāde „Divi”;
- Māra Stiprā fotogrāfiju izstāde „Mana Mārciena”;
- Madonas novada bibliotēkas piedāvājums svešvalodu apguvei;
- Madonas mākslas skolas audzēkņu darbu izstāde
- Informēts un vesels – zobārstniecība!;
- „Dzintara stāsts – Iveta Vecenāne”;
- Agra un Dāvja Veckalniņu fotogrāfijas;
- A.Pumpura Lielvārdes muzeja ceļojošā izstāde „Eposs „Lāčplēsis” ilustrācijas 1888-2008”;
- Veselības klubiņa nodarbībām sagatavotā izstāde „Kā izsargāties no vīrusiem?”;

- Ilonas Švābes fotoizstāde „Sapņi piepildās”.

2014.gadā Uzziņu lasītavas darbinieces organizējušas vairākus nozīmīgus pasākumus:

B.Martuževai veltītais aktivitāšu cikls:

- 4.04. skatuves runas konkurss „Vijoles stīga, zemeņu stīga, zem saules pasaule simtskanīga” /B.Martuževa/, veltītu B.Martuževai (Kurzemes zonas atlases kārta);
- 09.04. skatuves runas konkurss „Vijoles stīga, zemeņu stīga, zem saules pasaule simtskanīga” /B.Martuževa/, veltītu B.Martuževai (Zemgales zonas atlases kārta)

- 23.04. novadpētniecības konference veltīta B.Martuževas daiļradei „Vijoles stīga, zemeņu stīga, zem saules pasaule simtskanīga” /B.Martuževa/

Atbalstīto projektu ietvaros notikušās aktivitātes:

- Izglītības projekta „Izglītības un karjeras iespējas jauniešiem” aktivitātes (28.05. seminārs jauniešiem par iespējām un piedāvājumu izglītības un nodarbinātības jomā; 21.10. un 22.10. seminārs – praktiskās nodarbības jauniešiem, lai apgūtu prasmi pareizi sastādīt dzīvesgājuma aprakstu, motivācijas vēstuli un citas formalitātes, pirmo reizi stājoties darba attiecībās; 26.11. praktiskas apmācības jauniešiem „Kā sagatavoties darba intervijai” un „Kā prezentēt sevi darba intervijas laikā”);

- 15.09. Vidzemes projektu konkursā „Latvijas valsts mežu atbalstītā Vidzemes kultūras programma 2014” – „Mijiedarbība un mērogs: autors – lasītājs – aktieris – mākslinieks – Dzejas dienu pasākums Madonā” „Pasaules ceļos sasildīs Tevi viens vārds!” /L.Briedis/ - dzejas dienu pasākums – tikšanās ar dzejnieku, tulkotāju, mūsu novadnieku, jubilāru Leonu Briedi, piedaloties Latvijas teātru

aktieriem – novadniekiem: Baibai Brokai (Jaunais Rīgas teātris), Mārim Bezmeram (Valmieras drāmas teātris), Normundam Griestiņam (Ģertrūdes ielas teātris), Ričardam Leperam (Rīgas Krievu drāmas teātris) un dziesminiekam Uldim Kākulim.

- 20.09. „Pasaules ceļos sasildīs Tevi viens vārds!” /L.Briedis/ - dzejas dienu pasākuma 2. tikšanās ar Latvijas Nacionālā teātra aktieri novadnieku N.Laizānu.

Interesantas tikšanās ar sabiedrībā atpazīstamiem cilvēkiem:

- 10.09. „Lielais lakats” - sarunas par vērtībām kopā ar grāmatas autori Andu Līci un dzejnieci Elīnu Līci;
- 12.11. „100 gramu kultūras un lielā lasīšana kopā ar Arno Jundzi Madonā”.

Gada laikā Uzziņu lasītavā notikušas 20 bibliotekārās stundas, iesaistot jauniešus ne vien no Madonas vispārizglītojošajām skolām, bet arī no Kusas pamatskola.

Tāpat Uzziņu lasītavas darbinieces aktīvi iesaistījušās Vislatvijas akcijās – „Grāmatu draugu ķēde”, „Lielā lasīšana”, „Lasīšanas diena”, „Strādā jebkur!”, „Novadu dienas” Latviešu Nacionālajā bibliotēkā.

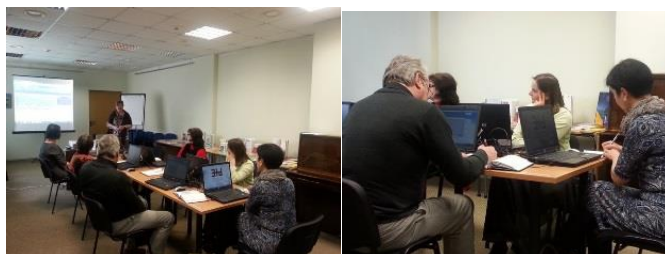
Darbs ar Eiropas Savienības jautājumiem

2014.gadā Eiropas Savienības jautājumu jomā turpināts sadarboties ar Eiropas Komisijas pārstāvniecību Latvijā (projekts „Europe Direct”), Eiropas Parlamenta informācijas biroju (Eiropas Parlamenta vēlēšanu 2014 projekts), LR Ārlietu ministriju (Eiropas Savienības informācijas punkts). Uzsākta sadarbība Baltic Bright un Latvijas Nacionālo bibliotēku, iesaistoties projektā Di-XL, kura mērķis bija izstrādāt efektīvu un ilgtspējīgu modeli ES Mūžizglītības programmas rezultātu izplatīšanai un izmantošanai caur bibliotēkām, izmēģinot modeli un aprakstot rezultātus.

Ikdienā un dažādos pasākumos Eiropas Savienības informācijas punktu un tā organizētās aktivitātes kopumā apmeklējuši 1192 cilvēki, t.i., par 244 apmeklētājiem mazāk kā 2013.gadā. Savukārt sniegto uzziņu skaits no 2013.gada pieaudzis par 32 uzziņām, 2014.gadā sasniedzot 52 uzziņas.

Projektu ietvaros:

- 18.01. organizēts brauciens uz Eiropas kultūras galvaspilsētas 2014 atklāšanas pasākumiem Rīgā, t.sk., dalība Grāmatu draugu ķēdē, akcijā „Gaismas ceļš”;
- 14.04. Di-XL projekta ietvaros noticis informatīvais seminārs svešvalodu skolotājiem par valodu pasniegšanas iespējām, izmantojot mūžizglītības programmas projektu rezultātus;

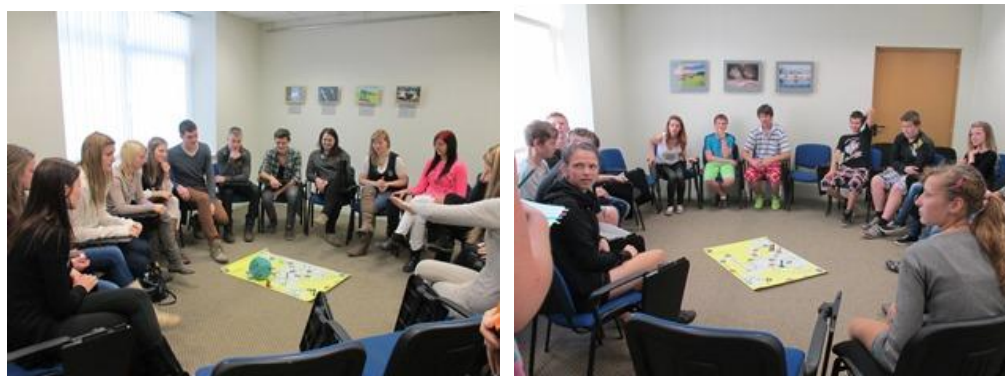

- 21.02. Eiropas Parlamenta vēlēšanu projekta ietvaros notikusi prezentācija par dzīves kvalitāti Eiropas Savienībā;
- 04.03 Eiropas Parlamenta vēlēšanu projekta ietvaros Madonas pilsētas 1.vidusskolā un Cesvaines vidusskolā notikusi prezentācija par Eiropas Parlamenta vēlēšanām un pilsoņu tiesībām balsot;

- 12.11. Ārlietu ministrijas projekta ietvaros sniegts informatīvs ziņojums par aktualitātēm Eiropas Savienībā, semināra Madonas, Cesvaines, Ērgļu, Lubānas un Varakļānu novadu pašvaldību bibliotēku darbiniekiem ietvaros.
- Europe Direct projekta ietvaros:
  - 24.-28.03. Eiropas e-prasmju nedēļas aktivitātes;
  - 16.-17.05. notikušas Eiropas dienas Madonā, to ietvaros: starptautiskā konference „Kultūras identitāte: vienoti daudzveidībā” un iesaiste Eiropas Muzeju nakts aktivitātēs;
  - 06.06. dalība Madonas pilsētas svētkos – novadam, rīkojot svētkus bērniem - uzvedums „Saulcerītes modināšana un dažādas radošās nodarbības.

Pasākuma tips	Pasākumu skaits	Apmeklētāju skaits
Semināri	1	7
Prezentācijas	3	89
Informatīvs ziņojums	1	44
Izstādes	14	
Eiropas stundas	4	68
Brauciens uz EKG atklāšanu	1	23
Lekcijas (Eiropas e-prasmju nedēļa +D.Īvāns)	14	106 + 57 bērniem + 59 (Īvāns)
Konference	1	33
Muzeju nakts	1	450
Pilsētas svētki	1	

Kopumā gada laikā Eiropas Savienības informācijas lasītavā eksponētas 14 izstādes un novadītas 4 Eiropas stundas Madonas Valsts ģimnāzijas 7., 12.klašu audzēkņiem un Ļaudonas vidusskolas 8.klases skolēniem.

4. Darbs ar bērniem un jauniešiem

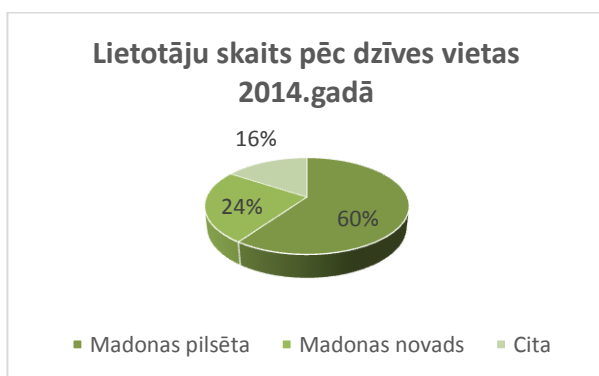
2014.gads pagājis Gaismas pils zīmē- aizsācies ar grāmatu ķēdi janvārī, turpinājies ar visu Latvijas lasošo bērnu karnevāla gājienu “Gribu iet uz bibliotēku” un Saulcerītes modināšanu.

2014. gads- pirmais kā pilntiesīgai sadarbības partnerei UNESCO Latvijas Nacionālās Komisijas tīklā “Stāstu bibliotēkas”. Tas ir bijis emocionāls, radošs un darbīgs.

Madonas novada bibliotēkas bērnu literatūras nodaļa apkalpo Madonas pilsētas, Madonas, Cesvaines, Ērgļu, Lubānas un Varakļānu novada vispārīgā izglītības skolu audzēkņus, PII bērnus un pedagogus, bērnu vecākus un vecvecākus.

Patīkami, ka skolēnu vasaras brīvdienās MNB bērnu literatūras nodaļu apmeklē mūsu bijušie lasītāji, kas par savu mītnes zemi tagad sauc Lielbritāniju, Vāciju un citas ES valstis.

Salīdzinot lietotājus pēc dzīves vietas, secinām, ka nedaudz samazinājies- par 3% Madonas pilsētā deklarēto lietotāju skaits, bet par 3% palielinājies citu novadu un reģionu klientu skaits. Nemainīgs palicis Madonas novada lasītāju skaits- 16% no visiem reģistrētajiem lietotājiem bērnu literatūras nodaļā.

Madonas novada bibliotēkas bērnu literatūras nodaļa koordinē lasīšanas veicināšanas mērķprogrammu „Bērnu žūrija” un Ziemeļu Ministru Padomes „Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļas” projektu, UNESCO Latvijas Nacionālās Komisijas iniciatīvas Madonas reģionā, informē pašvaldību un skolu bibliotēku darbiniekus par aktualitātēm darbā ar bērniem un jauniešiem.

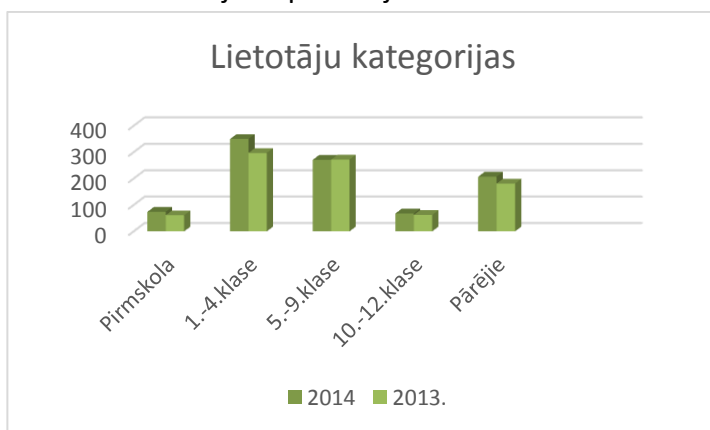
Madonas novada bibliotēkas bērnu literatūras nodaļa ir pulcēšanās un socializēšanās vieta bērniem un jauniešiem, tā ir pieredzes apmaiņas platforma, kur

tradicionālās kultūras vērtības (grāmatas) mijiedarbojas ar mūsdienu tehnoloģijām, nodrošinot kvalitatīvu brīvā laika pavadīšanu.

Bērnu un jauniešu literatūras nodaļas apmeklētājiem pieejamas 4 datorvietas, bezvadu internets. Piedāvājam filmu un klausāmgrāmatu kolekciju, abonējam 11 periodiskos izdevumus (par 2 vairāk nekā 2013.gadā) un portālu www.pasakas.net.

Pašiem mazākajiem apmeklētājiem piedāvājam plašu, attīstību rosinošu un pasauli izzinošu bilžu grāmatu klāstu, rotaļlietas, lego un grīdas puzzles, bet pusaudžiem un jauniešiem daudzveidīgas galda un prāta spēles atpūtas zonā. Bērnu literatūras nodaļā pieejami kopēšanas, printēšanas, iesiešanas (termo, spirālveida) un laminēšanas maksas pakalpojumi.

2014. gadā, neskatoties uz skolēnu skaita samazināšanos pilsētas un novada vispārīzglītojošās skolās, Madonas novada bibliotēkas bērnu literatūras nodaļā par 11% (salīdzinot ar 2013.gadu) palielinājies lietotāju skaits un izsniegto vienību skaits, bet nedaudz samazinājies apmeklējums.

	2014	2013.	+ vai -
Lietotāji skaits	970	873	+97
Apmeklējumu skaits	11134	13898	--493
Sniegtās uzziņas	1300	1038	+262
Interneta izmantošana	1954	2484	-530
Izsniegums	20420	21511	+220

Lietotāju pieaugums vērojams visās vecuma kategorijās, bet vislielākais tas bijis tieši 1.-4. klašu grupā (2013.g.-143, 2014.g.-207). Aizvadītajā gadā turpinājām 2013. gadā iesākto lasītprasmes veicināšanas projektu 2. un 3. klašu skolēniem „Lasīsim kopā!”, kas nostiprināja sadarbību starp bibliotēku, skolotāju un klasi. Šī

sadarbība paredz, ka skolotāja audzināšanas stundās ar bērniem regulāri (1-2 x mēnesī) apmeklē bibliotēku, lai iepazītos ar jaunāko literatūru, atpūstos, piedalītos aktivitātēs un tie skolēni, kas nevar izņemt grāmatas lasīšanai mājās, to dara bibliotēkā.

Nedaudz pieaudzis pirmskolas lietotāju skaits- 13 un par savu apkalpošanas vietu Madonas novada bibliotēkā tieši bērnu literatūras nodaļu izvēlējušies 207 pieaugušie (par 26 vairāk nekā 2013.g.). Tas izskaidrojams ar regulāru un mērķtiecīgu sadarbību starp bibliotēku un PII. Lai informētu vecākus par Madonas novada bibliotēkas piedāvājumu, apmeklējam vecāku sapulces bērnudārzos, aicinām pie sevis un ejam ciemos pie visiem 3 Madonas pilsētas PII audzēkņiem, jo ilggadējā pieredze rāda, ka gandrīz visi bērni grib iepazīt aizraujošo grāmatu pasauli, lasīt un kļūt par bibliotēkas lietotājiem. Vecāki pierakstās bērnu literatūras nodaļā, lai izvēlētos piemērotu literatūru bērniem, jo uzskata, ka par pilntiesīgu lasītāju var kļūt tikai uzsākot skolas gaitas.

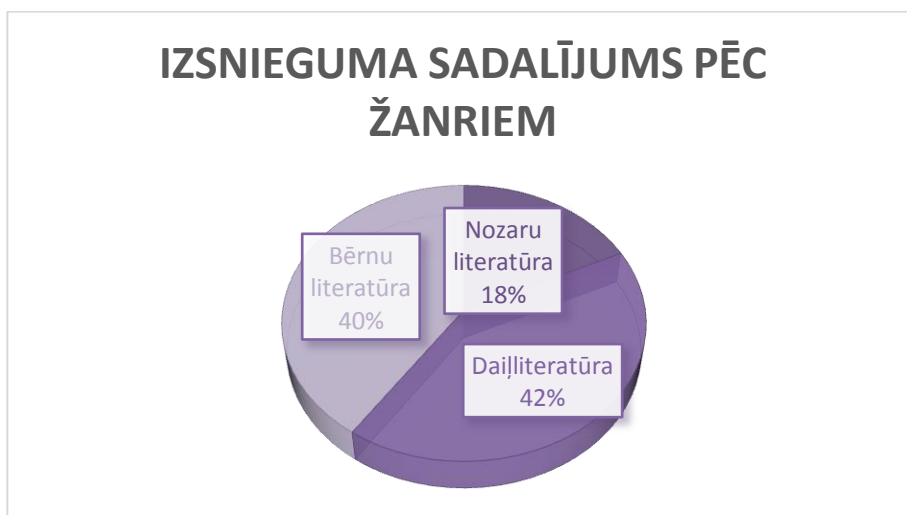
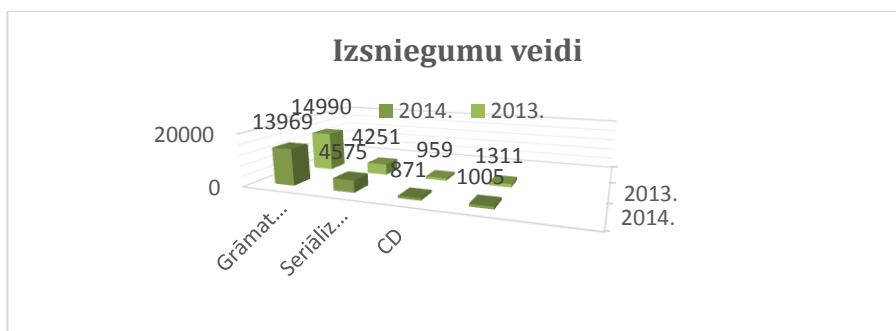
Starptautiskie pētījumi Eiropā un pasaulē liecina, ka pusaudži lasa arvien mazāk, tāpēc gandarījumu sniedz fakts, ka 5.-9.klašu lasošo skolēnu skaits saglabājies nemainīgs-28% no visiem bērnu literatūras nodaļā reģistrētajiem lietotājiem.

Bērnu literatūras nodaļu par savu uzskata arī daudzi pilngadīgi apmeklētāji ar īpašām vajadzībām, kuri lasa jauniešu un bērnu literatūru, seriālizdevumus pusaudžiem. Viņiem bibliotēkas apmeklējums ir notikums, kas saistās ar nesteidzīgām sarunām par izlasīto grāmatu vai noskatīto filmu, jaunāko žurnālu jo bibliotekārs vienmēr ir atvērts sarunai. Šie apmeklētāji izceļas ar pieklājību un saudzīgu attieksmi pret grāmatām un žurnāliem.

2014.gadā samazinājusies bibliotēkas stacionāro datoru noslodze. jo jaunieši izmanto bibliotēkas apkārtnē pieejamo WiFi un šie lietotāji netiek uzskaitīti. Rīta stundās datorus labprāt izmanto seniori, lai sazinātos un veiktu maksājumus, jo jūtas droši, ka vienmēr saņems kvalificētu palīdzību.

Pagājušajā gadā par 220 vienībām palielinājies bērnu literatūras nodaļas izsniegums. Vislielākais palielinājums ir seriālizdevumiem. No tiem vispopulārākie ir "Ilustrētā junioriem", "Astes" un "Sīrups". Arvien mazāk tiek spēlētas galda spēles un izmantoti CD tieši fiziskā nolietojuma dēļ.

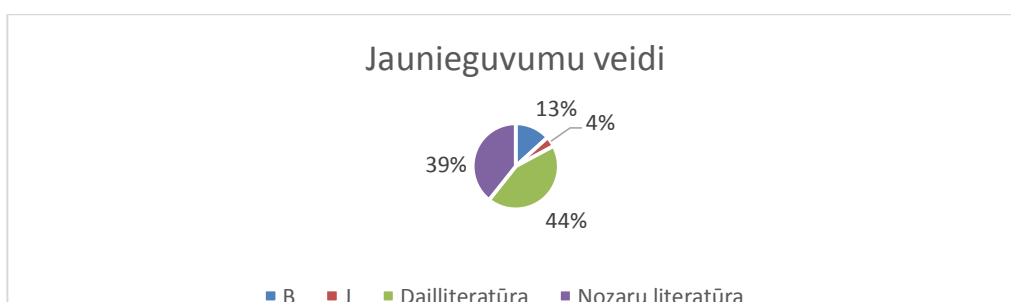
Populārākās grāmatas arvien ir Raselas Reičelas "Renē Nikijas dienasgrāmatas", Māra Runguļa "Pēterītis un Anniņa", Mellinga Deivid "Kur ņemt vienu apkampienu?", Ozoliņas Dainas "Atmaskot direktori", Rūmnieka Valda "Atnācēji", Kinnija Džefa "Grega dienasgrāmatas" un Rotas Veronikas triloģija "Citādie".

2014. gadā bērnu literatūras nodaļas krājuma komplektēšanas prioritātes palikušas nemainīgas

- literatūra pusaudžiem (oriģinālliteratūra un tulkotā)
- oriģinālliteratūra bērniem
- nozaru literatūra bērniem un jauniešiem
- filmotēkas papildināšana ar kvalitatīvām animācijas filmām un oriģinālliteratūras ekranizējumiem.

2014. gadā bērnu literatūras nodaļā tika abonēti 11 preses izdevumi- „Spicīte”, „Spicā”, „Avene”, „Sīrups”, „Astes”, „Ilustrētā junioriem”, „Ilustrētā pasaules vēsture”, „Ilustrētā zinātne” un „Ieva”, „Zīlīte” un „Ezis”. Visvairāk lasītie žurnāli- „Sīrups”, „Avene” un „Ilustrētā junioriem”, bet „Spicā” palikusi pēdējā vietā.

2014. gadā bērnu literatūras nodaļas krājums palielinājās par 618 vienībām. Praktiski tika nopirkta visas Latvijā izdotās bērnu un jauniešu daiļliteratūras grāmatas. Vispieprasītākās pat 2 eksemplāros. Komplektējot jaunumus, vislielākā uzmanība tiek pievērsta tieši 5.-9. klašu vecumposmam, jo tas ir laiks, kad cilvēks strauji aug, iepazīst un izzina sevi, meklē savu vietu sabiedrībā un veidojas kā personība. Šis process nav iedomājams bez kvalitatīvas literatūras. Arvien trūkst uzziņu krājumu dabas zinātnēs tieši pusaudžiem.

Mazāk tika pirktas bilžu grāmatas, jo to klāsts no iepriekšējiem gadiem ir pietiekams un bieži vien jaunā izdevuma atšķirība manāma vien grāmatas cenā un spožajā noformējumā. Bērnu literatūras nodaļā ir plašs ārzemēs izdoto bilžu grāmatu piedāvājums, kas regulāri tiek papildināts pateicoties mūsu draugiem no Kanādas.

	2014	2013.	+ vai -
Ienācis	618	802	-184
Grāmatas	429	623	-194
Seriālizdevumi	184	157	+27
CD	5	22	-17
Izslēgts	251	370	-119
Krājums gada beigās	13115	12748	+367
Krājuma apgrozījums	1,6	1,7	-0.1

2014.gadā sniegtas 1300 uzziņas- 1138 bibliotēkā, bet 162 attālināti. Lietotāju pieprasījumi ir visdažādākie- gan pavisam vienkārši, piem. vajadzīga kāda autora biogrāfija vai grāmata par konkrētu tēmu, gan sarežģītākas.

Pagājušajā gadā samazinājies sniegto uzziņu skaits projektu nedēļā. Mājsaimniecībās internets ir kļuvis par ikdienu un jauniešiem ir pieejama kvalitatīvāka un modernāka datortehnika nekā bibliotēkā. Skolēni bibliotēku apmeklē, lai izmantotu dažādas datu bāzes un bibliotekāru profesionālo palīdzību.

Tomēr saglabājas liels skaits pusaudžu, kas nemāk noformulēt savu vajadzību un gaida, lai informāciju sameklē bibliotekārs. Arvien nemazinās to vecāku skaits, kuri meklē informāciju savu bērnu vietā.

Aizvadītajā gadā notikušas 11 bibliotekārās- par 4 vairāk nekā 2013.gadā. 6 no tām PII audzēkņiem, bet 5 sākumskolas skolēniem. Pieprasītākās bibliotekāro stundu tēmas- iepazīšanās ar bibliotēku, grāmatu veidi, bibliotēkas mājas lapa.

Ikdienā sniedzam individuālās konsultācijas ne tikai bērniem un jauniešiem, bet arī pieaugušajiem.

Aktivitātes.

Mūsdienīga bibliotēka saviem lietotājiem piedāvā plašu pakalpojumu klāstu, bet tās pamatuzdevums ir palicis nemainīgs- literatūras popularizēšana un lasīšanas veicināšana.

Aktivitāte	Skaitis	Apmeklētāju skaits
Literatūras izstādes	20	
Bibliotekārās stundas	11	199
Tematiskie pasākumi	47	1303
Kopā	78	1502

2014.gadā organizētās aktivitātes var iedalīt 3 pamatkategorijās:

- literatūru un lasīšanu popularizējoši pasākumi,
- pasākumi ģimenēm,
- projektu realizācija un iesaistīšanās republikāniskās aktivitātēs.

2014.- Gaismas pils atklāšanas gads. MNB bērnu literatūras nodaļa koordinēja LNB BLC izsludināto eseju konkursu "Kā atmodināt Saulcerīti?" Madonas reģionā. Konkursa finālam Madonā tika iesūtīts 61 darbs no 3 novadiem- Varakļānu, Lubānas un Madonas. Eseju vērtēšanas komisija izlasīja visus iesūtītos darbus un finālam izvirzīja 14, no kuriem 6 tika aizsūtīti uz Rīgu. Grāmatā "Atmodināt Saulcerīti" iekļuva 2 skolēnu darbi- Patrīcijas Šmites un Roberta Upīša (abi Madonas 2.vsk. skolēni).

Vislielākais gandarījums, ka šie skolēni ir no mūsu sadarbības projekta “Lasīsim kopā” un arī ikdienā čakli bibliotēkas apmeklētāji un lieli lasītāji.

Izlasot esejas, nepameta sajūta, ka nedrīkst tā vienkārši šos darbus nolikt plauktā un aizmirst, ka skolēnu idejas ir tik pozitīvas, ka prasīt prasās pēc popularizēšanas

Pamatojoties uz iesniegtajiem sacerējumiem, tika izstrādāta un iestudēta muzikāli literāra brīvdabas izrāde ‘Saulcerītes modināšana’. Ar šo pasākumu pie Madonas novada bibliotēkas tika atklāti Madonas pilsētas svētki un tā pulcēja vairāk nekā 263 skatītājus.

Pateicoties Madonas novada domes atbalstam, 47 eseju konkursa dalībnieki devās uz Rīgu, lai piedalītos karnevāla gājienā “Gribu iet uz bibliotēku” un gūtu neaizmirstamas emocijas, ejot pirmajā Vislatvijas lasošo bērnu gājienā uz Gaismas pili un piedaloties dažādās aktivitātēs jaunajā bibliotēkā. Madonas reģionu pārstāvēja arī lasošie bērni no Varakļānu novada.

2014. gads- pirmais gads UNESCO Latvijas Nacionālās Komisijas tīklā "Stāstu bibliotēkas". Par dalību šajā projektā liecina Madonas pilsētas svētkos svinīgi atklātā plāksne pie bibliotēkas ieejas.

Valoda ir viena no cilvēka visnepieciešamākajām prasmēm. Ar to mēs sazināmies, formulējam domas un iekļaujamies kultūrā. Nevienam nav noslēpums, ka mūsdienu jaunieši arvien vairāk izmanto virtuālo saziņu, bet tiešajos kontaktos jūtas biki un nedroši. "Stāstu bibliotēkas" aktivitātes vērstas uz nepastarpinātu savstarpējo komunikāciju, valodas attīstību caur stāstu un rotaļu.

Aizvadītajā gadā notikušas 10 aktivitātes šajā projektā- 2 ģimeņu vakari : "Kas var mani aizdziedāt?" ar folkloras kopas "Vērtumnieki" dalībniekiem un "Kad es gāju dančus vest", stāstu rīti PII bērniem "Kā garšo Latvija?".

Organizētas 5 aktivitātes veltītas Baltijas ceļa 25. gadadienai Īpaši emocionāls bija pirmā tautas frontes priekšsēdētāja Daiņa Īvāna stāsts par Baltijas ceļu un tikšanās senioru klubīnā "Pie kamīna", kur atmiņās par neseno vēsturi dalījās akcijas Baltijas ceļš dalībnieki. Bērnu literatūras nodaļā notika 3 Baltijas ceļa vēstures stundas 5.-9.klašu skolēniem.

Pavasara atnākšana Madonā daudziem tās iedzīvotājiem saistās ar tradicionālajiem Grāmatu svētkiem, kas piedāvā plašu un daudzpusīgu kultūras programmu. 2014. gada svētku novitāte- pasākumi bērniem notika tieši bibliotēkas telpās, ko atzinīgi novērtēja skolēni un skolotāji no citiem pagastiem, jo tā bija iespēja tikties ar rakstnieci Gundegu Sēju, mākslinieci Melāniju Vilku, noskaidrot "Kas ir kultūras kanons? un iepazīt Madonas novada bibliotēku.

Liela popularitāti iemantojušas Madonas novada bibliotēkas aktivitātes starptautiskajā muzeju naktī. 2014. gada tēma- sarkanais dzintars. Saviem apmeklētājiem bērnu literatūras nodaļa piedāvājām dzintara skalošanu, erudīcijas konkursu "Par un ap dzintaru", puzzles maziem un lieliem u.c. Par lielo apmeklētāju skaitu tik vēlā vakara stundā patīkami pārsteigti bija kolēģi un draugi no Raplas (Igaunijas Republika) un Anikšķiem (Lietuvas Republika).

Madonas novada bibliotēka ir ģimenes bibliotēka, kur ikvienas paaudzes apmeklētājs var atrast sev piemērotu literatūru un piedalīties rīkotajos pasākumos. Patīkami, ka arvien vairāk jauno ģimeņu plāno kopīgus bibliotēkas apmeklējumus un šis „ceļojums uz gaismas pili” kļūst par tradīciju. Pamatojoties uz apmeklētāju ierosinājumiem, aizvadītajā gada ziemā 1x mēnesī (mēneša pēdējās ceturtdienas vakarā) organizējam pasākumus ģimenēm, kas vienmēr ir labi apmeklēti un izceļas ar sirsnību un patiesu ieinteresētību un radošās darbnīcas (sestdienās) pirms Lieldienām un Ziemassvētkiem, kur aizrautīgi darbojas visa ģimene. Īpaši gribās uzsvērt tēvu līdzdalību pasākumos.

Madonas novada bibliotēkas bērnu literatūras nodaļa koordinē lasīšanas veicināšanas mērķprogrammu „Bērnu žūrija” visā Madonas reģionā. Jau vairākus gadus mērķtiecīgi grāmatu lasīšanā un vērtēšanā iesaistām pirmskolas vecuma bērnus (6+), kuri rudenī sāks iet skolā. Uzsākot grāmatu lasīšanu, ar bērniem pārrunājam šī pasākuma nopietnību un atbildību, to, ka iesāktais darbiņš jāpaveic līdz galam. „Bērnu žūrijas” grāmatas tiek lasītas bibliotēkā, tās izspēlējot un darbojoties un grupiņā. 2014. gada grāmatu kolekcijā bija ļoti atraktīvas un saistošas grāmatas, piemēram par “Tēvoci Fjodoru”, O. Vācieša “Astoņi kustoņi” u.c.

Mērķtiecīgais darbs ar pirmskolas vecuma bērniem tos iesaistot „Bērnu žūrijas” aktivitātēs, uzrādījis labus rezultātus, jo pirmo gadu vērojama tendence, ka arvien vairāk bērnu, kuri uzsāk grāmatu lasīšanu to pabeidz un aizpilda vērtēšanas anketas. 2014. gada “Bērnu žūrijas” anketas aizpildīja 116 lasīšanas eksperti, tas ir par 22 mazāk nekā 2013.gadā. Tas skaidrojams ar to, ka pirmo gadu grāmatu vērtēšanā piedalās arī Madonas pilsētas 1.vsk. bibliotēka un loģiski, ka šīs skolas

skolēni lasa un aizpilda anketas savā bibliotēkā. Nav svarīgi, kuru bibliotēku, aizpildot grāmatu vērtēšanas anketu, norāda lasītājs, bibliotekāra galvenais uzdevums ir iesaistīt "Bērnu žūrijas" kustībā un veicināt lasīšanu.

Vasaras mēnešos sadarbībā ar Madonas BJC, organizējam aktivitātes dienas nometnes bērniem.

2014. gadā ar dažādām aktivitātēm piedalījāties Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļā. Gada tēma "Troļļi Ziemeļos".

Bērnu literatūras nodaļas darbs nav iedomājams bez sadarbības partneriem, jo tikai sadarbojoties visām ieinteresētām institūcijām, varam nodrošināt kvalitatīvu bērnu un jauniešu kultūrpolitiku, kas sekmē radošu un atbildīgu personību veidošanos. Mēs visi kopā varam palīdzēt bērniem iepazīt un izzināt pasauli, rosināt mērķtiecīgi tiekties uz sevis pilnveidošanu.

5. Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums

Ar labiem rezultātiem turpināts darbs arī pie informācijas publicēšanas elektroniskajā vidē: Madonas novada bibliotēkas mājas lapā, Latvijas bibliotēku

portālā, twitter.com, draugiem.lv, aktuālākā informācija pārsūtīta arī publicēšanai Madonas novada pašvaldības mājas lapā.

Uzsākts darbs pie jaunas Madonas novada bibliotēkas mājas lapas, tās dizainu pielīdzinot Madonas novada pašvaldības mājas lapai.

2014. gadā pieaudzis attālināto apmeklējumu skaits- 53694. Ja 2013.gadā tie bija 19698, tad 2014. gadā tas ir palielinājies par 33996 jeb 63%.

Medija nosaukums	Apmeklējumu skaits	Sekotāju skaits	Publikācijas (raksti, twīti)
Portāls Draugiem.lv	508	130	40
Madonas novada bibliotēkas mājas lapa	52358		141
Twitter.com		325	149
Latvijas bibliotēku portāls	733	19	40
Letonika.lv	99		
Kopā:	54301	474	370

Madonas reģiona piecu novadu: Madonas, Cēsaines, Ērgļu, Lubānas un Varakļānu bibliotēku elektroniskais kopkatalogs, kurā tiek iekļauta informācija par 34 reģiona pašvaldību publisko un 25 skolu bibliotēku dokumentu krājumiem – uz 2014. gada 1. janvāri:

Ierakstu skaits datubāzē	65230
Monogrāfisko izdevumu eksemplāri	422986

E-kopkataloga bibliogrāfisko ierakstu skaits audzis par 205 vienībām, eksemplāru skaits – par 25572 vienībām.

2014. gadā IT pakalpojumu uzņēmumam SIA „Tieto Latvia” JIRA pieteikumu reģistram tika iesniegti 41 incidents (cirkulācijā, katalogizācijā, komplektēšanā - dubultie plaukta indeksi, turpinājumi izdevumu norakstīšana, tehnisku jautājumu risināšana). Publiskās bibliotēkas aizvien vairāk sāk izmantot Inventarizācijas moduli. Gada laikā konsultējām un sniedzām praktisku palīdzību 6 bibliotēkās: Ērgļi, Kalsnava, Liezēre, Mēdzūla, Kalsnava, Mārciena un Ļaudona. Turpinās uzlabojumi BIS ALISE versijā 4.5.1501. Skolu bibliotekāriem biežākie jautājumi par Cirkulācijas moduli un Mācību moduli.

Lai popularizētu krājumu, katru mēnesi informācija par bibliotēkas jaunieguvumiem tiek ievietota Madonas novada bibliotēkas tīmekļa vietnē.

Madonas novada bibliotēkas apmeklētājiem pieejamas tiešsaistes datubāzes Lursoft, Letonika, Letas arhīvs, Nozare.Lv, Britannica. Madonas novada bibliotēkā veidotās datubāzes- Novadpētniecība, elektroniskais katalogs- lasītāju datu bāze.

Ja skaita ziņā IT - datortehnika apmeklētājiem ir pietiekoša, tad tomēr tā visa ir vērtējama kā novecojusi, jo jaunākie datori apmeklētājiem iegūti 2008. gadā 3td projekta ietvaros. Apmeklētājiem pieejamas 17 datordarba vietas, printēšanas, skenēšanas, kopēšanas iespējas, skaipa aprīkojums. Datori lietotājiem pieejami visās bibliotēkas struktūrvienībās. Interneta ātrums līdz 10M/s. Aktīvi tiek pielietotas bezvadu interneta WiFi izmantošanas iespējas bibliotēkā un tās apkārtnē.

2014. gadā Madonas novada pašvaldība ir izstrādājusi projekta pieteikumu „Publisko interneta pieejas punktu attīstība Madonas novadā”. Projekts tiek realizēts Eiropas Reģionālās attīstības fonda 3.2.2.2. aktivitātes “Publisko interneta pieejas punktu attīstība ” ietvaros, Darbības programma 2007.-2013.gadam: Infrastruktūra un pakalpojumi, prioritātes 3.2.Teritoriju pieejamības un sasniedzamības veicināšana pasākums: 3.2.2. IKT infrastruktūra un pakalpojumi. Projekta darba grupā iekļauta arī Madonas novada bibliotēkas direktore I. Saulīte. Projekta realizācijas gaitā gada nogalē tika iepirkta multifunkcionālas iekārtas ar iespējām digitalizēt dokumentus arī A3 formātā, kas ir pilnīgi jauns publisks pakalpojums. Datortehnikas piegādes plānotas 2015. Gadā.

2014. gada nogalē, izvērtējot budžeta iespējas, bibliotēkā iegādāti 3 jauni planšetdatori.

6. Novadpētniecības darbs

Novadpētniecības darbs Madonas novada bibliotēkā tiek veikts visās struktūrvienībās. Ar novadpētniecību saistīto informācijas krājumu izdala marķējums- zaļas uzlīmes.

2014. gadā ir veikti **divi pētījumi par novadpētniecības darbu** Madonas reģiona bibliotēkās: LU Sociālo zinātņu fakultātes Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas studenta Rinalda Baranova bakalaura darbs „Madonas novada bibliotēkas novadpētniecības darba virzieni” un Jutas Saulītes bakalaura darbs „Novadpētniecības attīstība Madonas novada bibliotēkās”. Studenti savos darbos ir definējuši novadpētniecību, tās attīstības virzienus.

J.Saulīte: „Novadpētniecības darbs ir viens no svarīgākajiem publisko bibliotēku darba virzieniem. Madonas novada bibliotēkas pēta, izzina un apkopo informāciju par Madonas un tās apkārtnes vēsturi, cilvēkiem, notikumiem un vietām, fiksē laikabiedru atmiņas, pieraksta cilvēku stāstīto, vāc fotogrāfijas, publikācijas, sadarbojas ar novadpētniekiem un muzeju speciālistiem, popularizē novada vēsturi, rīkojot tematiskus pasākumus, izstādes. Novadpētniecības darbs bibliotēkās, lokālo teritoriju izpēte aizvien ir aktuāla un ārkārtīgi plaša tēma, kam svarīga loma ne vien kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanā, bet sabiedrības izpratnes veicināšanā. Apstākļos, kad strauji pieaug novadpētniecības informācijas masīvs un daudzveidība, neviena bibliotēka atsevišķi vairs nevar pilnā apjomā nodrošināt piekļuvi visai informācijai, tāpēc aizvien aktuālāka kļūst nepieciešamība veidot sadarbību starp tām, lai radītu vienotu informatīvo telpu novadpētniecības nozares attīstībā.”

R.Baranovs: „Publiskās bibliotēkas ir sociālo aktivitāšu centri, kas paredz virkni veicamo uzdevumu. Novadpētniecība ir viens no galvenajiem mūsdienu publisko bibliotēku darba virzieniem. Bibliotēkas izmanto dažādas novadpētniecības krājuma organizēšanas formas. Pētījuma mērķis bija apzināt Madonas novada bibliotēkas novadpētniecības darba virzienus. Pētījuma gaitā veikta bibliotēkas gada pārskatu kontentanalīze un iegūtas ar novadpētniecību saistīto darbinieku intervijas, lai analizētu bibliotēkas veiktās aktivitātes novadpētniecības darbā. Pētījuma rezultāti rāda, ka Madonas novada bibliotēka novadpētniecību uzskata par svarīgu darba virzienu un iegulda lielu darbu, apkopojot, popularizējot un saglabājot novadpētniecības krājumu nākamajām paaudzēm. Galveno akcentu bibliotēka liek uz novadpētniecības krājuma papildināšanu un popularizēšanu.”

Uz 2014. gada 31. decembri novadpētniecības datu bāzē bija pieejami 26370 ieraksti.

	2010	2011	2012	2013	2014
Izveidoti apraksti	1383	1436	1550	1563	1532
Iesniegti LNB Bibliogr. institūtam	1305	1435	1534	1506	1522

Kopš 2004. gada Madonas bibliotēka ir datu sniedzēja LNB Bibliogrāfijas institūtam Nacionālās analītikas datubāzei.

Saskaņā ar amata aprakstiem darbu ar Novadpētniecības datubāzi veic Jaunākās periodikas lasītavas vadītāja Lilita Veckalniņa, par tradicionālo novadpētniecības resursu pieejamību un popularizēšanu rūpējas lokālpatriote, dzejniece- Uzziņu lasītavas galvenā bibliotekāre Sarmīte Radiņa.

Viens no mērķiem ir izpratnes attīstīšana par kultūras vērtībām savā novadā, reģionā, to atpazīstamības veicināšana citur Latvijā.

Novada kultūras mantojuma izziņošana un saglabāšana – tam veltīts novadpētniecības darbs Madonas novada bibliotēkā (MNB). Tas ir reģiona nozares, vietas, cilvēkus, notikumus aptverošs: gan apkopojošs, gan popularizējošs, pētošs, daudzpusīgs darbs. Kā iesākts – turpinām vākt materiālus bijušā Madonas rajona robežās. Tieši ar novadpētniecības darbu bibliotēka var būt atšķirīga no pārējām un kļūt interesanta lietotājiem pārnovados. Vēstures, kultūrvēstures zināšanas veicina patriotisma jūtu veidošanos, savas vietas apzināšanos, lepnumu par vidi, kuru par savu uzskata sabiedrībā atpazīstamas personības. Te jāmin L. Brieža intervijā teiktais: „Manī tagad noris neapzināta vai dziļi apzināta atgriešanās pie maniem pirmavotiem. Pie tā, no kā es sāku, pie tā bērna. Dzeja ir kā sava veida nemitīga bērnības atcerēšanās, nemitīga atgriešanās bērnībā. Nevis tikai paša, bet savas dzimtas, tautas, visas cilvēces bērnībā, pie izsenajiem avotiem. Dzejai ir tikai daži avoti, no kā tā rodas, – daba, sapņi un mīlestība.” Tādi spēka avoti nepieciešami ne tikai dzejniekam, bet arī mums katram. Labi, ka tos varam atrast savā novadā.

MNB apkopotas un papildinātas novadpētniecības mapes, veidojot jaunas sadaļas, īpaši sistematizējot bagātīgo materiālu klāstu par 2014. gada jubilāriem: **Bronislavu Martuževu, Leonu Briedi, Jāni Gavaru**. Ar daudz jaunām publikācijām papildinājies krājums par aktieriem novadniekiem, jo tieši mūsējie guva Spēlmaņu nakts balvas (**Dainis Grūbe, Gints Andžāns**), arī aktualizējās tēmas par novadniekiem **Jāni Ezeriņu, Normundu Laizānu**, jo lielu atzinību guva izrāde Latvijas Nacionālajā teātrī „Ezeriņš” (tā bija izvirzīta 8-ām nominācijām!).

Novadpētniecības kartotēkas ierakstus MNB ir iespējams izmantot no 1956. gada līdz 2009. gada jūlijam. Novadpētniecības elektroniskā datu bāze pieejama no 2002. gada, datu bāzē apkopoti vairāk kā 26 tūkstoši ierakstu (<http://biblioteka.madona.lv/Alise/lv/home.aspx>).

Iekārtots izstāžu cikls novada autoriem – šī gada jubilāriem, tapušas izstādes sadarbībā ar kolēģiem, Madonas Mākslas skolu, Madonas vispārizglītojošām skolām, PII, rotu veidotājām, autoriem un novada fotogrāfiem:

- Janvārī – **Aivara Aivieksta** foto un dzejas izstāde - „Divi”.

- Martā – izstāžu cikla novada autoriem – šī gada jubilāriem izstāde Uzziņu lasītavā: „*Latvietis – zemes un tautas vēstures vidū*” – novadniekam **Visvaldim Lācim** – 90; kad V. Lācis viesojās MNB, iepazīnās ar izstādes materiāliem, sveicām viņu svētkos;

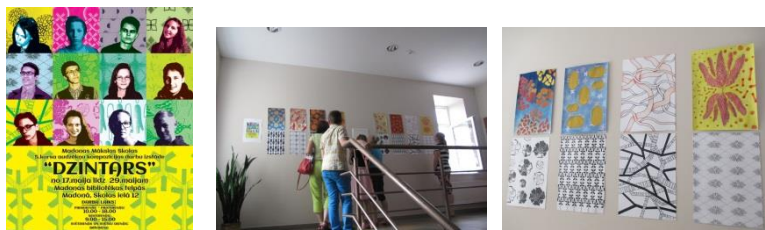
- Aprīlī – „Mana Mārciena”- **Māra Stiprā** fotogrāfijas;

- Aprīlī – izstāžu cikla novada autoriem – šī gada jubilāriem izstāde Uzziņu lasītavā: „– *Un klusums tiek pie vārda, / Un elpu atvelk sirds*” /B. Martuževa/ – 8. aprīlī **Bronislavai Martuževai** būtu 90;

- Maijā – Madonas Mākslas skolas audzēkņu darbu izstāde „Dzintars”;

- Maijā – iekļaujoties Muzeju nakts aktivitātēs – „No vecmāmiņas pūra lādes”
- Dzintara rotas no MNB darbinieku krājumiem (15 gr. un mat.+39 rotas);

Dzintara rotu izstāde
„No vecmāmiņas pūra lādes”

- Jūnijā – augustā – Mākslas skolas audzēkņu darbu izstāde;

- Jūnijā – izstāžu cikla novada autoriem – šī gada jubilāriem izstāde Uzziņu lasītavā:

„ – Saules staru / bizi pinu. / Nenogurstu. / ... apdedzinos.” – **Anitai Skrjabei** – 55;

- Jūlijā – izstāžu cikla novada autoriem – šī gada jubilāriem izstāde Uzziņu lasītavā:

„Es katru dienu iemīlos no jauna, / Bet puķes to man neņem ļaunā” – **Imantam Lastovskim** – 70;

«Es katru dienu iemīļos no jauna,
Bet puķes to man neņem jaunā –...»:

Imantam Lastovskim - 70

- Augustā – „Baltijas ceļam – 25” – „Madonas novads Baltijas ceļā”;

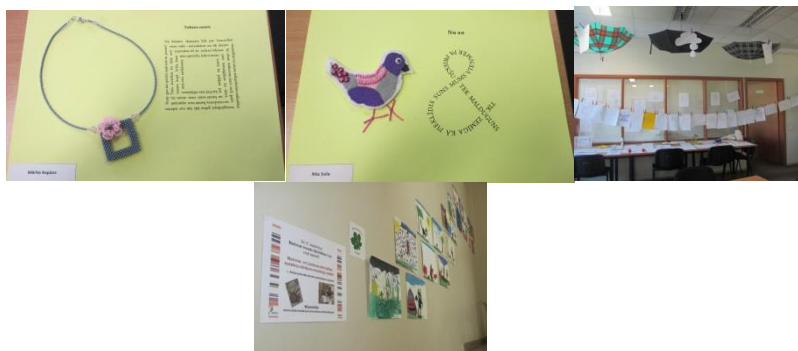
- Septembrī – izstāžu cikla novada autoriem – šī gada jubilāriem izstāde Uzziņu lasītavā: „– mana bērniņa,/ ved mani tad uz mājām tām/ un birtalām.”/L. Briedis/ – Leonam Briedim – 65;

- Septembrī – „Dzejolis – rota”: **L.Brieža** grafiskā dzeja un Lazdonas rokdarbu klubiņa „Rota” darinātās rotas (28 darbi);

- Septembrī – „Vidusskolēnu grafiskā dzeja, iespaidojoties no **L.Brieža** „Mariagrammām” (76 darbi);

- Septembrī – „Madonas un Lazdonas PII audzēkņu zīmējumi – ilustrācijas L.Brieža grāmatām”(85 darbi);

- Septembrī – „Gaidot tikšanos ar novadnieku **Normundu Laizānu**”;

- Oktobrī – „**Agra un Dāvja Veckalniņu** fotogrāfijas”;

- Novembrī – „**Apsveicam Spēlmaņu nakts laureātus – mūsu novadniekus!**”;

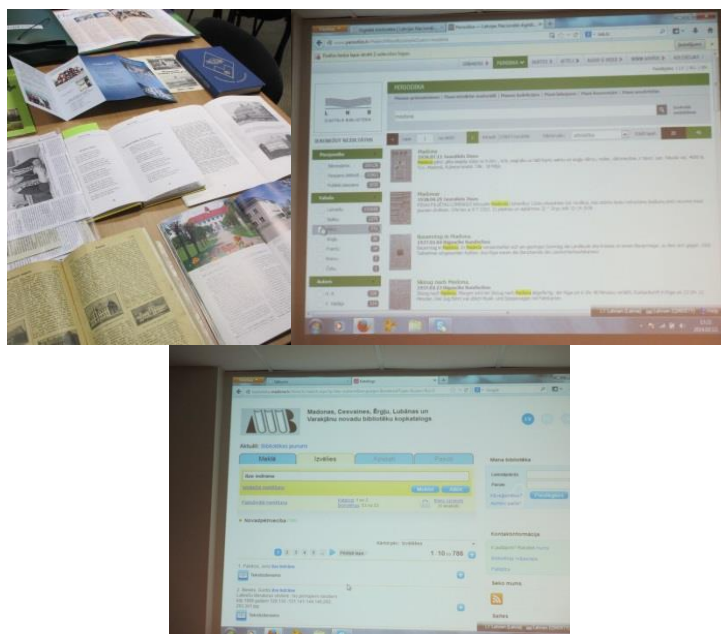
- Novembrī – „Madonas novada sadarbība ar Strugi Krasnije”.

Regulāri atjaunota informatīvā *izstāde* gada garumā: „100 gramu kultūras Madonā”, kurā izvietota jaunākā informācija par kultūras notikumiem bibliotēkā, kultūras namā, kinoteātrī, muzejā, sporta hallē, estrādē. Kamēr tiek izsniegti periodiskie izdevumi un grāmatas, kopēts vai skenēts, apmeklētāji labprāt iepazīstas ar šo piedāvāto informāciju un ir priecīgi uzzināt tieši bibliotēkā, ko vēl un kad ir iespējams Madonā apmeklēt. Informācija tiek papildināta ar publikācijām par māksliniekiem, kas gaidāmi vieskoncertos Madonā, vai grāmatām, kas bijušas gaidāmo Madonā demonstrēto filmu scenārija pamatā.

Bibliotekārajās stundās un individuāli apmācīti lietotāji, kā meklējama informācija gan MNB, gan abonētajās datu bāzēs par novadu un novadniekiem. Sagatavota un novadīta Bibliotekārā stunda Madonas pilsētas 2. vsk. skolēniem „Novadpētniecības krājums rakstos un datu bāzēs”: Madona, Madonas pilsētas 2.vsk.

Veiktas apmācības algotajiem pagaidu sabiedriskā darbu veicējiem, kas bija labi palīgi gada sākumā, lai sakopētu un izgrieztu rakstus no reģionālā laikraksta „Stars”, kurus tad sistematizēt un savietot novadpētniecības mapēs.

Sniegtas uzziņas interesentiem, skolēniem, studentiem, projektu nedēļu dalībniekiem, ZPD rakstītājiem, skolotājiem, tūristiem, bibliotekāriem un muzejniekiem. Tās bijušas visdažādākās: tematiskās, faktogrāfiskās, adresālās, precizējošās, gan attālinātas, gan tūlītējās – Uzziņu lasītavā izvietotajā

novadpētniecības krājumā sameklētās, gan tādas, kuru sagatavošana prasījusi zināmu laiku un materiālu atlasi. Lai apmierinātu pieprasījumus, izmantots gan krājums, gan datu bāzes. Piem.: kāds interesents vāca informāciju par Madonas reģionā atrodamajiem pilskalniem, kāds vēlējās vairāk uzzināt par nu jau tik populāro keramiķi Jāni Roni un viņa porcelāna traukiem ar "burzītām" faktūrām un pīnīšu rakstiem, muzejniekiem palīdzējām ar materiāliem par Baltijas ceļa notikumu atspoguļošanu „Madonas Atmodā”, jo šis izdevums ir mūsu krājumā. Samērā bieži muzejnieki izmanto mūsu padomus un MNB pieeju LNB digitālās periodikas krājumam, lai senajos izdevumos meklētu informāciju par novadu, vietām un cilvēkiem.

Šajā gadā par novadpētniecības darbu MNB nācās dalīties gan Novadpētniecības konferencē Valmieras integrētajā bibliotēkā, gan Madonas reģiona skolu un PII vadītāju seminārā, gan konferencē „Kultūras identitāte: vienoti daudzveidībā” sadarbībā ar Raplas un Anikšču bibliotēkām. Sniegtas konsultācijas reģiona bibliotēku darbiniekiem. Sagatavotas prezentācijas.

Veikts darbs pie jaunu lasītāju, apmeklētāju piesaistes, uzrunājot viņus pašus aktīvi iesaistīties pasākumu sagatavošanā un norisē.

Madonas novada bibliotēka aicināja piedalīties vidusskolēnus skatuves runas konkursa atlases kārtās Latvijas novados. Tas noritēja mūsu novadnieces, dzejnieces, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieres B.Martuževas 90. jubilejas gadā. Autore vienmēr atbalstījusi Madonas novada bibliotēkas Dzejas dienu un novada autoru – savējo radošās aktivitātes. Vēlējāmies izgodāt B.Martuževu un veicināt viņas dzejas vārdu atpazīstamību, sirdsgudrības un pamatvērtību nezūdamību, noorganizējot arī novadpētniecības konferenci. Gandarījums, ka izdevās veicināt novada autore atpazīstamību tieši jaunatnes vidū, noorganizējot atlases kārtu Vidzemē – MNB: piedalījās 14 jaunieši, pārstāvot Smiltenes ģimnāziju, Lubānas vidusskolu, Madonas

Valsts ģimnāziju, Ērgļu vidusskolu, Ērgļu Profesionālo vidusskolu un Madonas pilsētas 1. vidusskolu – ņemta dalība žūrijā; Zemgalē – Jēkabpils Galvenajā bibliotēkā – ņemta dalība žūrijā (sakām paldies bibliotēkas vadītājai Zinaīdai Rabšai, lasītāju apkalpošanas nodaļas vadītājai Ivetai Gurevičai, dalībniekiem un skolotājām par sadarbību); Kurzemē – Vaiņodes vsk. (paldies skolotājai Mārai Tamužai par sadarbību un mūsu novadnieku popularizēšanu Kurzemē).

Noorganizēta un novadīta Novadpētniecības konference Madonas novada bibliotēkā, veltīta B.Martuževas daiļradei: „*Violes stīga, zemeņu stīga, / zem saules pasaule simtskanīga*” /B.Martuževa/. Apzināti Kultūras koledžas studentu darbi par autori; uzaicināta uzstāties A.Egliena – par B.Martuževas literāro mantojumu, tā apzināšanu; sadarbība ar kinorežisoru Zigurdu Vidiņu – izveidota prezentācija par filmas „Gaismas lāse” tapšanu), sadarbība ar filmu studiju „Deviņi” – foto, kino dokumenti par autori – DVD sērijā „Rakstnieki tuvplānā”, sadarbībā ar apgādu „Zvaigzne ABC” – izveidota prezentācija par filmu studiju un jauno DVD sēriju; stāstījums un prezentācija „Madonas novada bibliotēka – Dzejas dienas, *Savējie* un B.Martuževa”; sadarbība ar Lubānas novada kultūras cilvēkiem, Lubānas veselības un sociālās aprūpes centra vadītāju I.Līberi – atmiņas par autores pēdējiem dzīves gadiem; sadarbība ar Andri Baltaci – „Baltie Lāči” – B.Martuževas dziesmas + atmiņas; Dzejas pieturas Madonā un Lubānas Vēsturisko liecību izstāžu zālē ar skatuves runas konkursa Latvijas vidusskolēniem Vidzemes, Zemgales, Kurzemes (neklātienē – video) atlasas kārtas uzvarētāju piedalīšanos. Konferences laikā klausītājus nepameta B.Martuževas klātbūtnes sajūta – tā bija unikāla iespēja uzzināt ko jaunu par dzejnieces personību un daiļradi, ieklausīties ierakstos viņas stāstījumos, emocijās un dziedājumā, autores dzejoļos – gan pašas lasītos, gan skolēnu deklamētos. Prieks, ka saņemtas tikai pozitīvas atsauksmes – gan no sadarbības partneriem, gan dalībniekiem un viesiem, gan pasākuma apmeklētājiem un kolēģiem – gan mūsu, gan pārnovadu bibliotēku darbiniekiem: *ja šķitīs, ka Novadpētniecības konference ir kaut kas tāds, kas uzdzen miegainību, tad šoreiz ne mirkli neesot bijis garlaicīgi*. Tā tam arī ir jābūt, jo B.Martuževa godam var pretendēt uz vietu Kultūras kanonā: rakstu rakstītāja – mūžā, mājās, savos tuvākajos cilvēkos,

Latvijā, savas tautas liktenī, burtos, vārdos – mūsu novadniece, dzejniece, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieri, desmit dzejoļu grāmatu autore.

MNB krājums papildinājies ar bibliogrāfisko rādītāju: „B.Martuževa – laika posms 2001.-2009.” ; A.Eglienas veidoto prezentāciju „B.Martuževas mantojums”; S.Radiņas prezentācijas: par filmas „Gaismas lāse” tapšanu; par filmu studiju „Deviņi” un jauno DVD sēriju „Rakstnieki tuvplānā”; „Madonas novada bibliotēka – Dzejas dienas, *Savējie* un B. Martuževa”.

2013. gadā
filmu studija „Deviņi”
sadarbībā ar
apgādu „Zvaigzne ABC”
aizsāk jaunu DVD sēriju –
dokumentālo ciklu
„Rakstnieks tuvplānā”
Portreti DVD

Vēl viens savējais, kuru vajadzētu nominēt Latvijas Kultūras kanonam, ir Leons Briedis. Iesniedzām projekta pieteikumu Vidzemes projektu konkursā „Latvijas valsts mežu atbalstītā Vidzemes kultūras programma 2014”. Valsts Kultūrkapitāla fonda

padome no konkursā kopumā iesniegtajiem 83 projektiem, apstiprināja 31 projektu pieteikumu, t. sk. mūsējo: „Mijiedarbība un mērogs: autors – lasītājs – aktieris – mākslinieks – Dzejas dienu pasākumā Madonā”.

Realizējot projektu, vēlējāmieš dažādu vecumu auditorijās popularizēt mūsu novadnieku, viņa veikumu, izmantojot daudzveidīgas, inovatīvas metodes, attīstot jaunradi, radošumu, veicinot lasīšanu, saglabājot Dzejas dienu tradīcijas, meklējot arvien jaunas to izpausmes formas mūsu novadā – tuvinot teātra mākslu reģioniem.

Pagājuši vairāk kā desmit gadi, kopš iznāca **L. Brieža grāmatas bērniem**, izaugusi jau cita paaudze, nepieciešams atkal tās aktualizēt, jo tur paustais izzinošais materiāls un pamatvērtības ir nemainīgas, tādēļ iesaistījām Madonas un Lazdonas pirmsskolas izglītības iestāžu bērnus, kuriem pēc priekšlasījumiem bērnodārzos, tika dota iespēja dzirdēto ilustrēt – tapt maziem māksliniekiem un pašiem radoši izpausties. **Mijiedarbībā: doma-vārds-ilustrācija; autors-bērns-vecāki-pedagogi.** Madonas novada bibliotēkā no 15. septembra bija apskatāma zīmējumu-ilustrāciju izstāde.

L.Brieža vizuālo dzejoļu krājums „Mariagrammas” – dzejas krājums, kurā pārstāvēta tikai un vienīgi **grafiska dzeja**, Latvijā iznācis pirmo reizi. Grafiskā dzeja ir dzejoļi-zīmējumi, kas uzzīmēti ar vārdiem. Tā bija iespēja iesaistīt projektā Madonas pilsētas vidusskolēnus, neparastā formātā piedāvājot pēc izlasītā un pamanītā – pašiem radīt un mēģināt rakstīt līdzīgā formātā. **Mijiedarbībā: doma-vārds-vizualizācija; autors-vidusskolēns-jauns autors.** Arī jaunradītie darbiņi bija apskatāmi bibliotēkā.

Ielūkoties šo dzejoļu vizuālajā telpā projekta ietvaros aicinājām **pieaugušos lasītājus** – rotu veidotājas Lazdonas rokdarbu pulciņā „Rota”. Neparasto dzejoļu aplūkošana un lasīšana sekmēja radošu skatījumu uz realitāti, kas materializējās, izveidojot jaunas rotas. **Mijiedarbībā: doma-vārds-vizualizācija-burts-pērlīte-rotas; autors-lasītājs-jaunas vērtības radītājs.** No 15. Septembra Uzziņu lasītavā varēja apskatīt izstādi: „Dzejolis – rota”.

Dzejas dienas ir laiks, kad īpaši gribas ielūkoties vienā vai otrā dzejas grāmatā. Šoreiz mēs to lūdzām arī mūsu **novadniekiem aktieriem**, izvēloties **novadnieka L.Brieža dzeju**, sagatavojot savu priekšnesumu, tādējādi izveidojot koncertprogrammu. Aktieriem tā bija iespēja caur dzejas prizmu it kā no jauna paraudzīties uz savu novadu, kas ir tik bagāts radošiem cilvēkiem, no jauna ielūkoties kādā sen vai nupat lasītā grāmatā, atcerēties vai iepazīt ko pavisam jaunu, papildināt lasīto ar savu aktiermeistarību, muzikalitāti un sagādāt prieku plašam interesentu lokam, pietuvinot teātra mākslu reģionam. **Mijiedarbībā: doma-vārds-skatuves runa-mūzika-dziesma; autors-lasītājs-aktieris-klausītājs.**

Dzejnieks arī pats sen nebija viesojies Madonas pusē, niansēti skan lūgums dzejā: „**Mana bērniņa, ved mani uz mājām!**”. 15. septembrī – **tikšanās ar autoru**

notika viņa dzimtajā pusē Mētrienas pagastā, kas bija ļoti gaidīta dažādu vecumu lasītājiem – gan lai atcerētos, gan iepazītu autoru no jauna. **Mijiedarbībā: doma-vārds-grāmata; novads-dzimtā vieta-autors-lasītājs-pedagogs-bibliotekārs-ikviens pasākuma apmeklētājs.**

„*Pasaules ceļos sasildīs Tevi viens vārds!*” /L.Briedis/ – 2014. gadā noorganizēts un novadīts Dzejas dienu pasākums MNB – tikšanās ar dzejnieku, tulkotāju, mūsu novadnieku, jubilāru **Leonu Briedi** (16. decembrī – 65) + tikšanās ar Latvijas Nacionālā teātra aktieri novadnieku **Normundu Laizānu**.

Sadarbība ar Madonas un Lazdonas PII, Lazdonas rotu veidotāju klubu, Madonas skolām, Latvijas teātru aktieriem – novadniekiem: Baibu Broku (Jaunais Rīgas teātris – Mārciena), Māri Bezmeru (Valmieras drāmas teātris – Madona), Normundu Griestiņu (Ķertrūdes ielas teātris – Madona), Rihardu Leperu (Rīgas Krievu drāmas teātris – Varakļāni), mūziķi U. Kākuli, Mētrienas, Jumurdas, Mārcienas, Varakļānu, Madonas pašvaldībām. Pasākuma sagatavošanā, norisē iesaistījās vairāk kā 300 cilvēki.

L. Briedis Madonā 15.09.2014.

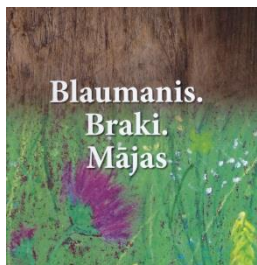
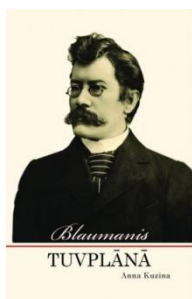

Pateicoties iepriekš minētajiem pasākumiem, tika pētīts, kā mainījies minēto autoru grāmatu izsniegums mūsu reģiona bibliotēkās. Rādītāji ir šādi:

Autora grāmatas	2013. gads	2014. gads
Broņislavas Martuževas grāmatas	41	93
Leona Brieža grāmatas	17	66

Prieks par jauniem kultūrvēsturiskiem izdevumiem, kas bagātina MNB krājumu. 2014. gadā paldies jāteic gan novadniekiem, gan tiem Latvijas cilvēkiem, kas, ieguldot savu darbu, veicina Madonas un mūsu puses radošo cilvēku vārdu atpazīstamību.

Šādu paldies godam varam teikt ilggadējai Rūdolfa Blaumaņa memoriālā muzeja „Braki” darbiniecei **Annai Kuzinai** par grāmatu: „**Blaumanis tuvplānā**”, kas pagājušajā gadā ieguva „Latvijas Literatūras gada balvas 2013” (LALIGABA) ekspertu komisijas speciālbawu par ieguldījumu literatūrzinātnē; grāmatas sakārtotājai **Zintai Saulītei** par grāmatu „**Blaumanis. Braki. Mājas**”, par regulāru R.Blaumanim veltīto literāro konkursu organizēšanu Ērgļos, kuru aktivitātēs iesaistās gan muzeja, gan arī šogad MNB speciālisti – R. Blaumaņa literārās prēmijas 10. konkursa noslēguma pasākumā.

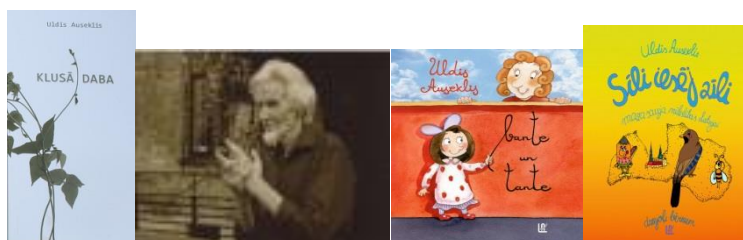

Paldies studijai „Deviņi” (personīgi **Inārai Kolmanei, Jānim Juhņēvičam**), apgādam „Zvaigzne ABC” par dokumentālajā ciklā *Rakstnieks tuvplānā* tapušo DVD „**Broņislava Martuževa**”, kurš iznāca tieši uz mūsu organizēto novadpētniecības konferenci. Paldies par rūpēm un sniegto atbalstu grupai „**Baltie lāči**” (personīgi **Andrim Baltacim**), **Aigaram Novikam** (Lubānas novada tūrisma un kultūrvēsturiskā

mantojuma centra vadītājam) un **Annai Eglienai** (Rakstniecības un mūzikas muzejs) – gan iesaistoties B. Martuževai veltītajos pasākumos (skatuves runas konkursi, novadpētniecības konference Madonā, atceres pasākumi Lubānā), gan **B. Martuževas** grāmatas „**Kopotas dzejas**” tapšanā. Ar saviem novadpētniecības materiāliem dāsni dalījāties ar Inesi Nielsen - mūsu novadnieci, kas nu jau 21 gadu dzīvo Anglijā un apmeklē vietējo latviešu literatūras pulciņu, sagatavo jaunākos latviešu literatūras apskatus un veido tematiskas nodarbības par mūsu autoriem – novadniekiem. Šoreiz nodarbība bija veltīta B. Martuževai.

2014. gads bagāts ar grāmatām gan pieaugušajiem, gan bērniem novadniekam **Uldim Auseklim: „Klusā daba”, „Bante un tante”, „Sīli iesēj zīli”**, kā arī autors tika nominēts Baltvilka balvai par dzejoļu krājumu bērniem „Man ir runcis Francis”.

Vēl 2014. gadā varējām īpaši lepoties ar otru Mētrienas puses autoru novadnieku Leonu Briedi. **L.Briedis** ieguldījis milzu darbu izdevuma „**Spāņu dzejas antoloģija.20.gs.**” tulkošanā un sakārtošanā, saņēmis Spānijas Katoļu Izabellas ordeni, iznākušas arī divas autora oriģināldzejas grāmatas: „**Rīta rūsa**” un „**Enģeļu lidlauks**”.

Prieks, ka mūsu novadnieka izgodāšanas ideju Dzejas dienu pasākumā MNB un Mētrienā pārtvēra Madonas novada pašvaldības Kultūras nodaļas vadītājs Jānis Kļaviņš, producējot autora jubilejas koncertu „**Atziedi, dvēsele!**” koncertzālē **Rīga**.

Lielu lasītāju atsaucību guvusi jaunā **Andas Līces** grāmata „**Lielais lakats**”, kura bibliotēkas krājumā ir trijos eksemplāros, bet visu laiku aktīvi atrod ceļu pie lasītājiem. Notika arī tikšanās MNB: „Lielais lakats” – redzējumi un sarunas par vērtībām kopā ar grāmatas autori Andu Līci un dzejnieci Elīnu Līci.

Akcentējama sadarbība ar **Lubānas novada tūrisma un kultūrvēsturiskā mantojuma centru**, gan autoru novadnieku popularizēšanā, gan mūsu organizēto aktivitāšu atbalstīšanā, centrā tika iekārtotas izstādes mūsu autoriem un novadniekiem: „...cik neiznīcīgs baltums tavs un dzīlēm piederība” – veltīta Bronislavas Martuževas 90 gadu jubilejai un „Dzejnieka **Jāņa Gavara** dzīves un dzejas ceļš”. Gada otrajā pusē norisinājās biedrības „Meirānieši”, Lubānas novada pašvaldības un Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstītais, dzejnieka Jāņa Gavara 90. jubilejai veltītais jaunrades konkurss skolēniem un 20. 12. 2014. konference „Dzejnieka Jāņa Gavara dzīves un dzejas ceļš”, pateicoties šo aktivitāšu organizatoram **Aigaram Novikam** un dalībai konkursa žūrijā, MNB novadpētniecības krājums papildinājies ar vērtīgiem materiāliem par autoru (biogrāfija, fotogrāfijas, prezentācija) un skolēnu jaunrades darbiem, kā arī 2015. gada februārī MNB būs apskatāma izstāde, kas bija veltīta B.Martuževai un ceļoja pa Latvijas vietām, kur koncertēja Latvijas Radio koris, instrumentālā grupa un solisti ar muzikālo uzvedumu „Rakstītāja”.

Pozitīva sadarbība izveidojusies arī ar **Lubāna mitrāja informācijas centru**, kas devīgi dalās ar informāciju par savām aktivitātēm un norisēm.

Paldies jāteic arī lasītājam **Armandam Igaunim**, kurš gan mūsu novadpētniecības materiālu krājumam, gan Barikāžu muzejam atsūtīja **atmiņas un fotogrāfijas par barikāžu laiku**, ar piebildi: „Tās varētu nolikt novada arhīvā, lai pēc gadiem lasītāji gūtu autentisku informāciju.”

Madonas Grāmatu draugu biedrība (vadītāja **Beāte Ozoliņa**) nu jau kuro gadu organizē Lāčplēša dienas atzīmēšanu Madonā, Poruka ielā. Arī šogad noritēja pasākums „Atceramies, sadziedamies, iedegamies Latvijā un par Latviju!”, pateicoties Madonas novada pašvaldības atbalstam, ielā tika degts atmiņu un atceres ugunskurs. Pilsētas iedzīvotāji ir sapratuši, ka arī Madonā ir vieta, kur pulcēties Lāčplēša dienas atzīmēšanai, kur pavadīt vakaru kopā, kur mācīties un saviem bērniem mācīt patriotismu, pulcēties pie ugunskura, nolikt ielas malā līdzpaņemtās ugunsliedzmes, kopā sadziedāties, šo pasākumu nāk apmeklēt jaunās ģimenes ar mazuļiem, grib līdzdarboties, pabūt kopā, tādēļ pasākumu bagātināja gan J. Norviļa Madonas Mūzikas skolas pūtēju orķestris, gan mūzikas ieraksti. Sadarbojoties un pārstāvot bibliotēku, no 2014. gadā iznākušajām B.Martuževas un U. Ausekļa grāmatām tika atlasīta dzeja par Latviju, vērtībām, sirdsgudrību un pieskandināta iela, lai vairāk pulcētu cilvēkus, lai tiem radītu interesi par notiekošo, lai būtu iemesls uzkavēties ilgāk, ja reiz ir izbrīvēts laiks un atnāks.

Novadpētniecības CD un DVD krājums papildinājies ar DVD „**Bronislava Martuževa**”; DVD „**Dzejas dienas Madonā 2014**”; tagad nu jau vairākus gadu desmitus mūsu novadnieka **Haralda Sīmaņa** CD „Par zāli, sāli un Tevi”, J.Dineviča „Brīves buramvārdus meklējot”- CD kopā ar grāmatu, kurā ietverta **Visvalža Lāča** runa 1988. gada LTF konferencē.

Novadpētniecības krājums papildinājies ar CD, kuros apkopotas foto žurnālista **Oļģerta Skujas** fotogrāfijas no MNB rīkotajiem u. c. kultūras pasākumiem Madonas reģionā. Piem.: **B.Martuževai** veltītā novadpētniecības konference MNB (23. 04.); rakstnieces **I.Indrānes** daiļrades tēmām veltītā 4. jaunrades konkursa noslēgums skolēniem Madonas muzejā (07. 05.); tikšanās ar **A. un E.Līcēm, D.Īvānu** MNB (10.09.); **Novadu dienas LNB** (28.08.); **A.Skrjabes un G.Tarvida** rīkotās Dzejas dienas „Bērziņu” mājās Mārcienā (13. 09.); **L. Briedim** veltītās Dzejas dienas MNB (15. 09.); **A. Kumsāra** atceres koncerta un piemiņas izstādes atklāšanas pasākums Praulienas pagastā (15. 11.). Ar autora parakstītu atļauju tās no mūsu bibliotēkas krājuma mācību nolūkiem var izmantot skolēni un studenti.

Madonas novada bibliotēkas kolektīvs un novada bibliotekāri piedalījās „Rīga 2014” atklāšanas pasākumā – Grāmatu draugu ķēdē – akcijā „Gaismas ceļš” un novada autori S. Radiņa un O. Skuja – Gaismas pils lentes griešanas akcijā, kur par vietu izvēlējās Madonas novada bibliotēku ([Gaismas pils lentes griešana](#)), tālāk stafeti nododot I. Indrānei – „Lejaszīlēs”.

Sadarbībā ar novada autoriem un reģionālo laikrakstu „Stars”, ik mēnesi S. Radiņa piedalās literārās lappuses „Pieskāriens” veidošanā.

Viesojoties Dzejas dienās citos novados, vienmēr tiek uzsvērts, ka lepojos ar to, ka strādāju MNB, dalos pieredzē, arī tā veicinot sava novada un MNB atpazīstamību. Paralēli tā ir darba pieredzes gūšana gan tiešajā darbā, gan pasākumu organizēšanā. 2014. gadā ar dzejas lasījumiem S. Radiņa piedalījās LNB Novadu dienās, Latgales Centrālajā bibliotēkā Daugavpilī, Dzejas dienās Cēsīs, pirmajās A.Skrjabes un G.Tarvida rīkotajās Dzejas dienās „Bērziņu” mājās Mārcienā,

izveidojusies veiksmīga sadarbība ar J.Norviļa Madonas mūzikas skolas pedagogu A.Grandānu, ar ko kopā pabijām Alūksnes, Jēkabpils Dzejas dienās.

7. Projektizstrāde

Projektizstrāde, darbs projektu realizācijas darba grupās prasa daudz laika, toties sniedz iespējas ideju risinājumiem, kuras nevar īstenot iestādes budžeta ietvaros.

2014. gadā izstrādāti 9 projekti, 4 no tiem guvuši atbalstu.

Izstrādātie projekti:

Nr P.k.	Projekts	Finansētājs	Rezultāti
1.	Tikšanās mūzikā un mākslā Madonā	VKKF Profesionālās mākslas pieejamības mērķprogramma	Nav atbalstīts
2.	Jaunami pusaudžu grāmatplauktā	VKKF	Nav atbalstīts
3.	Konference B. Martuževas 90- gadei	VKKF	Nav atbalstīts
4.	Izglītības un karjeras iespējas jauniešiem	Madonas novada domes pašvaldība	350.-
5	Apmācības „Mūsdienīgs seniors- e- resursu, e- pakalpojumu lietpratējs”	Madonas novada domes pašvaldība	Nav atbalstīts
6	Mijiedarbība un mērogs: autors- lasītājs-aktieris-mākslinieks- Dzejas dienu pasākumā Madonā	VPR VKKF Vidzemes projektu konkurss „Latvijas valsts mežu atbalstītā Vidzemes kultūras programma 2014”, Vidzemes plānošanas reģions;	1000.-

7	Bērns un māksla satiekas grāmatā	VKKF mērķprogrammas Kultūras un mākslas mūžizglītība, radošums un mobilitāte	Nav atbalstīts
8	Bērnu žūrija	LBB un LNB	Tika saņemtas 11 grāmatas saskaņā ar „Lasišanas veicināšanas programmu „Bērnu un jauniešu žūrija” Latvijas pašvaldības publiskajās bibliotēkās par kopējo summu 84.86 EUR
9	Augstvērtīga tulkotā un oriģinālliteratūra bibliotēkās	LBB un LNB projekts (VKKF)	2 kolekcijas

Iesaistīšanās, kopdarbība projektos ir perspektīvais projektu darba virziens, jo sadarbībā vienmēr iespējas ir plašākas un daudzveidīgākas.

Iesaistīšanās projektos:

Nr P.k.	Projekts	Finansētājs Rezultāti
1	„Bibliotēkas- mūžizglītības projektu rezultātu izmantotājas un izplatītājas. Atbalsts Mūžizglītības programmas rezultātu ilgtspējai”	Sadarbībā ar Di-XL, Baltic Bright. Informatīvs seminārs 14.04.2014
2	„Latvijas kultūras kanona vērtību popularizēšana Latvijas publiskajās bibliotēkās”	Sadarbībā ar LNB. Diskusija par kultūras kanona vērtībām , piedaloties Gundegai Blumbergai, Norai Ikstenai un Liegai Piešņai
3	„Gribu iet uz bibliotēku”	Sadarbībā ar LNB.

		47 Madonas reģiona eseju rakstītāji piedalījās karnevāla gājienā uz LNB.
4	„UNESCO LNK tīkls „Stāstu bibliotēkas” Publicitātes projekts	Madonas bibliotēka iekļauta UNESCO „Stāstu bibliotēku tīklā”
5	EDIC	Kopš 2005. gada ir izveidojusies laba sadarbība starp trim rajoniem Gulbeni, Madonu un Alūksni, vienojoties par kopdarbību EK EDIC projektā. Attīstot sadarbību starp Gulbenes, Madonas un Alūksnes bibliotēkām realizēts projekts <i>Uzturētājstruktūru atlase tīkla Europe Direct informācijas centriem 2013.-2017. gadam.</i>
	Eiropas Parlamenta vēlēšanu projekts	Sadarbībā ar Gulbenes un Alūksnes bibliotēku.
6	ESIP	Eiropas Savienības informācijas punkti, Ārlietu ministrija;
7	„Pieslēdzies, Latvija!”, Lattelecom, Baltijas Datoru Akadēmija.	No 11.novembra līdz 4.decembrim notikušas Lattelecom sociālās atbildības iniciatīvas „Pieslēdzies, Latvija!” datorapmācības senioriem 14 apmācību dienās izglītojot 23 seniorus.
8	„Publisko interneta pieejas punktu attīstība Madonas novadā”	Iekļaujoties projekta darba grupā strādāts, lai paplašinātu un pilnveidotu interneta publiskās piekļuves iespējas un pakalpojumu daudzveidību. Projekta realizācija tiks pabeigta 2015. gadā.

Kā absolūta novitāte Madonas novada bibliotēkā bijis projekts Di-XL. Projekta mērķis bija izstrādāt efektīvu un ilgtspējīgu modeli ES Mūžizglītības programmas rezultātu izplatīšanai un izmantošanai caur bibliotēkām, izmēģināt modeli un aprakstīt rezultātus; Di-XL modelis bija sadarbības modelis starp bibliotēkām un organizācijām, kas īsteno Mūžizglītības programmas projektus.

Visu projektu galvenais gūvums – iespēja piesaistīt līdzekļus, lai Madonas novada bibliotēkas apmeklētājiem, reģiona iedzīvotājiem piedāvātu plašāku pasākumu klāstu dažādām mērķgrupā, veicināt bibliotēkas atpazīstamību, piesaistīt jaunus apmeklētājus.

8. Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums

---

Metodiski konsultatīvā darba veikšanā 2014.gadā tradicionāli aktuāli un nozīmīgi darbības virzieni:

- 1) bibliotekāru profesionālās pilnveides pasākumu organizēšana, nodrošināšana, koordinēšana, lai paaugstinātu darbinieku kompetenci;
- 2) pakalpojumu kopums - konsultācijas un metodiska palīdzība dažādos bibliotekārā darba jautājumos;
- 3) darbs ar BIS Alise visās reģiona pašvaldību bibliotēkās, apmācības, konsultācijas, arī skolu bibliotēkās (sistēmas administratore);
- 4) dažādu pasākumu organizēšana, projektu, aktivitāšu koordinēšana, datu apkopošana, analīze.

2014.gadā metodiski konsultatīvais darbs veikts ar 33 Madonas, Cēsaines, Ērgļu, Lubānas un Varakļānu novados esošajām publiskajām pašvaldību bibliotēkām.

Nozīmīgākais notikums visas Latvijas bibliotēku dzīvē minama LNB jeb Gaismas pils atklāšana un aktivitātes gada garumā, sākot ar Grāmatu draugu ķēdi 18.janvārī, kurā piedalījās arī 22 bibliotekāri no 13 reģiona bibliotēkām.

Spilgts un neaizmirstams pasākums bija arī piedalīšanās Novadu dienās LNB 28. augustā, kur pārstāvēti bija mūsu novadi: Madona, Cēsaine, Ērgļi, Lubāna ar bibliotekāru un novadu cilvēku klātbūtni.

Vietējās nozīmes bibliotēku akreditācija

2013.gada nozīmīgākais fakts - 32 pašvaldību publiskās bibliotēkas saskaņā ar LR Kultūras ministrijas vietējās nozīmes bibliotēku akreditācijas procesa grafiku, atkārtoti akreditētas. Viena bibliotēka – Madonas novada Ļaudonas pagasta Sāvienas bibliotēka netika virzīta akreditācijai objektīvu apstākļu dēļ.

Bibliotēkas saņēmušas LR Kultūras ministrijas Bibliotēku akreditācijas apliecības, Kultūras ministra p.i. Jāņa Bordāna parakstītas 2013.gada 26.septembrī. 2014.gadā bibliotēkas iesniegušas informāciju par akreditācijas komisijas ieteikumu izpildi gada laikā, tiek turpināts darbs strādāts pie šo ieteikumu izpildes atbilstoši iespējām.

Metodiski konsultatīvie pasākumi.

Metodiski konsultatīvais darbs organizēts, izmantojot dažādas darba formas – apmācības, lekcijas, semināri, konsultācijas, individuālas konsultācijas, bibliotēku apmeklējumi. Ikdienas darbs saistīts ar konsultāciju sniegšanu par visdažādākajiem bibliotekārā darba jautājumiem.

Metodiski konsultatīvā darba veikšanā iesaistīti visi Madonas novada bibliotēkas darbinieki, jo speciālisti pašvaldību un arī skolu bibliotēku darbiniekus konsultē un informē par jebkuru bibliotekārā darba jautājumu. Organizējot kopīgus seminārus, tiek veicināta sadarbība starp skolu bibliotēkām, skolu un pašvaldību bibliotēkām.

Lielākoties saziņa ar bibliotēkām ikdienā notiek caur e-pastu, kas ļauj salīdzinoši operatīvi nodot jebkuru jaunāko informāciju tālāk.

Profesionālās pilnveides pasākumi

Madonas novada bibliotēkā 2014. gadā regulāri notika vai tika koordinēti dažādi profesionālās pilnveides pasākumi.

Citu organizāciju organizētie pasākumi :

Sadarbībā ar Gulbenes bibliotēkas Reģionālo mācību centru, Madonas, Cesvaines, Lubānas, Ērgļu, Varakļānu novadu bibliotekāriem bija iespēja turpināt apmeklēt Vidzemes kultūras programmas 2013 atbalstītā projekta „Fotogrāfiju un atmiņu stāsti” ietvaros organizētos **apmācību cikla seminārus**. 2014.gadā notika 1 apmācības „Digitalizācijas projektu plānošana un īstenošana” janvārī, koordinēts apmācību dalībnieku sastāvs.

Paldies Gulbenes bibliotēkai un Ivetai Ericai par veiksmīgi noslēgušos projektu un iespēju papildināt bibliotekāriem zināšanas profesionālu pasniedzēju vadībā!

Mācību prakses

2014.gada janvārī Madonas novada bibliotēka bija prakses vieta LU SZF Informācijas pārvaldības programmas 3.kursa bakalaura studiju studentei Jutai Saulītei. Jutai prakses vieta ir kļuvusi arī par darba vietu, tādējādi papildinot Madonas novada bibliotēkas kolektīvu ar jaunu speciālisti.

Sadarbībā ar LNB Mācību centru Madonas novada bibliotēkā 240 stundu profesionālās pilnveides programmas „Informācijas un bibliotēku zinību pamati”

mācību praksi 24.03.- 07.05. (24 akad. mācību stundas) īstenoja praktikante Kaiva Bukovska, Ērgļu bibliotēkas darbiniece.

Konferences

2014.gadā Madonas novada bibliotēkā organizētas 2 konferences:

23.aprīlī novadpētniecības konference, veltīta dzejnieces Bronislavas Martuževas daiļradei „Vijoles stīga, zemeņu stīga, /zem saules pasaule simtskanīga” /B. Martuževa/.

Eiropas dienu Madonā (16.-17.maijs) ietvaros organizēta konference „Kultūras identitāte: vienoti daudzveidībā”, kurā piedalās un pieredzē dalās Madonas novada bibliotēkas sadarbības partneri no Anikšču rajona bibliotēkas Lietuvā un Raplas apriņķa bibliotēkas Igaunijā.

Semināri

Bibliotēka pārskata periodā organizējusi 7 seminārus.

Lai bibliotēku darbinieki būtu zinoši un profesionāli labā līmenī veiktu darbu, nepieciešams regulāri un sistemātiski izglītoties. Tādēļ neatņemama darba sastāvdaļa ir semināri bibliotekāriem, kuros sniegta jaunākā informācija par novitātēm ne tikai Latvijas, bet pasaules bibliotekārajā sabiedrībā. Tradicionāli ikmēneša semināri organizēti mēneša otrajā trešdienā.

Katrā seminārā runāts par aktualitātēm bibliotēku darbībā. Septembrī paralēli notiek sarunas par aktuāliem darba jautājumiem pašvaldību bibliotēku darbiniekiem lasītavā un skolu bibliotekāriem bērnu literatūras nodaļā.

Semināros aicināti piedalīties grāmatu tirgotāji, kas arvien ir atzinīgi novērtēta iespēja lētāk nekā veikalos iegādāties literatūru bibliotēku krājumu papildināšanai.

Semināru ietvaros realizētas vairāku bibliotēkas realizēto projektu aktivitātes (Europe Direct, ESIP, UNESCO LNK tīkls „Stāstu bibliotēkas”), tādējādi saturiski bagātinot šos pasākumus. Regulāri dots vārds kolēģiem, kuri apmeklējuši dažādus kursus, seminārus, lai tālāk dalītos pieredzē.

Semināri Madonas novada bibliotēkā:

Nr. p.k.	Laiks	Tēma	Vieslektori	Izdevēji/ projekti/ dalībņ.sk.
-------------	-------	------	-------------	--------------------------------------

1.	21. 02.	<ul style="list-style-type: none"> - mācību seminārs sadarbībā ar KISC „Elektroniskā vide un e-pakalpojumi” - Ieskats pašvaldību bibliotēku darbā 2013. gadā; darbības akcenti 2014.gadam 	<p>VARAM, Latvijas Radio un televīzijas centrs, VID, LAD, Uzņēmumu reģistrs</p> <p>MNB speciālisti</p>	<p>I/K Virja</p> <p>50 dalībnieki</p>
2.	12.03.	<ul style="list-style-type: none"> - E-grāmatas – starp vēlmēm un realitāti - BIS Alise – iespējas un pielietojums 	<p>D. Lapiņa, MNB</p> <p>S. Pogule, Tieto Latvia</p>	<p>37 dalībnieki</p>
3.	11.06.	<p>Pieredzes apmaiņas izbraukuma seminārs - Ludzas reģiona bibliotēkas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ludzas pilsētas galvenā bibliotēka - Ceļojums pa Mazo Ludzas ezeru ar plostu - Ludzas Novadpētniecības muzejs - Ciblas novada Pušmucovas bibliotēka, - Kārsavas bibliotēka - Rēzekne, Latgales vēstniecība GORS 		<p>EDIC</p> <p>40, t.sk.</p> <p>2 skolu bibliotekāri</p>
4.	10.09.	<ul style="list-style-type: none"> - Baltijas ceļš - Baltijas tautu brīvības centienu apliecinājums 	<p>Dainis Tīvāns, Latvijas Tautas frontes pirmais priekšsēdētājs</p>	<p>I/K Virja</p> <p>EDIC</p>

		- „Lielais lakats” - redzējumi un sarunas par vērtībām	grāmatas autore Anda Līce un Elīna Līce	UNESCO LNK 78, t.sk. 19 skolu Bibliotekāri
5.	08.10.	„Prātīgas un neprātīgas idejas pasākumu organizēšanā”	Laila Meluškāne, Valda Ošiņa, neformālās izglītības centrs „Forte”	Jumava 49, t.sk. 5 skolu bibliotekāri
6.	12.11.	- „(Divas) puses” - pētnieka acīm. Grāmatas un literatūra lasītāju ikdienas dzīvē: daži "ceļa stabi" pētījumu Vidzemē veicot - Aktuālais novadpētniecības darbā bibliotēkās - ES aktualitātes - „100 gramu kultūras un lielā lasīšana Madonā” VKKF mērķprogrammas „Profesionālās mākslas pieejamība Latvijas reģionos” LNB projekta „Tikšanās Latvijas novadu bibliotēkās” ietvaros.	Gita Siliņa, LU komunikācijas zinātnes doktora zinātniskā grāda pretendente Lilita Veckalniņa, MNB Daiga Lapiņa, MNB Arno Jundze	Mansards ESIP EDIC VKKF 44 dalībnieki

7.	10.12.	<ul style="list-style-type: none"> - „Aušas un tiepšas” - tikšanās ar rāmatu autori - Ilonas Švābes fotoizstādes „Sapņi piepildās” atklāšana konferenču zālē - Mēs darām tā: darbs ar bērniem - pieredze, sasniegumi, ieteikumi, problēmas, risinājumi, diskusija - Jēkabpils galvenajā bibliotēkā; Cesvaines, Lubānas, Ērgļu, Varakļānu, Madonas novada Lazdonas, Stalīdzānu, Barkavas bibliotēkās 	novadniece Linda Šmite Ilona Švābe, Jēkabpils galvenā bibliotēka Kolēģi minētajās bibliotēkās	I/K Virja 49 dalībnieki
----	--------	--	---	--------------------------------

Septembrī paralēli notika seminārs skolu bibliotekāriem, kura programma tika sastādīta atbilstoši skolu bibliotekāru pieprasījumam un Madonas novada bibliotēkas piedāvājumam.

Pieredzes apmaiņas braucieni

Eiropas dienu Madonā ietvaros 16. un 17.maijā sadarbības partneriem no Anikšču rajona bibliotēkas Lietuvā un Raplas apriņķa bibliotēkas Igaunijā tika organizēta kultūras programma, kuras ietvaros ciemiņi viesojās Sarkaņu, Lazdonas, Bērzaunes un Kalsnavas bibliotēkās.

13. jūnijā Madonas bibliotēku apmeklēja Liepājas CZ bibliotēkas darbinieki, kuriem pēc iepriekšējas vienošanās tika sastādīta dienas programma, lai Madonas novadā apmeklētu Lazdonas, Bērzaunes un Kalsnavas bibliotēkas, kā arī redzētu skaistas un nozīmīgas vietas, piemēram, rokdarbu pulciņa „Rota” darinājumus Lazdonā, z/s „Līvi” Bērzaunes pagastā, Kalsnavas arborētumu.

30.jūlijā ar Madonas novada bibliotēku klātienē iepazīs kolēģi no Preiļu galvenās bibliotēkas.

Ludzā izbraukuma semināra laikā 11.jūnijā

Novadnieks Dainis Īvāns, Latvijas Tautas frontes pirmais priekšsēdētājs
stāsta par Baltijas ceļu 10.09.

Sākumapmācības praktikums

2014. gadā no 4.marta līdz 26.martam sākumapmācības praktikuma programmu 24 stundu apjomā apguva Ļaudonas pagasta bibliotēkas jaunā darbiniece Ieva Skušķe.

BIS Alise bibliotēku darbā

Kopš 2008. gada Madonas reģiona visās pašvaldību bibliotēkās ir ieviesta BIS Alise.. 2012. gads nozīmīgs ar to, ka visās pašvaldību bibliotēkās ir svītrkodu skeneri un uzsākta automatizēta lasītāju apkalpošana Cirkulācijas modulī.

2014. gadā turpinājās darbs pie bibliotēku krājuma kvalitātes izvērtēšanas. BIS Alise sistēmas administratore, KKN nodaļas vadītāja sniedza konsultācijas un apmācīja kolēģus neskaidros jautājumos darbā ar sistēmu.

Izmantojot BIS Alise Inventarizācijas moduli, 5 bibliotēkās - Ļaudonas pagasta, Ērgļu, Liezēres pagasta, Liezēres pagasta Mēdzūlas, Mārcienas un Kalsnavas pagastu bibliotēkās tika veikta krājuma inventarizācija. Šo procesu uzsākt palīdzēja Madonas bibliotēkas kolēģu darba grupa.

Personāla maiņa

No 34 pašvaldību publiskajām bibliotēkām ar kopējo bibliotekāro darbinieku skaitu –52 šajā gadā darbinieku izmaiņas bijušas 2 bibliotēkās: Ērgļu bibliotēkā un Ļaudonas pagasta bibliotēkā.

Bibliotēku apmeklējumi

2014.gada pirmajā pusgadā visas Madonas novada bibliotēkas apmeklēja pašvaldības domes priekšsēdētāja vietnieks, kultūras nodaļas vadītājs un bibliotēkas direktore. Kopā apmeklētas 27 bibliotēkas, dažas no tām vairākas reizes.

Sadarbības partneri

Metodiski konsultatīvā darba kvalitatīva veikšana nav iedomājama bez ilggadīgiem sadarbības partneriem dažādos profesionālās darbības jautājumos. Ir lieliski, ja, apmeklējot kādu no semināriem vai sanāksmēm, rodas idejas, kā uzlabot, pilnveidot metodiski konsultatīvo darbu, kādus lektoros uzaicināt, lai palielinātu darbinieku profesionālo kompetenci.

Ilgtermiņā laba sadarbība ar:

- LNB BAI BKC – dalība organizētajos profesionālās pilnveides pasākumos, konsultācijas, projekti;
- LNB BLC – projekti, „Bērnu žūrija”, darbs ar bērniem un jauniešiem; konkurss par Saulcerītes atmodināšanu un karnevāla gājiens „Gribu iet uz bibliotēku!”;
- KISC – projekti, apmācības, vebināri, datortehnika u.c.;
- LR KM Bibliotēku nodaļa, Latvijas Bibliotēku padome;- bibliotēku akreditācijas jautājumi;
- SIA TietoLatvia – ikdienas darbs ar BIS Alise, dalība seminārā;
- LBB, LBB VN – konferences, saieti;
- LBAB – Grāmatu svētki, dāvinājumi;
- UNESCO Latvijas Nacionālā komisija – Stāstu bibliotēku tīkls;
- Ziemeļu Ministru padomes birojs – Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa;
- Net-Safe Latvia – droša interneta pasākumi;

- Reģionu galvenās bibliotēkas – visdažādākie darba jautājumi, pieredzes apmaiņa;
- Gulbenes bibliotēkas Reģionālais mācību centrs – apmācības.
- Vidzemes plānošanas reģions – iespēja kā VKKF ekspertam vērtēt Vidzemes Kultūras projektus -2013. un 2014. gadā.

Ikdienas darbā visciešākie kontakti ar tuvākajiem partneriem:

- Madonas reģiona 5 novadu pašvaldības, publiskās un skolu bibliotēkas, izglītības iestādes;
- Reģiona novadu pašvaldības, pagastu pārvaldes, kultūras darba organizatori 2014. gadā sadarbības ar Cesvaines, Lubānas un Varakļānu novadu bibliotēkām ritēja saskaņā ar noslēgtajiem sadarbības līgumiem.

Viesojoties Ludzā, sacījām milzīgu paldies kolēģēm Ludzas bibliotēkā, kas rūpējās, lai mūsu izbraukuma semināra diena būtu saturiski pilnvērtīga un iespaidiem bagāta gan bibliotēkas apmeklējot, gan apskatot citus kultūrvēstures un tūrisma objektus.

Sadarbība notiek atbilstoši partneru funkcijām, uzdevumiem. Sadarbība vietējā līmenī notiek dažādu pasākumu, lasīšanas veicināšanas aktivitāšu organizēšanā, valsts mēroga pasākumu norises koordinēšanā bibliotēkās (akcijas, konkursi, projekti un tml.).

Sadarbība ar skolu bibliotēkām.

Lai nodrošinātu bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides paaugstināšanu, vairāku gadu garumā turpinās laba sadarbība ar skolu bibliotekāriem.

Skolu bibliotekāri aicināti piedalīties Madonas novada bibliotēkas rīkotajos semināros, kad iekļautas arī atbilstošas tēmas.

Veiksmīga sadarbība ar Madonas novada skolu bibliotēku metodiskā darba koordinatori Elitu Kalniņu Madonas pilsētas 1.vidusskolas bibliotēkas vadītāju gan metodiskā darba veikšanā, gan tematisku pasākumu organizēšanā.

9. Bibliotēku materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums:

2014. gads bibliotēkas materiālā un tehniskā stāvokļa ziņā īpaši neatšķīrās no iepriekšējā. 2014. gada nogalē apritēja 11 gadi, kopš bibliotēka atrodas telpās Skolas

ielā 12, tāpēc ikdienā vērojami ēkas amortizācijas rezultātā veidojošies defekti, kas prasa risinājumus.

	Stāvoklis	Piezīmes, komentāri
Ēkas būvniecības gads	2003. gadā rekonstrukcija	Ēka rekonstruēta atbilstīgi Būvnormatīviem
Telpu kopējā platība (m ²)	1145 m2	
Krātuvju telpas(m ²)	73	apmierinošs
Lasītāju apkalpošanas telpas(m ²)	545	labs
Lasītāju darba vietu skaits bibliotēkā	128	
Rekonstrukcijas, kapitālā vai kārtējā remonta gads	2003. gadā rekonstrukcija	
Bibliotēkas pieejamība personām ar kustību traucējumiem	ir	1. stāvā

Funkcionālais izvietojums pielāgots ēkas plānojumam , lai klientiem būtu ērti pieejami pakalpojumi. Bibliotēka ir izvietota 4 stāvos.

Problemātiskā zona ir bibliotēkas krātuve pagrabstāvā. Apkures sezonai beidzoties, pagrabstāvā ir paaugstināts gaisa mitrums, ar kuru pielietotais mitruma savācējs netiek galā. Līdz ar to nepieciešami atsevišķu telpu sienu un griestu remontdarbi.

Lai uzturētu bibliotēkas krātuvi, ir nepieciešami mobilie plaukti vai citādi jauni plauktu bloki.

Tāpat jauni plaukti ir nepieciešami apmeklētāju zonā- bērnu literatūras nodaļā un abonementā.

Apmeklētāju zona – lasītāju apkalpošanas telpas- abonements, lasītavas, bērnu literatūras nodaļa ir 545 m2 no 1145m2 bibliotēkas platības, nodrošinātas 128 lasītāju vietas (konferenču telpu ieskaitot).

Piecas dienas nedēļā bibliotēkas apmeklētājiem ir pieejami kafejnīcas pakalpojumi (Bibliotēka nomā telpas kafejnīcas vajadzībām).

2014. gadā veikts bibliotēkas ieejas nojumītes remonts, nedaudz paplašinātas videonovērošanas iespējas, izvietojot videonovērošanas kameru Jaunākās periodikas lasītavā.

Pildot Ugunsdrošības pārbaudes norādes, saskaņā ar Ugunsdrošības normām, pasūtīt pakalpojumu, veikti sprieguma mērījumi iestādē un novērstas izveidojušās novirzes no normas.

Gada nogalē, izvērtējot budžeta iespējas, un veicot budžeta grozījumus, veiktas nelielas izmaiņas darbinieku telpu aprīkojumā: ir iepirkts jauns plaukts Uzziņu lasītavā, lai CD un DVD krājums būtu ērti pieejams un pārskatāms lietotājiem. Abonementā nomainīts jaunumu un izstāžu plaukts. Iepirkts jauns fotoaparāts bibliotēkas darbības dokumentēšanai.

Kopumā vērtējot bibliotēkas infrastruktūra atbilst kvalitatīvu pakalpojumu nodrošināšanas iespējām un telpu stāvoklis vērtējams kā labs.

10. Bibliotēkas personāls

Saskaņā ar Madonas novada pašvaldībā apstiprināto amata vienību sarakstu Madonas bibliotēkā 2014. gadā strādāja 15 darbinieki uz 12,7 slodzēm, tajā skaitā 11 nozares speciālisti, administrāciju- direktori un direktores vietnieci metodiskajā darbā ieskaitot un tehniskais personāls: saimniecības daļas vad.- 0,2 slodzes, sētnieks- 0,5 slodzes, 2 apkopējas- 0,5 slodzes katrai.

2014. gadā, ilggadīgajai Komplektēšanas un katalogizācijas nodaļas vadītājai Dinai Aleksandrovai aizejot pensijā, mainījies bibliotēkā strādājošo sastāvs. Komplektēšanas un katalogizācijas nodaļas vadītājas vietu ieņēma līdzšinējā nodaļas galvenā speciāliste Kaiva Veita. Pēc LU Sociālo zinātņu fakultātes Bibliotēku nodaļas absolvēšanas, Komplektēšanas un katalogizācijas galvenā speciālista pienākumu veikšanu uzsākusi Juta Saulīte.

2014. gadā 3 Madonas bibliotēkas darbinieces saņēma Akadēmiskās informācijas centra AIC lēmumus Par iepriekš iegūtās izglītības pielīdzināšanu direktorei I. Saulītei, galv. bibliotekārei V. Ločmelei, KKN vadītājai K. Veitai.

Divām darbiniecēm I. Saulītei, V. Ločmelei izglītība pielīdzināta maģistra grādam, vienai darbiniecei- K. Veitai- bakalaura grādam.

2 darbiniecēm ir 2 augstākās izglītības:

Direktorei ir 2 augstākās izglītības: nozares maģistra (AIC lēmums) grāds un maģistra grāds Vadības zinātnē.

ES un Uzziņu literatūras lasītavas vadītājam ir 2 augstākās izglītības: nozares bakalaura grāds un maģistra grāds Vadības zinātnē.

Visi bibliotēkā strādājošie nozares speciālisti, direktori ieskaitot, ir ar profesionālo izglītību, tajā skaitā 7 ar augstāko profesionālo izglītību, 4 ar vidējo profesionālo izglītību, visi strādā pilnas slodzes darbalaiku. Direktorei ir sociālo zinātņu maģistra grāds Vadības zinātnē un Eiropas Savienības informācijas un uzziņu lasītavas vadītājam ir maģistra grāds Vadības zinātnē.

Visi Madonas novada bibliotēkā strādājošie speciālisti ir pilnveidojuši un papildinājuši izglītības un zināšanu līmeni, piedaloties dažādos semināros, konferencēs,ursos, dalība kuros ir rūpīgi plānota atbilstoši darba specifikai un nepieciešamībai.

Ik gadu bibliotēkas darbinieki plānveidīgi tiek komandēti dalībai tālākizglītības pasākumos, nopietni izvērtējot dažādus tālākizglītības piedāvājumus.

Nr. p.k.	Komandēts Kad, Kur	Tēma	St. sk.	Piedalījās
Kursi				
1	Reģionālā mācību centra Gulbenes bibliotēkā organizētajos kursi 22.01.2014	„Fotogrāfiju un atmiņu stāsti: Digitalizācijas projektu plānošana un īstenošana”.		L. Veckalniņa
2	EK organizētie kursi Rīga Eiropas māja 10.04.2014	„Pārliecinoša prezentācija”	6 st	Direktore I.Saulīte
3	uz Ventspili uz UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas laikposmā no š.g. 1. līdz 3. jūlijam	tīkla „Stāstu bibliotēkas” dalībnieku Vasaras skolu		Bērnu literatūras nodaļas vadītāja Līgs Filipova
4	EK organizētie kursi Rīga Eiropas	„Efektīva un rezultatīva projekta darba grupas vadīšana”	6 st	Direktore I.Saulīte

	mājā 7.10.2014			
5	darba braucienam uz Rīgu š.g. 11. un 12. novembrī, lai piedalītos Latvijas	Nacionālās bibliotēkas, Latvijas bibliotekāru izglītības apvienības organizētajosursos „Elektronisko informācijas resursu komplektēšana”.		Komplektēšanas un katalogizācijas nodaļas speciālistes- nodaļas vadītāja Kaiva Veita un galv. bibliotekāre Juta Saulīte
Konferences				
1	UNESCO Nacionālā komisija, Ārlietu ministrijā 2.04.2014	Baltijas ceļa 25. Gadadienai veltītā projekta „Baltijas ceļa stāsti” atklāšanas konference		Direktore I.Saulīte
2	Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bērnu literatūras centrs 2014. gada 2.- 3. aprīlī uz Rīgu,	starptautiskajā konferencē <i>Pasaule bilžu grāmatā.</i>		Bērnu literatūras nodaļas vadītāja Līga Filjipova
3	Smiltene 9. un 10. jūlijā	Latvijas Bibliotekāru biedrības Vidzemes nodaļas 17. saietā-konferencē „Bibliotēkas kā kultūras iestādes pienesums vietējās kopienas attīstībā – neizmantotās iespējas”		direktores vietniece metodiskajā darbā Daiga Puķīte, Uzziņu literatūras lasītavas galv. bibliotekāre Sarmīte Radiņa un abonementa vadītāja Rasma Krievāne
4	2014. gada 1. un 2. oktobrī uz Dobeli, lai piedalītos	Latvijas Nacionālā bibliotēkas un Dobeles novada Centrālā bibliotēkas organizētajā Bibliotēku novadpētniecības konferencē		Jaunākās periodikas lasītavas, SIPP vadītāja L. Veckalniņa
Semināri				
1	Valmieras bibliotēkas sadarbībā ar Europe Direct informācijas centru organizētajā seminārā "Lielā	seminārā "Lielā Eiropa sākas te. Lokālās vērtības: nosargāt, saglabāt, dalīties."		L. Veckalniņa, S. Radiņa, J. Saulīte

	Eiropa sākas te. Lokālās vērtības: nosargāt, saglabāt, dalīties."			
2	2014. gada 23. aprīlī uz Rīgu, lai piedalītos LNB Bibliotēku attīstības institūta un LU Sociālo zinātņu fakultātes organizētajā	seminārā „Digitālās kolekcijas, digitalizācija un autortiesības”.		Daiga Puķīte
3	2014. gada 23. aprīlī uz Rīgu, lai piedalītos Kultūras informācijas sistēmu centra organizētajā	seminārā „Latvijas un starptautisko datubāzu resursi bibliotēku informācijas darbam”.		Jaunākās periodikas lasītavas, SIPP vadītāju L. Veckalniņa
4	uz Rīgu, lai piedalītos UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas š.g. 23. aprīlī.	tīkla „Stāstu bibliotēkas dalībnieku seminārā „Kam pieder stāsts”		Līga Fiļipova
5	2014. gada 28. maijā uz Rīgu LNB lai piedalītos.	Reģionu galveno bibliotēku metodiķu seminārā		direktores vietnieci metodiskajā darbā Daiga Puķīte
6	LDDK Madonā 5. jūnijā	Seminārs „Ir sarunas, ir rezultāts-3”	8 st.	direktores vietniece metodiskajā darbā Daiga Puķīte, ES un Uzziņu lasītavas vadītāja Daiga Lapiņa, Direktore I.Saulīte
7	darba braucienam uz Rīgu š.g. 12. decembrī, lai piedalītos	seminārā bibliotekāriem un izdevējiem „E-grāmatas- starp vēlmēm un realitāti”.		ES un Uzziņu lasītavas vadītāja Daiga Lapiņa
8	darba braucienam uz Rīgu š.g. 13.augustā, lai	seminārā „Digitālās tehnoloģijas aprūpei un senioru dzīves kvalitātes uzlabošanai”		Bērnu literatūras nodaļas vadītāja Līga Fiļipova
9	darba braucienam uz Rīgu š.g. 4. septembrī, lai piedalītos	seminārā – apaļajā galdā ES Mūžizglītības programmas/Erasmus+ projektu īstenotājiem un		ES un Uzziņu lasītavas vadītāja Daiga Lapiņa

		uzstātos par Madonas bibliotēkas dalību projektā Di-XL.		
10	darba braucienam uz Rīgu š.g. 9. oktobrī, lai piedalītos	Ziemeļu Ministru padomes biroja Latvijā organizētajā informatīvajā pasākumā par Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļas organizēšanu.		Bērnu literatūras nodaļas vadītāja Līga Filipova
11	Rīgu š.g. 14. oktobrī, lai piedalītos	Latvijas Nacionālās bibliotēkas organizētajā mācību seminārā krājuma komplektēšanas speciālistiem		Komplektēšanas un katalogizācijas nodaļas speciālistes- nodaļas vadītāju Kaivu Veitu un galv. bibliotekāri Jutu Saulīti
12	Direktoru sanāksme			
13	2014. gada 3. decembrī uz Rīgu	LNB lai piedalītos Reģionu galveno bibliotēku metodiķu seminārā.		direktores vietnieci metodiskajā darbā Daigu Puķīti
14	darba braucienam uz Rīgu š.g. 4. decembrī, lai piedalītos	seminārā „21. gadsimta IKT bibliotēkā”.		ES un Uzziņu lasītavas vadītāju Daigu Lapiņu
Citi				
1	Latvijas Nacionālās bibliotēkas	LNB organizētajā Apaļā galda diskusijā par darbu bibliotēkās 2013. Gadā		L. Filipova
2	LBB Rīgā 29. un 30. aprīlī, 2014	Latvijas bibliotekāru 11. kongresā „Nākotnes bibliotēkas: neierobežotas iespējas”		
3	Rīgu š.g. 10. novembrī,	LR Ārlietu ministrijā organizētajā ES informācijas sniedzēju forumā 2014.		ES un Uzziņu lasītavas vadītāja Daiga Lapiņa
4	Valmieru – Valmieras bibliotēku 28.11. 2014	Latvijas bibliotēku Gaismas tīkla vienotības pasākumā		D. Puķīte, V. Ločmele, L. Filipova, I. Saulīte

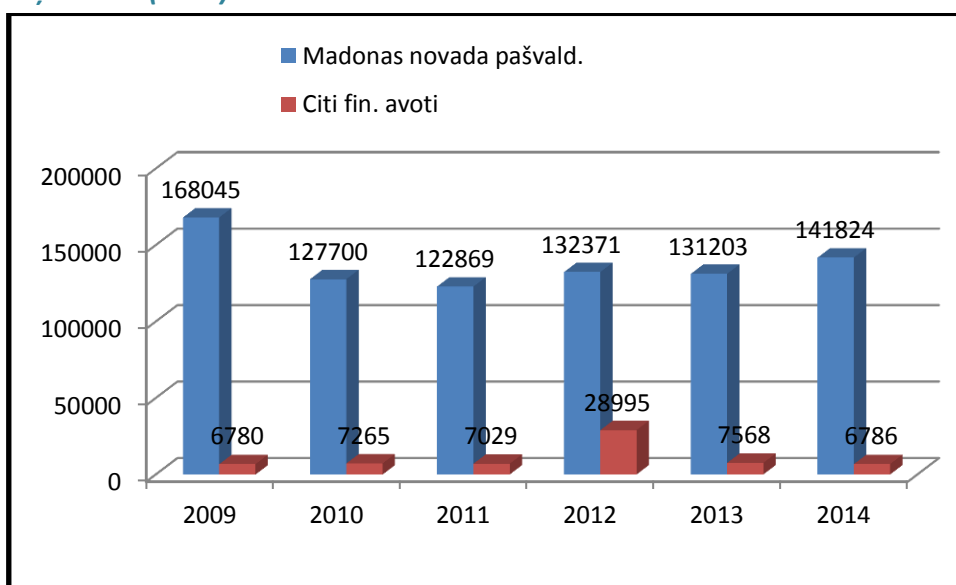

Pavisam kopā 26 citu organizētajos profesionālās pilnveides pasākumos, tajā skaitā 5 dažādosursos, 4 konferencēs, 13 semināros un 4 dažādos citos pasākumos.

11. Finansiālais nodrošinājums

Madonas novada bibliotēkas funkciju veikšanas finansējumu veido Madonas novada pašvaldības piešķirumi un cits finansējums; reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas daļēji tiek finansētas no Cescvaines, Ērgļu, Lubānas, Varakļānu novadu pašvaldībām.

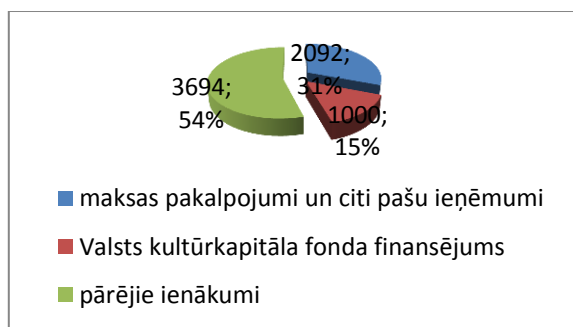
Ieņēmumi (Euro)

Ieņēmumi	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Madonas novada pašvald.	168045	127700	122869	132371	131203	141824
Citi fin. avoti	6780	7265	7029	28995	7568	6786
Kopā	174825	134965	129898	161366	138771	148610

2014. gadā 95% no bibliotēkas budžeta bija pašvaldības piešķirtais finansējums; 5% no budžeta ieņēmumiem sastādīja citi ieņēmumu veidi:

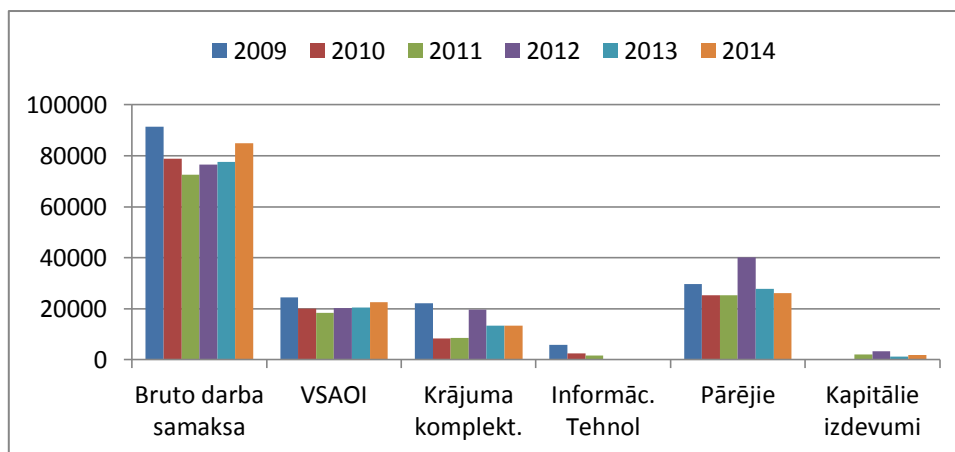
Citi ieņēmumi	2014
<i>maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi</i>	2092
<i>Valsts kultūrkapitāla fonda finansējums</i>	1000
<i>pārējie ienākumi</i>	3694

Pārējos ieņēmumos - 54% ietilpst pārnovadu finansējums reģiona galvenās bibliotēkas funkciju veikšanai.

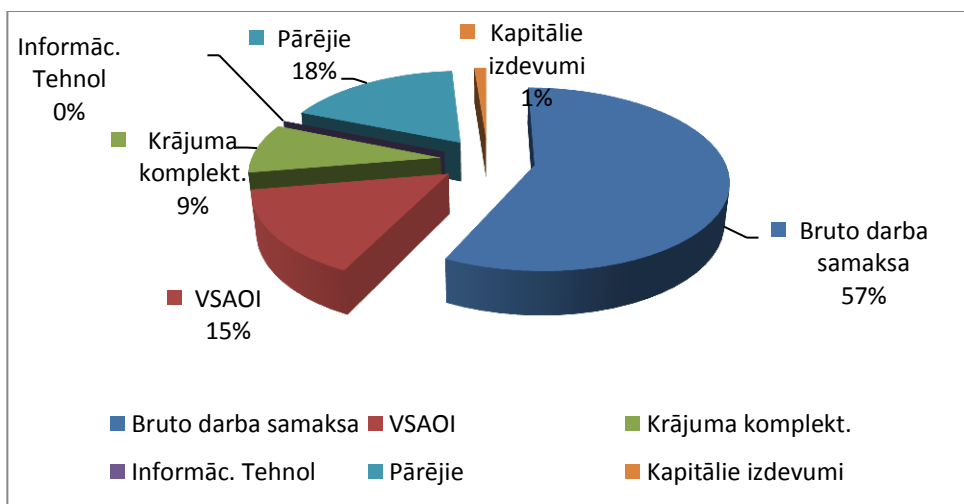
Izdevumi (Euro)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Bruto darba samaksa	91468	78837	72569	76531	77504	84945
VSAOI	24348	20084	18448	20176	20450	22532
Krājuma komplekt.	22055	8280	8603	19715	13288	13274
Informāc. Tehnol	5728	2410	1656	0	0	0
Pārējie	29628	25354	25200	40135	27859	26073
Kapitālie izdevumi	0	0	2057	3288	1171	1786
Kopā	173227	134965	128533	159845	140272	148610

Izdevumu dinamika

2014. gadā Madonas novada bibliotēkas budžeta izdevumos 72% finansējuma sastādīja atalgojuma un VSAOI izmaksas. 2014. gadā atalgojums pašvaldības iestādēs, tajā skaitā arī bibliotēkās, palielinājās par 10%.

18% - pārējās izmaksas, tajā skaitā, preces, pakalpojumi.

Finansējums krājuma komplektēšanai Madonas novada bibliotēkā pārskata periodā bija 13274 Euro, jeb 9% no budžeta izdevumiem.

Krājuma komplektēš. finans.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Iedzīvotāju skaits	9320	9242	9125	8981	8857	8527	8672	8549	8396	8213
Izmaksas uz 1 iedz. (Euro)	1,05	1,32	2,08	2,58	2,49	0,93	0,98	1,36	1,58	1,61

Kopumā piešķirtais budžeta finansējums nodrošina bibliotēkas funkciju veikšanu.

12. Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. **Publicitāte**

Lai paplašinātu, papildinātu bibliotēkas piedāvājumu, ļoti nopietni strādāts lai attīstītu sadarbību ar novada iestādēm un institūcijām, ilggadīgiem sadarbības partneriem, Paralēli meklējot jaunas sadarbības iespējas, kas ļautu dažādot un paplašināt bibliotēkas piedāvājumu, jo bez sadarbības tālāka iestādes attīstība nav iespējama.

2014. gadā Madonas bibliotēkas organizēto Eiropas dienu ietvaros aktualizēta saistībā ar krīzi pieklususi sadarbība ar ārzemju kolēģiem- Anikšču bibliotēku Lietuvā un Raplas bibliotēku Igaunijā. Tika noorganizēta starptautiska konference „Vienoti daudzveidībā”, uzņemtas viesu delegācijas.

Jau vairākus gadus bibliotēka piedāvā apmeklētājiem izstādes, kuras tiek organizētas sadarbībā ar Francijas Institutu Latvijā, šoreiz piedāvājot Ivetas Vecenānes izstādi "Pasaulē pirmā auduma ar dzintara pavedienu stāsts".

Bibliotēkā uzņemtas arī viesu delegācijas- piemēram, Madonas pašvaldības sadarbības partneri no Krievijas.

Turpināta veiksmīgi iesāktā sadarbība ar Madonas novada pašvaldību, reģiona un skolu bibliotēkām, īpaši ar Madonas Valsts ģimnāziju; Madonas pilsētas 1.vidusskolu; Madonas pilsētas 2.vidusskolu; Cēsaines vidusskolu; A.Eglīša Ļaudonas vidusskolu; Eiropas Komisijas pārstāvniecību Latvijā; Eiropas Parlamenta informācijas biroju; LR Ārlietu ministriju; AS „SEB Bank”; AS „Swedbank”; Valsts izglītības attīstības aģentūru; Madonas novada pašvaldības Uzņēmējdarbības un tūrisma attīstības nodaļu; J.Simsona Madonas mākslas skolu.

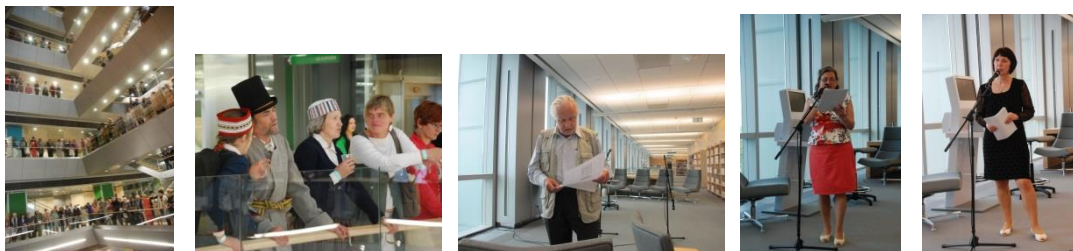
Vairāki sadarbības partneri iegūti realizējot dažāda veida projektus, papildot ieceres pasākumu norisei, papildinot esošo bibliotēkas aktivitāšu klāstu. Izveidojusies jauna sadarbība ar: Vaiņodes vidusskolu; Jēkabpils Galveno bibliotēku; Kusas pamatskolu; Jaunatnes starptautisko programmu aģentūru; Lattelecom; Baltijas Datoru Akadēmiju; Mācību un konsultāciju centru „Baltic Bright”; P.Stadiņa Medicīnas vēstures muzeju; Bieziņa muzeja vadītāju Ingrīdu Pureniņu; A.Punpura Lielvārdes muzeju; Lazdonas rokdarbu klubu „Rota”; Lazdonas pirmsskolas izglītības iestādi; Aktieriem-novadniekiem; medijiem: VTV, reģiona laikrakstu „Stars”.

Kā novitāte minama Sadarbība ar Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeju (ceļojošā izstāde „Atkarības”) un tā filiāles mūsu novadā A. Bieziņa muzeja vadītāju Ingrīdu Pureniņu. Pielietojot redzes leņķi deformējošas brilles, interesanti aizritējušas nodarbības Madonas vispārīgā izglītības skolu 350 audzēkņiem.

Publicitāte

Prieks par iespēju pārstāvēt Madonu, Madonas reģionu Novadu dienas programmā – Latvijas Nacionālajā bibliotēkā – 2. stāvā Grāmatu izsniegšanas punktā skanēja lasījumi, kuros uzstājās Sarmīte Radiņa, Oļģerts Skuja, Anita Skrjabe.

Gandarījums, ka Madonas bibliotēka ir viena no **Latvijas mazajām gaismas pīlīm**, par ko liecina izstāde LNB un J. Dripes veidotais katalogs: „Latvijas mazās gaismas pīlis”.

Kad Eiropas Parlamenta Informācijas biroja Latvijā Vēlēšanu ABC tūre devās braucienā pa Latvijas novadiem, lepojamies, ka vieta, kur viņi pabija, lai kartē ierakstītos vārds – Madona, saistās tieši ar mūsu bibliotēku un te augs iestādītais ķiršu kociņš- viens no Eiropas ķiršu dārza kokiem.

- Pēc pasākuma saņemta Eiropas Parlamenta Informācijas biroja Latvijā pateicība. Par atsaucību un atbalstu.
- Esam saņēmuši Pateicību par līdzdalību UNESCO nedēļā 2014.
- Esam saņēmuši pateicību par dalību sociālās atbildības projektā „Pieslēdzies, Latvija!”.

Laikrakstā „Stars” publicēta 71 publikācija par Madonas novada bibliotēku, t.sk., 17 Uzziņu lasītavas sagatavotās publikācijas. 39 raksti bijuši par Madonas novada bibliotēku, no kuriem 23 rakstos bibliotēka pieminēta tikai kā tikšanās vai pasākuma norises vieta.

Turpināts darbs arī pie informācijas publicēšanas elektroniskajā vidē: Madonas novada bibliotēkas mājas lapā, Latvijas bibliotēku portālā, twitter.com, draugiem.lv, aktuālākā informācija pārsūtīta arī publicēšanai Madonas novada pašvaldības mājas lapā. Sadarbība veicina MNB, novada un tā cilvēku atpazīstamību, publikācijas pārnovadu presē, videosižeti, interneta vietnes popularizē mūsu aktivitātes. Piem.:

- <http://www.youtube.com/watch?v=YFOwEsYRzjQ;>
- <http://jekabpilslaiks.lv/index.php?mod=1&op=out&id=18558&r=Jekabpils;>
- [http://www.madona.lv/biblioteka/ui/?&s=1290404817&fu=show&id=1397556671 ;](http://www.madona.lv/biblioteka/ui/?&s=1290404817&fu=show&id=1397556671;)

http://www.jvv.lv/pdf/skatuves_runas_konkurss.pdf; Jaunais Vēstnesis.-2014.-Nr.29.-11.04.-1.,4.lpp.(Jēkabpils); Brīvā Daugava.-2014.-23.04.-4.lpp.;

<http://www.madona.lv/biblioteka/ui/?n=aktualitates&fu=read&id=1394&ln=lv>; www.estars.lv/raksti/23/23730; www.estars.lv/raksti/8/23798; <https://www.youtube.com/watch?v=Lvnms4Y49cl>;

<http://valmiera.pilseta24.lv/zinas/48/294025?tab=main>; <http://www.madona.lv/biblioteka/ui/?s=1290404817&fu=show&id=1398850490>;

<http://www.madona.lv/biblioteka/ui/?n=aktualitates&fu=read&id=1405&ln=lv>;

<https://twitter.com/MadonasBIBL> Madonas bibliotēka @MadonasBIBL · Apr 15 Apr 23;

<http://www.draugiem.lv/madonasbiblioteka/#/madonasbiblioteka/news/?p=11773779>;

<https://www.facebook.com/pages/Lub%C4%81nas-novada-t%C5%ABrisma-un-kult%C5%ABrv%C4%93sturisk%C4%81-mantojuma-centrs/702733023121220?fref=nf> [Lubānas novada tūrisma un kultūrvēsturiskā mantojuma centrs2014. gada 7. jūnijs](#);

<https://www.youtube.com/watch?v=gRJ-8hWVZNE&app=desktop> u.c.

Medija nosaukums	Apmeklējumu skaits	Sekotāju skaits	Publikācijas (raksti, twīti)
Portāls Draugiem.lv	508	130	40
Madonas novada bibliotēkas mājas lapa	52961		141
Twitter.com		325	149
Latvijas bibliotēku portāls	733	19	40
Letonika.lv	99		
Kopā:	54301	474	370

2014. gadā Madonas novada bibliotēkā organizētas 118 dažādas, tajā skaitā, arī mākslas izstādes, un 118 dažādi pasākumi, kuri sagatavošanai un organizēšanai ir nepieciešams noteikts laiks. Atpazīstamību guvuši Grāmatu svētki, Bibliotēku nedēļas aktivitātes, ar Eiropas dienu saistītās aktivitātes, bibliotēkas programma Muzeju naktī, bibliotēkas programma Pilsētas svētkos, Dzejas dienas u.c. (Aktivitāšu apraksts sniegts 3. 1., 3.2.,3.3. un 4. nodaļā).

Aizvadītais gads Madonas bibliotēkai bija ražens iestādes darba izpētes ziņā: 3 LU SZF Informācijas pārvaldības programmas bakalaura darbi ir tapuši par Madonas bibliotēku- divi- novadpētniecības jomā un viens par datoru izmantošanu bibliotēkā.

13. Veiksmes stāsts

2014. gads bija bagāts ar labiem notikumiem: pārsvarā tās ir ar novadu saistītās literārās aktivitātes. Par 2014. gada veiksmes stāstu uzskatāma mūsu novadnieka B. Martuževas un L.Brieža izgodāšana, cilvēku, kas būtu pelnījuši savu vietu Kultūras kanonā.

- Īstenotais projekts – „Mijiedarbība un mērogs: autors – lasītājs – aktieris – mākslinieks” – Dzejas dienu pasākumā Madonā – sagādāja patiesu prieku gan dalībniekiem, gan apmeklētājiem.

Ar PII bērniem Madonā („Saulītē”, „Kastanītī” un „Priedītē”) un Lazdonā izveidojās veiksmīga sadarbība, pēc L. Brieža dzejas priekšlasījumiem bērniem, tika iesniegti 85 darbiņi – ilustrācijas; tika iekārtota izstāde MNB, kas sajūsmināja L.Briedi, darbiņi pēc izstādes – vienojoties ar bērniem, kas ar lielu prieku atvēlēja savus darbiņus autoram, tika nosūtīti dzejniekam; izstādi bibliotēkā apmeklēja citu PII grupiņu bērni un Madonas skolu skolēni; no katras PII 2 bērni sagatavoja autora dzejoļus Dzejas dienu noslēguma pasākumam, pasākumā piedalījās ne tikai bērni, kas runāja dzeju, bet arī viņu vecāki, audzinātājas.

Jau augustā ar projekta ideju iepazīstinātas visu triju Madonas skolu vecāko klašu literatūras skolotājas, tika izsniegta L. Brieža grāmata „Mariagrammas” (izmantojot arī SBA iespējas), lai iepazītu šo savdabīgo grafiskās dzejas veidu, ideja viņas uzrunāja un, sākoties jaunajam mācību gadam, literatūras stundās audzēkņi tika iepazīstināti ar mūsu novadnieka biogrāfiju, daiļradi, t.sk. „Mariagrammām”, aicināti pašiem radoši izpausties, atspoguļojot savas domas grafiskā dzejā. Rezultātā tapa vairāk kā 76 darbi, kas Dzejas dienu laikā un pat līdz septembra beigām bija aplūkojami improvizētā – „dzejas, domu, dvēseles veļas dienā” – izstādē Uzziņu lasītavā, izraisīja neviltotu dzejnieka L.Brieža interesi, pēc izstādes tika viņam nosūtīti. Pateicoties tam, ka gan skolotājas, gan audzēkņi iesaistījās iepriekš minētajās aktivitātēs, viņi bija sastopami Madonas novada bibliotēkas rīkotajā Dzejas dienu pasākumā, gan pēc tam – apmeklējot izstādi un pētot savu vienaudžu darbus.

Paldies Lazdonas rokdarbu pulciņa „Rota” dalībniecēm un vadītājai Natālijai Babovičai, kas atsaucās mūsu aicinājumam – veidot vai pielāgot jau esošās rotas no rokdarbnieču krājumiem L.Brieža mariagrammām. Ciemojoties klubiņa nodarbībās, dalībnieces iepazīstinātas ar L.Brieža veikumu, ar grafisko dzeju – „Mariagrammām”, tika piedāvātas jau gatavas izdrukas, kurām pielāgot rotas. Rezultātā tapa ļoti

neparasta, skaista 28 darbu izstāde „Dzejolis – rota”. L.Briedis pēc izstādes fotogrāfijās saņēma katru šo darbu. Pateicoties veiktajām iestrādēm, daudzas no klubiņa dalībniecēm atcerējās vai pilnīgi no jauna uzzināja par mūsu novadnieku, varēja radoši izpausties, veidojot rotas, bija starp pasākuma apmeklētājām, gan nāca pašas, gan vēlāk atveda līdzī savus draugus un paziņas, lai priecātos par izstādi bibliotēkā. Tā nu jau kļuvusi par ceļojošu izstādi, jo neparastā formātā atspoguļo viņu veikumu.

15. septembrī veiksmīgi noritēja tikšanās ar mūsu novadnieku – **Leonu Briedi**. Vispirms jau Mētrienas pagastā: „Mana bērniņa, ved mani uz mājām!”, kur autors paviesojās gan savas bērniņas mājas pagalmā, gan tikās ar Mētrienas pamatskolas skolēniem un Mētrienas iedzīvotājiem, lasīja gan bērnu, gan pieaugušo dzeju, gan Dzejas dienu noslēguma pasākumā Madonas novada bibliotēkā: „*Pasaules ceļos sasildīs Tevi viens vārds!*” /L.Briedis/. Ar savām sagatavotajām L. Brieža dzejas programmām, paspilgtinot tās ar muzikāliem priekšnesumiem, pie mums viesojās Latvijas teātru aktieri – mūsu novadnieki: Baiba Broka, Māris Bezmers, Normunds Griestiņš, Rihards Lepers. Prieks, ka mūsu novads ir tik bagāts ar radošām personībām, ka ir iespējams kāda aizņemta aktiera vietā uzrunāt vēl un vēl kādu. L.Briedis ieteica uzaicināt projekta realizācijai mūziķi, kas lieliski izpilda dziesmas ar viņa vārdiem – U.Kākuli.

Veicot korekcijas līgumā, pasākums izvērtās vēl bagātāks, jo noritēja vēl arī 20. septembrī, kad Madonas un tuvākās apkārtnes iedzīvotājiem projekta ietvaros MNB bija iespējama tikšanās ar aktieri Normundu Laizānu. Tikšanās Madonas novada bibliotēkā apstādināja mūs uz brīdi Laika pieturā un aicināja kopā Madonas un Jumurdas puses cilvēkus, kurus uzrunāja doma-vārds-skatuves runa-mūzikas dziesma. Tikšanās autoram-lasītājam-aktierim-klausītājam, tikšanās ar Latvijas Nacionālā teātra aktieri **Normundu Laizānu** – vēl viena iespēja ieklausīties L. Brieža uzrakstītajā, sasaucot kopā vārdus, lomas, pieredzi, atmiņas.

Abos pasākumos novadniekus sveica viņu dzimtās puses pašvaldības.

Vienojoties ar operatoru K. Kumsāru, kurš veidoja video sižetu VTV, Madonas novada bibliotēka papildināja savu krājumu ar DVD „Dzejas dienas Madonā 2014.”

leguvums ir – veicināta zināšanu pārnese, izmantojot daudzveidīgas, inovatīvas metodes, attīstot jaunradi, radošumu, aktīvi līdzdarbojoties un pašapliecinoties – redzot savus darbus izstādēs un piedaloties Dzejas dienu pasākumā, lai dzirdētu dzeju autora un aktieru sniegumā; aktivitāšu dalībnieku ieinteresēšana par konkrēto autoru, dzeju vispār, popularizējot to Vidzemes reģionā – Madonas un pārnovadu iedzīvotāju, kultūras darbinieku, bibliotēku speciālistu, skolotāju, pirmskolas

pedagogu, bērnu un jauniešu, pieaugušo interešu klubiņa dalībnieku un citu interesentu vidū.

Saglabājot Dzejas dienu tradīcijas, meklējot arvien jaunas to izpausmes formas mūsu novadā – tuvinot teātra mākslu reģioniem, padarot to sasniedzamāku ne vien Rīgā, bet arī ārpus tās, varam cerēt, ka tā ir arī sava veida lasīšanas veicināšanas programmas sastāvdaļa.

Sadarbība ar autoru, aktieriem – jaunu kontaktu veidošanās, paverot ceļu nākamajai sadarbībai, jo saņemtas tikai pozitīvas atsauksmes: *„Mīļum jo liels paldies par Madonu, Mētrienu, dzejas vakaru, dziesmām, brīnišķajām rotām -- visu visu. Noliecu visu jūsu priekšā galvu. Skaistākas dienas mana dzīvē vēl līdz šim nav bijis. Esmu joprojām un būšu dziļi aizkustināts. PAL- DIES! Tas tiešām bij un ir un būs SKAISTI. Leons”* (Leons Briedis); *„Patieš prieks, ka izdevās iecerētais pasākums un Leonam Briedim bija emocijām bagāta un laba diena!”* – Jolanta Vītola - Mētrienas b. – kas v.-tāja; *„Paldies par kolosālo, iedvesmojošo un visādi citādi jauko pasākumu! Lai veiksmē turpmāk!”* - Laima Rēvele – pasākuma apmeklētāja; *„Paldies par jauko uzņemšanu un brīnišķīgajām sajūtām, kā arī iespēju 36 km attālumā no dzimtās Jumurdas sastapt jumurdiešus. Tiksimies teātrī!”* – Normunds Laizāns; *„Esmu patiešām pateicīga par vērtīgo, dziļo un nepastarpināto saskarsmi ar Leonu Briedi, viņa dzeju un cilvēkiem, ka sajūt vajadzību pēc dzejas un Dzejas dienām”!*- Baiba Broka – Jaunā Rīgas teātra aktrise.

Tā ir arī autora Leona Brieža kā personības atpazīstamības un viņa daiļrades popularizēšana. Prieks, ka mūsu novadnieka izgodāšanas ideju 15. septembra Dzejas dienu pasākumā MNB un Mētrienā pārtvēra Madonas novada pašvaldības Kultūras nodaļas vadītājs Jānis Kļaviņš, producējot autora **jubilejas koncertu „Atziedi, dvēsele!”** koncertzālē *Rīga*. Triju mēnešu garumā L. Brieža vārds izskanēja gan preses, gan radio un televīzijas intervijās, kurās autors atsaucās uz savu viesošanos Madonā un izgodāja Madonas vārdu starp citām kultūras zīmēm Latvijā!

- Par veiksmi uzskatāma sadarbība ar Baltic Bright, kā rezultātā noorganizēts seminārs svešvalodu skolotājiem
- Par veiksmi uzskatāma iesaistīšanās sociālās atbildības projektā „Pieslēdzies, Lartvija!”. 2014. gadā bibliotēkas darbiniece D. Lapiņa veica projekta apmācības.
- Par veiksmi uzskatāma iekļaušanās PIPP projekta darba grupā u.c.

Madonas novada bibliotēkas direktore

I. Saulīte